

Za vojaki obrtniki in podjetniki

Veliko zanimanje za nekdanje vojaške objekte - V Žabji vasi skladišča in obratovalnice - Glede Livade so še nejasnosti o lastnini - Manjka podroben načrt

NOVO MESTO - V Novem mestu vlada precejšnje zanimanje za naselitev različnih objektov nekdanje JLA. Zlasti se zanje zanimajo obrtniki in podjetniki, ki bi radi čimprej postavili v nekdanja vojaška skladišča svoje stroje in blago.

Med objekti, ki so najprimernejši za različne podjetniške in obrtniške dejavnosti, so, kot kaže, nekdanja vojaška skladišča v Žabji vasi. Nekatere objekte uporablja za skladišča Krka, tovarna zdravil Novo mesto, ki lahko tu ostane glede na prvotno pogodbo do leta 1996. V delu nekdanjih vojaških skladišč so zdaj zasebne obratovalnice. Kako dobra lokacija je omenjeno zemljišče v Žabji vasi, kažejo tudi načrti, da bi tu gradili kolesarski stadion ali športno dvorano.

Nekdanji vojaški objekti v Žabji vasi, ki očitno imajo ali dobivajo vsaj znane najemnike, če ne že lastnike, so še vedno precej komunalno slabo opremljeni. Če bi občina spreminjala ta nekdanji vojaški kompleks v nekakšno obrtno cono, bi bilo to najbrž vprašljivo v primeru, če se ni prodala vseh parcel na Cikavi v obrtni coni. Slednja je komunalno dobro opremljena, občino je precej stala in nastaja z namenom, da bodo obrtniki

tam. Zasebni obrtniki in podjetja so pokazali zanimanje tudi za vojaške

NATEČAJ ZA DEMOGRAFSKO OGRUŽENA OBMOČJA

TREBNJE - Navkljub pomislekom, ker demografski tolar zagotavlja čez 30 odst. vrednosti naložbe, kandidiranje za njegovo pridobitev pa terja pripravo precej dragih dokumentov, so se Trebanjci le odločili, da na javni natečaj za pridobitev sredstev za demografsko ogrožena območja prijavijo objekte po naslednjem prioritetenem redu: razširitev in utrditve ceste od Loga proti Volčjim jamam v krajevni skupnosti Sela Šumberk, odsek ceste Španov most - Roje in nadaljevanje homske ceste Medveja - Slevč. Pri vodovodih ima prednost Jagodnik, sledi vodovod Stranje pri Dobriču in na tretjem mestu vodovod Srebotnica v KS Sela Šumberk.

objekte v Bučni vasi, ki jih je JLA imela v svoji evidenci pod imenom Trudbenik, zdaj pa jih Novo mesto pozna kot Livado. Te nekdanje vojaške stavbe so opremljene s pomankljivo kanalizacijo. Ena od preostalih težav v zvezi z Livado so nerešene lastninske zadeve.

Poleg teh dveh kompleksov so od nekdanjih novomeških vojaških objektov za civilno rabo med drugim namenili tudi skladišča v Češči vasi in Dom JLA. Popolnega odgovora o tem, kaj bo kdol dobil od vojaške zapuščine v Novem mestu, sicer tu še ne poznajo. Med drugim pogrešajo natančen načrt o rabi prostora v Novem mestu.

L. M.

POTREBNA JE AGENCIJA ZA DENACIONALIZACIJO

ZLRP Slovenije obvešča javnost, da je bilo na seji Komisije za spremljanje in nadzor lastninskega preoblikovanja družbene lastnine pri Državnem zboru Republike Slovenije obravnava poročilo o izvajanju denacionalizacije, ki ga je pripravilo Ministrstvo za pravosodje RS. Ugotovljeno je bilo, da denacionalizacija ne poteka zadovoljivo in da bi jo bilo treba tudi zaradi procesa privatizacije pospešiti. Komisija je sprejela sklep, da je nujno ustanoviti državno telo oz. agencijo za denacionalizacijo, ki bo pospeševala in bedela nad denacionalizacijo, ki je zakonsko opredeljena in katere izvajanje spada v nalogo države. Opozoriti je potrebno, da je bilo vseh vloženih zahtev za denacionalizacijo približno 40.000 in da ni državnega telesa, ki bi bedelo nad tem pomembnim in odgovornim projektom. Prav tako ni državnega organa, ki bi lahko enakopravno nastopal v dialogu z ostalimi državnimi ustanovami.

ZLRP Slovenije

● K oblasti marsikak bedak pristavlja korec, čeprav ni bil ob njem države konec. (Zagorski)

● V letu, ko sem bil minister, sem se naučil veliko govoriti o stvarih, o katerih sem vedel zelo malo. (Mencinger)

● Intelktualno sovraštvo je najhušje. (Yeats)

● Odhod v NOB je zame še danes veliko in pošteno dejanje. (Minatti)

Za zdravje ustne votline

Danes je 7. april, svetovni dan zdravja 1994

Zdrava in dobro negovana usta so simbol zdravja, blagostanja in samozaupanja, kar olajšuje stike s soljudni in človeške odnose. Oralnemu zdravju, to je zdravju ustne votline in njenih organov, je namenjen letošnji Svetovni dan zdravja.

Velikanske spremembe v oralnem zdravju v razvitih deželah so eden izmed največjih uspehov zdravstva v tem stoletju. Vodijo nas

- od stanja, ko je vsak otrok okusil zobobol in je večina odraslih že pri tridesetih letih imela od zobne gnilobe prizadet skoraj vsak zob, mnogi pa zob sploh niso več imeli,

- do stanja, ko imajo cele skupine otrok popolnoma zdrava usta, nekateri odrasli pa še po tridesetem letu nimajo zobne gnilobe in nobenih zalivk in ko vedno več ljudi pričakuje, da bodo svoje zobe sposobni obdržati do konca življenja.

Po svetu se povezovanje zobozdravstva z bolečino in s pogostnimi popravili zob spreminja v razumevanje oralnega zdravstva kot preventivne (preprečevalne) službe, ki ohranja zdravje in prispeva k lepšemu in boljše življenju. V dolgotrajnih, načrtovanih prizadevanjih zlasti za zmanjšanje zobne gnilobe (kariеса) in paradontnih bolezni so bili doseženi izredni uspehi. Zasluga zanje gre fluorizaciji pitne vode, fluoriranju zobnih krem in redni ustni higieni, boljšim prehrabnim navadam kot tudi do neprepoznovanosti spreminjenim postopkom zdravljenja boleznih zob, ustne votline in njenih organov.

Zdaj v zobozdravstvu ne poznamo več bolečega drtja zob ter tresočega, za mnoge uničujočega hrupa počasnih svetrov. Slednje so zamenjali svetrovi z veliko hitrostjo, z ultrazvokom odstranjemo trdne zobne obloge, uporabljamo moderno pomoč z zdravili in s kontrolo bolečin, skoraj nevidne zalivke, ustreznejši so zobni nadomestki-implantati, ki skoraj nadomeščajo pravi zob ali zobovje.

V Sloveniji se je od 1984 do 1993 povečal delež otrok različnih starostnih skupin brez zobne gnilobe za več kot petkrat! Za njihovo in naše dobro zdravje ustne votline je seveda tudi vnaprej potrebno predvsem redno čiščenje oz. čiščenje zob nasploh. Pogoj zanj je tudi redno obiskovanje zobozdravnika in zlasti skrb za dosledno uresničevanje otroškega in celotnega preventivnega zobozdravstva v novih, spremenjenih razmerah.

Brez urejenega zobovja ni zdravega življenja.

Dr. ZDENKA GOŠNIK specialist ortodont

naša anketa

Razrešitev Janeza Janše

Nekaj dni potem, ko so pripadniki vojaške policije in specialne brigade Moris 20. marca v Depali vasi na cesti med Trzinom in Domžalami aretirali Milana Smolnikarja, je državni parlament na predlog dr. Drnovška razrešil Janeza Janšo dolžnosti obrambnega ministra. Ko je na tako izpraznjeni stolček sedel novi minister Jelko Kacin, se je Janši naklonjena javnost nekoliko pomirila. Demonstrante so njihovi voditelji poslali tja, od koder so jih bili pripeljali v Ljubljano pred skupščino, stranke in komisije so začele bolj počasi izdajati sporočila za javnost v podporo Janši ali zoper odstavljenega obrambnega ministra. Prepri, ki potekajo vsem na očeh, so se tako malce unesli, toda v zakulisju je brez dvoma enak ali še večji nemir, kot je bil ob prijettu Smolnikarja ter pred tem in nekaj dni pozneje. To dogajanje v zakulisju je nadvse zanimiva podrobnost posocialistične Slovenije. Očem javnosti prikriti boj politikov, vohunov in vojakov, ki je za trenutek prišel na dan ob primeru Depala vas, namreč kaže na trajnost, vsemogočnost in nedotakljivost tajnih policij. Upanje, da so vse neprijetnosti, ki se lahko zrnejo nad državljana, v Sloveniji minile z odpravo oziroma preimenovaljem Udbe in Kosa, se je ob primeru Depala vas še enkrat pokazalo kot prazno.

SUZANA JOH, kemijska tehničarka iz Črnomlja: "Politika me bolj malo zanima. V zvezi z afero Janša nisem povsem prepričana, ali bo navadnim smrtnikom kdaj znano, kaj je bilo pravo ozadje vsega skupaj. Izjave, ki jih je bilo moč slišati po radiu, televiziji ali prebrati v časopisih, so bile tako različne, marsikdaj prav nasprotujoče si, da si je človek o vsem skupaj težko ustvaril pravo mnenje. Vsak je namreč zagovarjal svoj resnico."

ZDENKO PICELJ, kustos Dolenjskega muzeja: "Janez Janša je zaradi osebnostnih lastnosti in pestre preteklosti idealen junak ljudskih množic. Dramatika mu je pisana na kožo, s politiko pa si ni bil na ti, zato bi bilo bolje, da bi ostal, kar je bil. Naredil je usodno napako, ki so si jo mnogi tudi želeli. Janša ni bil edini branik demokracije, tudi Bavčar in Rupel sta morala iti. Ju je pospravil on, sedaj pa sta mu to vrnila."

ANTON PAPIČ, delavec z Radovice pri Metliki: "Dobrega nimam kaj povedati, slabega nočem. Ozadje afere je bilo precej politično, a menim, da s tem, ko so odstavili Janšo, demokracije v Sloveniji še ni konec. Janša se bo še lahko boril za demokracijo, čeprav ne bo več na pomembni funkciji. Predvsem pa se morajo vsi zavedati, da ljudem, kljub temu da imajo veliko svojih problemov, na primer s preživetjem, ni vseeno, kaj se dogaja v Sloveniji."

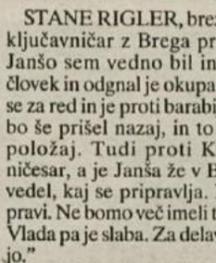
FRANC STRAJNAR, uslužbenec Slovenskih železnic, doma iz Loke pri Zidanem mostu: "Nisem v nobeni stranki. Janezu Janši kot poveljniku vojske vsaka čast. Toda s tem, ko je dovolil, da je vojaška služba grobo ukrepala proti civilistu, je naredil napako, za katero je moral odgovarjati. V normalni demokraciji bi moral kar sam odstopiti, ne pa da ga je odstavil parlament. To zanj sicer ni nič tragičnega in mislim, da bo še uspešen politik."

MIRAN JURAK, vodja Mercatorjevega prodajnega centra na Mirni: "Mislim, da je bila Drnovškova poteza, ko je predlagal zamenjavo ministra Janše, prava. Za vsakega Slovenca, ki ve, kako se je pred leti pričel proces proti četverici, je poseg naše vojske v Depali vasi proti civilni osebi veliko razočaranje in zaskrbljujoče dejanje. Gre za vprašanje demokracije! Verjetno imata pri primeru Smolnikar prste vmes obrambno in notranje ministrstvo."

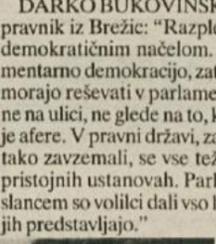
STANE RIGLER, brezposelni strojnik ključavničar z Brega pri Ribnici: "Za Janšo sem vedno bil in bom. Ni slab človek in odgnal je okupatorja. Zavzemal se za red in je proti barabijam. Po mojem bo še prišel nazaj, in to na odgovoren položaj. Tudi proti Kacinu nimam ničesar, a je Janša že v Bivši Jugoslaviji vedel, kaj se pripravljalo. Bil je zaprt. Je pravi. Ne bomo več imeli takega ministra. Vlada pa je slaba. Za delavce naj se brigajo."

JOŽICA KLARIČ, tajnica OO RK Kočevje: "Rdeči križ je nevtralen in taka sem tudi jaz kot njegova uslužbenka. Sem proti grobnemu načinu reševanja zadev. Ne le člani RK ampak tudi vsi drugi bi morali spoštovati sedem načel RK, ki se glasijo: humanost, nepristranost, nevtiralnost in enotnost. Žal so ta načela v miru in v vojni grobo kršena, in to ne glede na to, kdo je minister."

DARKO BUKOVINSKI, diplomirani pravnik iz Brežic: "Razplet je v skladu z demokratičnim načelom. Imamo parlamentarno demokracijo, zato se take stvari morajo reševati v parlamentu in nikakor ne na ulici, ne glede na to, kakšno je ozadje afere. V pravni državi, za katero smo se tako zavzemali, se vse težave rešujejo v pristojnih ustanovah. Parlamentu in poslancem so volilci dali vso legitimiteto, da jih predstavljajo."

PETER DRAKULIČ iz Krškega: "Premier in državni zbor sta potegnili prave poteze. Nujno je bilo poiskati odgovornega človeka v upravi in zahtevati odgovornost najvišjega. Škoda, da ni Janša prvi reagiral, ponudil odstop in zahteval preiskavo, mogoče bi tako celo ostal minister. Seveda pa se ne bi smelo pri tem končati. Če bo preiskava pokazala, da je bila odločitev napačna, se lahko naknadno obravnava primer Janša."

VINKO BLATNIK

VINKO BLATNIK

VINKO BLATNIK

SDSS-SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE (predsednik stranke je Janez Janša)

PRISTOPNA IZJAVA

ime in priimek: .....
naslov: .....
telefonska številka: .....
Podpisani sprejemam program Socialdemokratske stranke Slovenije in želim postati njen član.
v .....
dne .....
podpis: .....

Izpolnjeno prijavnico pošljite na naslov: Socialdemokratska stranka Slovenije, Komenskega 11, 61000 Ljubljana

Mariborsko pismo

Mariborski zapoznili kompleks

Kako je "zadeva Janša" postala "zadeva Holc"

MARIBOR - V življenju je pač tako, da se najpomembnejše odločitve sprejemajo v metropolah, v provincah pa jih morajo sprejeti na znanje in spoštovati, saj že stari pregovor pravi, da v provincah ni mogoče delati "revolucij"... Mnogi Mariborčani, ki bi bili radi v vsem enako pomembni kot prebivalci slovenske metropole, pa se s tem kar nekako ne morejo sprijazniti, zato že od nekaj vsi pomembni dogodki v Ljubljani dobijo svoj zapozneli odmev tudi v Mariboru.

Tako je bilo tudi tokrat. Tri dni po tem, ko je Državni zbor v Ljubljani razrešil obrambnega ministra Janeza Janšo, se je v družbenopolitičnem zboru mariborske občinske skupščine razvila razprava o tem, kaj storiti, ker je predsednik družbenopolitičnega zbora Stanislav Holc poslal predsedniku Državnega zbora Hermanu Rigelniku ter zbranim protestnikom pred slovenskim parlamentom telefaks z glavo in pečatom mariborske občinske skupščine, v katerem "predlaga izvoljenim poslancem slovenskega ljudstva, da zavrnejo razrešitev Janeza Janše". Holc je v telefaksu prav tako izrazil prepričanje, da bo v primeru razrešitve Janše "ogrožena samostojnost Republike Slovenije", in zapisal, da v tem primeru "ne verjame v obstoj samostojne Slovenije".

Zaradi tega telefaksa se je v družbenopolitičnem zboru mariborske občinske skupščine primer Janša spremenil v primer Holc, ki naj bi "prekršil pooblastila"! Poslanci

Liberalne demokracije so bili ogorčeni, ker je Stanislav Holc svoje osebno mnenje, ki ga ima sicer pravico "pošiljati" kamorkoli in komurkoli, zapisal na papir z glavo občinske skupščine ter ga podkrepil z občinskim pečatom. Poslanci socialdemokratske stranke pa so nasprotno menili, da gre za interni dopis med funkcionarji. Poslanec ljudske stranke se je vprašal, ali poslovnik prepoveduje predsedniku zbora podpisovanje pod takšne telefakse, poslanec krščanskih demokratov pa je Holčev telefaks razumel kot njegovo osebno mnenje, saj je napisano v prvi osebi. Poslanca Zelenih Maribora pa je Holčev telefaks tako raztogotil, da je celo dejal, da ga po takšni napaki predsednik Holc ne more več voditi. Ko je županja dolgotrajno in razgretu razpravo pokuzala zaključiti s kompromisnim predlogom, pa so se nekateri poslanci tako ujezili, da so začeli zapuščati dvorano. Kako se je stvar končala, niti ni tako važno, važno je, da je tudi Maribor imel svoj "veliki politični dogodek", v zvezi s katerim je vsakdo lahko "pokazal", kako je opredeljen po tem seveda, ko je v Ljubljani je padla odločitev.

Podobno kakor v Ljubljani pa je na dan zasedanja Državnega zbora tudi Maribor doživel "ulične" proteste. Skupinica narodnih demokratov je postavila na sredino Trga svobode v centru mesta avto, navila v njem radio s prenosom iz Državnega zbora ter pričela pobirati podpise v podporo Janezu Janši. Ko so imeli zbranih že več kot tisoč podpisov, pa sta prišla mimo dva uniformirana policista in terjala, naj odstranijo avto s Trga svobode, ker tam ni dovoljeno parkiranje in ustavljanje, kar je izzvalo manjši incident. Avtomobila sicer niso prestavili, zato pa so narodni demokrati napisali javni protest, ki so ga zaključili takole: "Od mariborske policije ne pričakujemo nobenega pojasnila, ker sta policista prav gotovo ravnala v skladu z zakonom in svojimi pooblastili. Zakaj pa sta to storila prav v tem času in na tem mestu, naj presodi javnost sama."

TOMAŽ KŠELA

Ljubljansko pismo

Do konca leta 13 odst. manj pokojnine?

Kaj skriva v sebi name-ra slovenske vlade

LJUBLJANA - Tudi na uredništvo Dolenjskega lista, kot lahko beremo, dežujejo protesti zoper namero vlade, da spet močno oškrne pokojnine. Upokojence zato upravičeno grabi jeza, saj je pokojninski sistem dežurna tarča nenehnega obstreljevanja zastopnikov različnih interesov. Nimamo torej stabilnega pokojninskega sistema, tudi stabilnih gospodarskih razmer še ne. Zato je upravičeno vprašanje, ali je smotno takšnim nestabilnim razmeram vedno znova kratkoročno prilagajati pokojninski sistem, ki naj bi ljudem na stara leta vendarle zagotavljal kolikor toliko znosno socialno varnost.

In za kakšne namere vlade gre tokrat? Po vladnem predlogu zakona o usklajevanju denarnih prejemkov, ki naj bi ga državni zbor predvidoma uvrstil na dnevni red aprilskega zasedanja, naj bi te prejemke v prihodnje usklajevali na tri mesece - le za naprej. Če bi, denimo, rast cen življenjskih potrebščin v prejšnjem trimesečju presežala 3 odst., naj bi vse te prejemke v naslednjem trimesečju (s 1. aprilom) povišali za 70 odst. ugotovljenega preseganja rasti cen nad 3 odst. Sklepe o tem naj bi sprejemala vlada. Rast cen življenjskih potreb-

ščin naj bi ugotavljali po uradnih statističnih podatkih. Pri tem pa se že lahko vprašamo, ali so podatki iz statistično odmerjene "košare življenjskih potrebščin" verodostojni za ugotavljanje resničnih življenjskih stroškov prizadetih kategorij državljanov, ki naj bi jim prejemke usklajevali zgolj na tej podlagi? Vprašanje je tudi, kaj bi vlada storila, če bi državni zbor res hitro sprejel ta zakon, potem pa bi se čez nekaj mesecev pokazalo, da ugotovljeni življenjski stroški rastejo precej hitreje kot plače... Ali bi potem pokojnine spet usklajevali na podlagi rasti povprečnih plač, kar je sicer v praktični rabi zadnjih 15, če ne celo več let?

Na vladnem zelniku pa poganja tudi že drugi predlog sprememb sistemskega pokojninskega zakona. Da bi upokojencev s tem ukrepom neakrat le ne prehudo udarili po žepu - tako razmišlja vlada - naj bi enkrat na leto (januarja) pokojnine usklajili z rastjo povprečne plače, in sicer tako, da bi povprečna starostna pokojnina za polno pokojninsko dobo januarja znašala 85 odst. povprečne novembrske plače (iz preteklega leta).

Namera je več kot jasna. Glavni namen celotnega svežnja zakonov v škodo "vzdrževanih" državljanov, ki ga bo vlada položila na klopi poslancev (in v katerem so poleg pokojnin še invalidski pa drugi denarni prejemki, zajamčne plače, nadomestila za čas porodniške, bolniške nad 30 dni in nadomestila za čas brezposelnosti), je, da bi vse te prejemke "zamrznil" na sedanji ravni. Povečali naj bi se glede na rast življenjskih stroškov, vendar ne hkrati z njimi, temveč šele tedaj, ko bi bila inflacija višja od 3 odst. Ker pa naj bi bila inflacija po predvidevanjih vlade celo manjša, naj bi vsi ti prejemki do konca leta realno zaostali za 13 odst.

VINKO BLATNIK

V Metliki manj bojazni pred sušo

V pripravi je idejni načrt, po katerem bodo poskusno namakali 30 hektarov metliških njiv - Za različne kulture uporabili vseh sedem namakalnih sistemov

METLIKA - Predvsem v zadnjih dveh letih, ko je bila po Sloveniji velika suša, so začeli v naši državi resneje razmišljati o namakanju zemlje. Začeli so pripravljati centralni namakalni sistem za sto tisoč hektarov zemlje, vsako leto pa naj bi uredili namakanje na deset tisoč hektarjih. Ker so stroški urejanja namakalnega sistema kar 6.000 DEM za hektar, pa bodo najprej pričeli s poskusnim namakanjem.

Za poskusna namakalna centra v Sloveniji sta bila izbrana Prekmurje in Metlika. Ker v Prekmurju še niso urejena vsa lastninska razmerja glede zemlje, bodo najprej začeli urejati namakalni sistem v Metliki, ta strošek pa je tudi že zajet v letošnjem državnem proračunu. Sedaj pripravljajo idejni projekt, v drugi polovici leta pa naj bi že začeli graditi namakalni sistem, medtem ko bi v prihodnjem letu njive že lahko namakali.

V začetku so načrtovali, naj bi namakali 20 hektarov v Mestnem logu.

A pedologi so imeli pomisleke glede tipičnosti belokranjskih tal. Zato so se odločili, da bodo poleg Mestnega loga namakali še deset hektarov zemlje na Ravnih njivah. Za šest hektarov je tukaj sicer po denacionalizaciji upravičen križevniški red, ki pa je pripravljen dati zemljo v najem ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo. Štiri hektare polj pa je v zasebni lasti, vendar so se zasebniki pripravljali vključiti v namakalni sistem. Sicer pa so že pripravljali načrti za pridelavo različnih kultur, od jagodičevja, vrtnin in trsničarstva do sadjarske proizvodnje.

ENI SADIJO, DRUGI ŽE CEPILJO - V trsnici Franca Martinčiča je bil minul teden v znamenju priprave novih trsnih cepeljk. V štirih dneh so cepili kar 100.000 podlag in jih vložili v kaliče. Tam se bo najprej zaraslo cepeljeno mesto, pogolnalo pa prvi poganjek, v maju pa bodo cepeljenke vtaknili v trsnico. Pri Martinčičevih v Sentjernejem so veseli, da so letos brez težav prodali vse cepeljenke in še posebej, da je bilo med njimi največ sort za cviček. Na sliki: pri delu mu že precej pomaga starejši sin Jernej, ki obiskuje 4. letnik Srednje kmetijske šole. (Foto: J. Pavlin)

OBRAMBA PRED TOČO NAJ BO REPUBLIŠKA

METLIKA - Tukajšnji izvršni svet je razpravjal o vlogi ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo o sofinanciranju obrambe pred točo v letošnjem letu. Vendar se ne strinja, da bi morale občine prevzeti financiranje obrambe pred točo, saj meni, da gre za splošni nacionalni interes. Z uspešno obrambo pred točo namreč preprečujejo hujše posledice, ki bi jih lahko prištevili k naravnim in drugim nesrečam. Zato je metliška vlada menila, da bi se tako kot odpravljanje posledic suše tudi obramba pred točo lahko financirala iz podobnih sredstev na republiški ravni. Po mnenju Metličanov je tudi tehnična izvedba sistema obrambe pred točo integralno celoto in je ni moč ne organizirati ne financirati po občinah.

KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA JE ZDAJ NA GRMU

NOVO MESTO - Novomeški oddelek Kmetijskega zavoda Ljubljana se je s 1. aprilom preselil iz Srednje kmetijske šole Grm v stavbo GG Novo mesto, Gubčeva 15 (na Grmu).

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Na veliki petek se je na trznici trlo obiskovalcev. Med stojnicami si se komajda lahko prebil naprej, pred ribarnico Legan pa je bila prava vrsta. Za postno pojedino so ljudje kupovali ribe in druge morske posebnosti. Zapisali smo cene: sardele 200 tolarjev, osliči 350, postrvi 650, fileti 250, škampi 1.900, morski list 1.750, žabe 1.800, zobatec 780 in sipa 500 tolarjev. Gospodinje so kupovale po naslednjih cenah: jajca 14 - 16, orehi 900, jabolka 60, pomaranče 60, med 350, propolis 200, razna semena (merica) 150, domača salama 1.000, kokoši 1.000, sadike solate braziljanke 100 (šopek 20 kom.), pol kilograma smetane 500, semenski fižol 100, česen 400, krompir kifelijčar 200 tolarjev. Cvetličarji so ponujali precej okrasnih rastlin in rož: bršljanke so 150, gorenjski nagelj 150 in viseča fuksija 130 tolarjev. Pogledali smo tudi k Sadju in zelenjavi in zapisali cene: banane 70, jabolka 73, pomaranče 55, hren 310, rozine 230, mlad krompir 150, orehi 900 in solata 145 tolarjev. Deladini je španske pomaranče zaračunal 130, paradižnik 300, jabolka 65, banane 140, fižol 220, hruške 140, ananas 220, papriko 380.

Protest gozdarjev

Brezvladje v gozdu vse večje, ker država zamuja z zavodom in denarjem

LJUBLJANA - Lahko je bilo raznašiti prejšnjo organiziranost in zakonsko ureditev gozdarstva, ki je dajala - to morajo priznati tudi kritiki - dobre rezultate, mnogo težje pa je vzpostaviti novo. Posledice trpijo gozdovi pa tudi gozdarska stroka. Gozdarje mineva potrpljenje in pojavila so se že prva protestna zborovanja.

Brezvladje je vse večje. Zavod za gozdove Slovenije, katerega jedro naj bi bila javna gozdarska služba, bi moral začeti z delom že tri mesece po sprejetju novega zakona o gozdovih, torej 25. septembra lani, pa še vedno ni. Po veljavni sistemizaciji, na katero se sklicujejo v gozdnih gospodarstvih, naj bi v Zavodu za gozdove Slovenije zaposlili 824 gozdarskih strokovnjakov, vendar zanje v državnem proračunu ni zagotovljeno dovolj denarja. Zavoljo tega naj bi zavod v javni gozdarski službi imel zaposlenih le 623 delavcev, kar pomeni, da bi četrtina gozdarskih strokovnjakov morala na cesto. O posledicah ni, da bi govorili.

Bernarda Kukar s šampinjoni, ki so sredi marca zrasli na cvetačni gredi, dobro pognojni s hlevskim gnojem.

Obilen pridelek tudi z njivice

SEMIČ - Bernarda Kukar je pred slabimi štirimi leti ustanovila podjetje "Cvetja in vrtnine" in odprla prvo cvetličarno v Semiču. Danes po izkušnjah lahko reče, da je prišla predvsem do spoznanja, da se nikakor ne gre ukvarjati z vsakim po malem, temveč je pomembna specializacija.

"Lani smo postavili pokrit rastlinjak s 60 kv. metri, v katerem sem pridelala sadike vse zelenjave in enoletnega cvetja. To je bila zgolj poskusna pridelava, ki pa se je dobro obnesla, tako da namestavam letos postaviti še tri rastlinjake, ki bodo skupaj merili 300 kv. metrov, in jih bomo tudi ogrevali," pove Kukarjeva. Zadolgojnja je, ker lahko vse, kar pridelava, pa tudi vse rože, ki jih nabavlja izključno pri čateški Agrariji, proda doma. "Krog strank se širi. Prihajajo celo iz Črnomlja in iz metliške občine, in to vse leto, ko je pač čas za nakup določenih sadik," je zadovoljna Bernarda. "Novembra lani smo pričeli tudi s popolnimi pogrebnimi storitvami," pove v množini, čeprav je v podjetju zaposlena le ona. A prizna, da je gonilna sila pravzaprav mož, ki sicer dela v Iskri.

Ceprav, predvsem v Beli krajini, še vedno merijo uspešnost kmetije s hektarji obdelovalne zemlje, je Kukarjeva prepričana, da je moč preživeti tudi z nekaj sto kv. metri zemlje, če je le intenzivno in pravilno obdelana. "V družini razmišljamo celo, da bi, če bo posel dobro tekel, ostal doma tudi mož. Če hočemo iz zemlje iztisniti čim več, je namreč potrebnega veliko ročnega dela, saj strojno tako rekoč ne pride v poštev," pravi Bernarda.

M.B.-J.

Zemljo bodo obdelovali zainteresirani kmetje, ki jo bodo vzeli v najem. Po besedah direktorja metliške kmetijske zadruge Staneta Bajuka bodo lahko pridelki, ki bodo vzgojeni na namakanih poljih, postali za kmete zelo dobrodošel vir dohodka, seveda pa bodo morali še prej doobara raziskati tržišče in se odločiti predvsem za pridelavo tistih pridelkov, po katerih je v Sloveniji največje povpraševanje.

Na metliškem namakalnem centru, ki ne bo motil okolja, služil pa bo tako načrtovalcem namakalnih sistemov kot tudi investitorjem, bodo uporabljali vseh sedem namakalnih sistemov. "Namakalni sistem je velika pridobitev, ob nepravilni uporabi pa lahko povzroči tudi precej škodo. Zato bodo v Metliki postavili tudi meteorološko postajo. Tako bo lahko hidrometeorološki zavod s pomočjo stalnih in ažurnih agrometeoroloških informacij pomagal vzdrževati kvaliteto, stalno in visoko kmetijsko pridelavo ter pripomogel, da bodo tveganja in izgube čim manjše," pravi Bajuk.

M. BEZEK-JAKŠE

KMETOVALEC ŠT. 3

SLOVENJ GRADEC - Izšla je 3. številka glasila kmetijskih svetovalcev, ki v uvodniku sporoča, da ne more več shajati z dosedajšnjo ceno in se je zato podražila od 300 do 350 tolarjev za posamezen izvod. Uredništvo zagotavlja dosedajšnjo ceno vsem, ki se bodo na revijo naročili in jo plačali do 1. aprila. Sicer pa gre spet za vsebinsko bogato številko revije, ki piše o sezonskih kmetijskih opravilih, vse od spomladanske priprave tal za setev do izbora hibridne koruze, sort krompirja, pridelovanja krmnega graha, zatiranja plevela s herbicidi, gnojenja travnikov in uporabe gnojivke.

Podjetje PRAG, d.o.o. Sentjernej

vabi vse zainteresirane

na javno licitacijo

prostorov za prodajna mesta - stojnice na sejmiščnem prostoru v Sentjernej. Licitacija bo v soboto, 9. aprila 1994, ob 13. uri v Sentjernej, Trg gorjanskega bataljona 8. Vse dodatne informacije dobite na gornjem naslovu ali po tel.: 068/42-050. Vabljeni!

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Bodimo natančni

Sajenje vinske trte

Zaradi stopnjevanja težav, ki nastajajo brez naše volje in vednosti, se moramo potruditi in vsa dela narediti pravilno in natančno. Zlasti če sta od njihove izvedbe odvisna letni pridelek ali celo uspevanje trte. Zavedati se moramo, da je vsaka napaka, storjena pri sajenju cepljenke, nepopravljiva.

Prvo skrb posvetimo nabavi najboljših cepljenk. Poleg popolnoma zaraslega cepljenega mesta je potrebno, da ima cepljenka 6 in več razvitih korenin, enakomerno razporejenih okrog osnovne podlage. Pripominjam, da je ceneje slabo cepljenko zavreči takoj, kot pa jo posaditi in čez nekaj let popravljati napako. Najslabše je, če se odločimo, da bomo rast slabe sadike pospešili z dodajanjem mineralnih gnojil.

Pred sajenjem je dobro en dan namakati korenine v vodi in cepič za hip v 3-odst. močljivo žveplo (pepelin, cosan in pod.). Razen v primeru nevarnosti pozne pomladanske pozebe je enostavneje cepič parafinirati, kot da bi ga zasuli z zemljo. Korenin ne krajšamo preveč, pazimo, da se ne izsušijo, pred sajenjem pa jih namočimo v t. i. kalež (zmes enakih delov kravjeka, ilovice in vode), ki mora biti tako gost, da se oprjema korenin, kar omogoči dober stik z zemljo. Jamo koplje široko in po celem dnu razporedimo mešanico komposta in sipke zemlje (v razmerju 1:4-6); tudi korenine pokrijemo s tem. Če je potreba po večjih količinah organskega (izjemno mineralnega) gnojila, ga moramo (praviloma že ob rigolanju) enakomerno vdlati v zemljo. Večje količine hlevskega gnoja v sadilni jami namreč povzročajo preveliko bujnost mladega trsa, ki je zaradi tega občutljiv za

bolezni in pozebo ter mu lesni klen, kar je zelo pomembno pri oblikovanju stebela. Druga slaba plat dodajanja večje količine gnojila v sadilno jame je, da se korenine ne razvijajo pravčasno zunaj sadilne jame. Zaradi tega pride do pomanjkanja vlage. Ob sajenju je koristno cepljenko zaliti takoj (prej ko je jama polna) s 3 do 5 l vode. Opozoriti moram še, da naglo pomanjkanje hranil v sadilni jami lahko močno prizadene trs; posledica pa je hiranje trsa (v sušnem letu lahko celo propade).

Ponovno opozarjam, da v drugem in tretjem letu rasti ne smemo odstranjevati poganjkov nizko pri tleh, ker omogočajo enakomeren razvoj stebela tako, da bo močnejše razvito pri tleh. Seveda pa je nujno odstraniti odvečni nastavek grozdja. Pripominjam, da trsa, ko ga oblikujemo v tretjem letu, nikakor ne režemo do žice, ampak na ustrezno številno očes, skladno njegovi moči. Če iz katerega koli razloga požene majhno število mladice in so te predebele, je potrebno, takoj ko se pokaže peti listič, odščipniti vrh nad četrtem listom, da se čimprej začnejo razvijati zalistniki, ki bodo zmanjšali bujnost drugih poganjkov; na ta način bomo dobili bolj primeren les za rez v prihodnjem letu.

• Če ne bo suhega vremena, bo v okuženih vinogradih možnost širjenja črne pegavosti. Za preprečevanje priporočam 0,5-odst. - 0,75-odst. bordojsko brozgo, razen v primeru, če je zelo hladno, ko je zaradi možnosti ožiga od bordojske brozge boljše uporabiti mikal v konc. 0,6 odst. Ponavljam, da je potrebno uporabiti fine šobe, da bodo izgube čim manjše in da ne bo nepotrebnega vnašanja večje količine bakra v tla, kjer uničuje koristne drobnoživke.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Čebulo lahko sadimo ali sejemo

Na več tisoč let starem klinopisu je zapisano: "Če uživam čebulo v času vetrov (jeseni), bom šele v času deževja (spomladi) spet trpel bolečine v trebuhu"

Čebula spada med najstarejše vrtnine in ima priznane zdravilne lastnosti. Pospušuje prekrvavljenost sluznice, čisti kri, spodbuja tek, žene na vodo, krepi živce, pospešuje prebavo, razkužuje, krepi srce, pomaga, da se povrne spolna moč, ki je oslabela zaradi bolezni ali pa zaradi pobitosti in skrbi. Čebula je zdravilna tudi za vrt. S svojim vonjem odganja pršice, ki srkajo sokove fižola, kumar in buč. Vedno naj raste v mešanem posevku s korenjem, ker se medsebojno varujeta pred korenjevo in čebulno muho in si odlično porazdelita prostor na gredi.

Potrebuje rahla, peščena, zračna in topla vrtna tla. Jeseni sončne grede pognojimo s kompostom ali gnojili, ki so bogata s kalijem (mineralno gnojilo, lesni pepel). Čebula ne prenaša svežega hlevskega gnoja in gnojil bogatih z dušikom.

Čebulo holandsko rumeno, ptujsko rdečo, biserno čebulico pompi sejemo od srede marca v vrste, ki so med seboj oddaljene 20 do 30 cm. Drobnost seme rahlo prekrijemo s tanko plastjo zemlje ali kompostom. Kali tudi 3 do 4 tedne. Kasnejše vrste razredčimo, tako da je razdalja med čebulami 10 do 15 cm. Mlade čebulice, bogate z železom in C vitamini, uporabimo v kuhinji.

Čebulo majski srebrnjak pa sejemo jeseni v vrste na razdaljo 20 do 25 x 15 cm. Čez zimo jo pokrijemo z agro kopreno Agryl. Od zgodnje pomladi pa do maja meseca imamo na voljo okusno belo čebulo iz vrta.

Sajenje čebulčica

Konec marca pa do začetka aprila sadimo čebulček holandske rumene, sturona in ptujske rdeče. Razdalja med vrstami je 20 do 25 centimetrov in v vrsti 10 cm. Iz vsakega čebulčica avgusta zraste po ena debela čebula. Gnojimo običajno 14 dni pred setvijo ali nekaj dni po redčenju čebule s 40 g/m² mineralnega gnojila, ki naj vsebuje veliko kalija in malo dušika.

Poleg korenja dobro raste tudi v družbi z radičem tržaški solnatnik, verona, treviški rdeči, z glavnato sola-

to, kumarami, jagodami, koprom, šetrajem in krompirjem. Na zelo peščenih tleh nam bo hvaležna za kamilice, ki jih bomo posejali med njo.

Čebula je zrela, ko listje porumeni in se samo povesi. Čebulo, pridelano iz čebulčka, spravljamo julija in avgusta, iz semena pa avgusta in septembra. Pulimo jo v toplem vremenu. Odstranimo ostanke prsti iz korenin in štrleče lupine ter jo nato sušimo na zraku. Suho nato zvezemo v šope ali pa s cevnicami listi spletemo kite. Čebulo shranimo na suhem, hladnem in zračnem mestu.

Inž. KRISTINA ŠKRBEČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Kvaren vpliv hrane na zobe

Osnova za zdravo zobovje se ustvari že zarokd v materinem telesu, zato je pomembno, kakšna je njena prehrana v tem obdobju. Pri otroku in kasneje odraslem človeku so zobje prav tako živi kot katerikoli drug del telesa. Nепrestano pa jih ogroža naša prehrana, ki je prepolna sladkorja, bele moke, preveč kuhanih in sesekljanih živil in še dosti drugih slabih vplivov. Bakterije iz sladkorjev izdelujejo kisline, ki načnejo emajl, to je varovalno plast zoba. Ko se to zgodi, ne bo več dolgo časa trajalo, da se bakterijska gniloba ali karies razširi po koreninskem kanalu do živca, povzročita vnetje in bolečino.

Na vsak zobobol in bolečino v dlesnih, ki jo čutite kot topo utripanje ali ostro zbadanje, morate biti pozorni. Vsako odlašanje za obisk pri zdravniku pa ima vedno hujše posledice. Za preprečevanje zobne gnilobe se je za naravno rudnino fluor izkazalo, da zveča odpornost zob proti delovanju kislina in tako zmanjša nevarnost zo-

bne gnilobe. Če je v pitni vodi premalo fluorja, ga je potrebno uživati v obliki tablet ali kapljic. Ko otroku zobje delno zrastejo, je potrebna tudi uporaba zobne paste z dodatkom fluorja in pravilno oblikovana zobna ščetka.

Največji sovražnik otroških zob je sladkor v različnih vrstah slaščic in lepljivi obliki. Med prvimi škodljivimi dejavniki je tudi polaganje otroka v posteljo s stekleničko sladke pijače, kot je sok, sladko mleko ali sladka škrobna mešanica. Te tekočine zastajajo okrog zob in povzročajo nepopravljive posledice.

Znanstvene študije so pokazale, da imajo razni manjši prigrizki med glavnimi obroki velik delež pri nastanku zobne gnilobe. Če je navada ali želja, da se večkrat kaj prigrizne, naj bo to sir, saj ga pripravljajo tudi v poobedku. Varno je tudi, če kariogeno živilo, kot je sladko sadje, uživamo pri malici hkrati s sirom, ker ta nevtralizira nastajanje kisline.

Kmetijski nasveti

Krvavka spet sesa jabolane

Najstarejši ljudje še pomnijo, da je bila nekoč krvava uš ali krvavka zelo huda škodljivka jabolani, ki je kvarila sloves našega sadja in drevesničarstva. Njeno pogubno pot je potem ustavila iz Amerike namenoma pripeljana zajedalska osica Aphelinus mali, ki se hrani z ušmi in je kot njihova naravna sovražnica velik zaveznik sadjarjev. Žal se je v leti "utrudila" in krvava uš je spet začela vse bolj ogrožati naše nasade, tako da je vse pogosteje treba ukrepati.

Krvave uši ni težko prepoznati, vendar ne po krvi, kar bi sklepali po imenu, temveč po belih vatastih kosmičih, ki se pojavijo na vejah ter se naglo širijo. Samica krvave uši namreč kot žive mladiče v izjemno velikih količinah. Na stotine drobnih živalic se loti sesanja, hkrati pa začne izločati bele vosčene niti, ki kot puh prepredajo veje jabolani. Na mestih, kjer uši izsesavajo napadeno drevo, nastanejo rakasti izrastki, ki se naglo večajo. Drevo slabi, posebno če gre za jesenski napad, ko les zaradi slabše prehrane ne dozori dovolj in postane bolj občutljiv na zimski mraz.

Odkar je zajedalska osica Aphelinus mali, ki ima slovensko ime krvavkin najezdnik, začela izgubljati bitko, se je krvavi uši moč zanesljivo postaviti po robu le še s primernimi insekticidi. Zato se je vnovič okreplil pomen zimskega in zgodnjepomladanskega škropljenja s fitodiol oljem ali kakim drugim sorodnim pripravkom. Vnovič priporočajo tudi metasystox, zlasti ob bujni pomladanski rasti, ki gre razvoju in množitvi krvave uši še posebej na roke. V poletnem času stroka pripravoca uporabo pirimora, ki uniči le uši, ne pa drugih žuželk.

Ob vnovični invaziji krvave uši ali krvavke se spet postavlja vprašanje naravne odpornosti drevesa proti rastlinskim boleznim in škodljivcem. Tudi ta uš dokazuje, kako škodljivo je lahko vsako pretiravanje v gnojenju, predvsem pa uporaba prevelikih količin dušika. Drevo res lepo in bujno raste, postaja pa vse bolj ranljivo in odvisno od uporabe kemičnih pripravkov, ki rušijo ravnovesje v naravi in jo vse bolj onesnažujejo. Začaran krog, iz katerega je moč le s tako imenovano integralno pridelavo, o tem pa več kdaj drugič.

Inž. M. L.

Dva premajhna vrtca in eden star

Glede na dosedanje število otrok, vpisanih v VVO Novo mesto, bi bilo v igralnicah v povprečju dovolj prostora - Pretesno v Šentjerneju in Mirni Peči

NOVO MESTO - Vpis otrok v Vzgojno-varstveno organizacijo Novo mesto je sicer uradno zaključen, vendar v upravo novomeških vrtcev še dobivajo prošnje za sprejem v vrtec. Skupno je uprava vrtcev doslej prejela nekaj čez 400 vlog za sprejem in v prihodnjem "šolskem" letu bo v vzgojno-varstvenih enotah, ki delujejo pod okriljem VVO Novo mesto, nekako ravno prav prostora.

Toda vsaj dva vrtca sta glede na število vpisanih otrok že zdaj premajhna. Za vrtec v Šentjerneju, kjer imajo v vrtcu in družinskem varstvu skupno 35 mest, so prejeli že več kot 50 prošelj.

Za rešitev problema, ki je nastal zaradi prevelikega števila prosilcev oziroma zaradi pretesnega vrtca v Šentjerneju, imajo tri predloge, in sicer se ogrevajo za dodatno družinsko varstvo v Šentjerneju, za vsakodnevni prevoz otrok v vrtec v Novo mesto in za ureditev igralnice v Orehovici. Trenutno se še niso odločili za nobenega od naštetih ukrepov, vendar kaže, da ima najmanj možnosti predlog o prevažanju v Novo mesto, pri čemer drži, da nekaj otrok vozijo v vrtec v Novo mesto že zdaj. Pomanjkanje prostora v krajevem vrtcu občutijo v Šentjerneju že nekaj let.

Podobne prostorsko stisko občutijo

starši majhnih otrok v Mirni Peči, kjer pogrešajo zlasti organizirano varstvo otrok v starosti do 3 let.

V Vzgojno-varstveni organizaciji Novo mesto obdelujejo v tem času poleg statistike o vpisu še nekatere druge zadeve. Mednje spada obnavljanje kuhinje v vrtcu na Drski, ki ga bo plačala občina in ki bo končano septembra. Med aktualne zadeve spadajo tudi nekatere neodložljive naložbe, za katere pa v VVO Novo mesto še ne vedo natančno, kdo jih bo plačal in kdaj bodo sploh prišle na vrsto. Vsaj kar zadeva vrtec Janko na Ljubljanski cesti v Novem mestu, časa ni na pretek. Stavba, v kateri deluje ta vzgojno-varstvena enota, je stara, ugreza se in z njenih zidov, ki tudi pokajo, mestoma odpada omet.

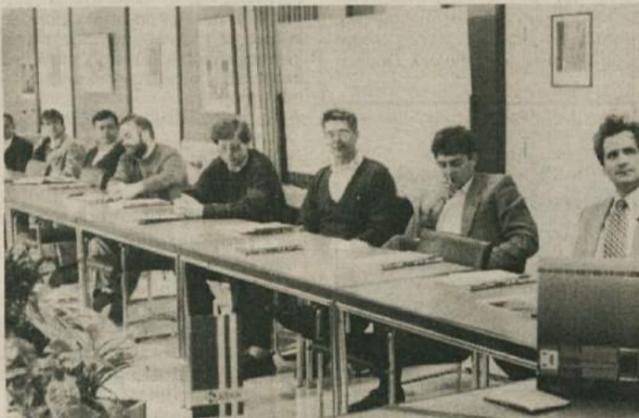
Metoda Turk, ravnateljica Vzgojno-varstvene organizacije Novo mesto glede stavbe sicer ne bjeje plati zvona,

toda VVO nekako ne misli več odlašati z obnovno vrtca na Ljubljanski.

L. M.

NOŠA SUHE KRAJINE - Občni zbor turističnega društva Žužemberk-Dvor je pokazal, da se Žužemberčani še kako zanimajo za razvoj in pestrejšo ter kvalitetnejšo ponudbo turizma v Suhi krajini. Zbora se je udeležil tudi predsednik Dolenjske turistične zveze g. Alojz Serini, ki je ob tej priložnosti pohvalil zagranico delo novega društva. Bil je tudi prijeto presenečen, kakor tudi vsi ostali prisotni, ob prihodu deklet, ki so prikazale nošo, značilno za ta predel Dolenjske. Janez Gliha je prestavil novo nošo in poudaril pomemben prispevek pokojnega učitelja Srečka Kodreta, ki je zbiral podatke o tej noši. Novo nošo naj bi nosili ob vseh pomembnejših dogodkih in prireditvah. Na sliki: dekleta v novi noši Suhe krajine. (Foto: S. Mirič)

PREDSTAVITEV PHOENIXOVH PROIZVODOV - Podjetje Biro 5, ki ga vodi inž. Jože Papič, je bilo minulo sredo organizator enodnevnega predstavitvenega programa svetovno znanega podjetja Phoenix Contact v konferenčni dvorani hotela Metropol. V sliki in besedi je 25 predstavnikov iz vse Slovenije pokazalo celotni proizvodni program te tovarne. (Foto: J. Pavlin)

Furlan plezal v Novi Zelandiji

Novomeški alpinist Vanja Furlan je zimo preživel na Novi Zelandiji - Osvojil je vse tri vrhove najvišje novozelandske gore Mt. Cook - Prvenstvena smer v južni steni

Letošnjo zimo je novomeški alpinist Vanja Furlan v novozelandskih Alpah preplezal 10 ledenih in kombiniranih smeri. Opravil je 6 vzponov, sestopil po 4 smereh in prečil vse tri vrhove najvišje novozelandske gore Mt. Cook. S temi vzponi je zadane načrte v celoti uresničil in celo presegel.

27. decembra sta z Novozelancem Petrom Dicksonom preplezala še nepovnjeno smer Wet Dreams. Pretežni del 750 m visoke ledne smeri sta plezala nenavezana. Zaradi pomanjkanja ledu sta prečila v sosednji smer - White Dreams in po njej izstopila na zahodni greben Mt. Cook 3300 m visoko. Na 3590 m visoki Low Peak, najnižji izmed treh vrhov gore Mt. Cook, zaradi dežja in močnega vetra nista šla, za vzpon pa sta potrebovala 10 ur.

12. januarja je Furlan z Angležem Kirkom Geoffom in Novozelancem Andrewom Childsom splezal 1200 m visoko smer Syme Ridge, ocenjeno s III+, prečil 3500 m visoki drugi najvišji vrh Nove Zelandije Mt. Tasman in sestopil prek 3309 m visokega Silberhorna nazaj na ledenik Grand Plateau. Smer, po kateri so sestopili, je ocenjena III in dolga 1100 m.

Furlan je 14. januarja sam splezal na 3019 m visoki Mt. Dixon. Vzpel se je po J grebenu (III- 800 m) in sestopil po V grebenu (II+, 800 m). Dostop, vzpon in sestop je opravil v štirih urah.

16. januarja sta z Geoffom Kirkom splezala East Ridge (ocena IV, 1500 m) na srednji vrh Mt. Cook (3688 m) in po

● Odpravo so omogočili SCT Ljubljana, Tilia Novo mesto, Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, Krka Novo mesto, Proxy Ljubljana in Trekking šport Ljubljana.

isti smeri sestopila. Za vzpon in sestop sta potrebovala 18 ur. 25. januarja je Furlan po 10 urah dostopa vstopil v južno steno Mt. Cook in v treh urah samostojno preplezal prvenstveno kom-

binirano smer, ki jo je poimenoval Slovenska smer (ocena V-, 1000 m), po sredini stene v vpadnici vrha, kar je verjetno zadnja logična smer v tej steni in do sedaj ni bila preplezana zaradi objektivnih nevarnosti (poteka namreč v vpadnici velikih serakov), nato pa prečil vse tri vrhove Mt. Cook. Novozelanci prečenje imenujejo Grand Traverse (veliko prečenje) ali The Highest Mile (najvišja milja). Sestopil je po Zurbričnovi smeri (III+, 1550 m) na Grand Plateau. Za južno steno, pre-

čenje vrhov in sestop je potreboval 10 ur.

Po dnevu počitka se je 27. januarja povzpela na Silberhorn (ocena III, 1100 m) in sestopil na zahodno stran do vznožja Balfourjeve stene gore Mt. Tasman. V štirih urah je sam preplezal ledno smer Mists of Avalon (VI, 600 m). Najtežji del stene je spodnjih 200 m, kjer naklonina ledu niha med 80° in 90°, v zgornjem delu pa postopoma upada z občasnimi navpičnimi odstavki. Z vrha gore Mt. Tasman je sestopil na Silberhorn in se vrnil na Grand Plateau. Za celo turo je potreboval 10 ur. V tem času je opravil 1700 m vzpona in prav toliko spusta.

V. F.

OBNOVA NEKDANJEGA DOMA JLA - Po odhodu iz Slovenije je jugoslovanska soldateska v Novem mestu pustila hudo zdelan dom JLA. Razmeroma nova stavba, ki so jo na silo in ob pomoči takratnih občinskih struktur zgradili sredi mesta v nekdanjem parku, je po odhodu vojske zapuščen nezadržno propadala. Novomeška občina je dom preimenovala v Kulturni center Janeza Trdine, pred kratkim pa so prostorno stavbo le začeli obnavljati. Dela, ki jih opravlja obrtna zadruga Hrast, naj bi veljala okoli 260 milijonov tolarjev, zagotovljenega pa je šele polovica denarja. Če bo vse teklo po načrtih, naj bi bila dela končana še v prvi polovici leta. (Foto: A. B.)

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 9. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

● Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC, Ločna od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela

● Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

● Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator, Rog

● Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

● Straža: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market V nedeljo, 10. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

● Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

Za ljubi kruhek

Bojan Povše je na Dol. Podborštu pri Mirni Peči odprl prenovljen mlin

Bojan Povše je na Dolenjem Podborštu pri Mirni Peči v začetku letošnjega leta odprl prenovljen mlin, namenjen predvsem za mletje pšenice in ajde. To je za prebivalce mir-

nopške doline in okoliških vasi velika pridobitev, saj so bili kmetje sedaj dve leti, ko mlin ni deloval, prisiljeni voziti žito veliko dlje: v Dobrič, Trebnje in še kam drugam.

"Mlin stoji na tem prostoru od leta 1893. Moj stari ate ga je kupil leta 1940 in takrat je bil še na mlinska kolesa. Leta 1960 ga je prevzel moj oče Lojze in malce obnovil, dodal valjček za mletje žita. Pred par leti je oče umrl in odločil sem se, da bom to delo nadaljeval jaz. Obnova in montaža mlina je trajala dve leti, saj so samo zidarska opravila potekala eno leto. Mlin sem namreč ojačal in dvignil za tri metre," je povedal Bojan Povše. Večinoma je delal sam in izračunal je, da je v mlin vložil 5.000 ur svojega dela. Tudi oprema je skorajda vsa nova, večina jo je Povše dobil iz Italije. Vendar se je ves trudi izplačal, saj so ljudje z moko zadovoljni pa tudi zmogljivost mlina je bistveno večja: od 80 kg žita na uro je prišel na 800 kg na uro.

Mlin je odprt vsak dan od 8. do 17. ure, le v soboto do 15. ure. V nedeljo in ponedeljek pa je zaprt.

LIDIJA MURN

IZOBRAŽEVANJE V MEŠANJU PIJAC - Društvo barmanov Slovenije je minuli teden na Otočcu pripravilo že drugi tečaj za 33 barmanov iz vse Slovenije. Program štiridnevnega tečaja je bil zelo pester, saj so mladi barmani poleg mešanja pijac spoznali dober del dolenjskih lepot, nočno življenje in še marsikaj. Na sliki: v sredo so vsi udeleženci tečaja prejeli potrdila, ki jih je izročil predsednik Dušan Vrtovec. (Foto: J. Pavlin)

Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto:

- inšpektorja za delo:** pogoj visoka izobrazba pravne smeri, tri leta delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit po posebnih predpisih;
- kmetijskega inšpektorja:** pogoj visoka izobrazba agromomske smeri, pet let delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit po posebnih predpisih;
- gradbenega inšpektorja:** pogoj visoka izobrazba smeri gradbeništvo, tri leta delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit po posebnih predpisih.

Kandidati morajo izpolnjevati še naslednje pogoje:

- državljanstvo Republike Slovenije
- aktivno znanje slovenskega jezika
- opravljen preizkus strokovne usposobljenosti za vodenje upravnega postopka
- izpit za voznika B kategorije.

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in bodo imenovani za štiri leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30, Novo mesto.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po odločitvi.

CIGANI - Na zadnjem zasedanju občinske skupščine je bilo slišati precej pritožb na račun Romov. Pa se je eden od delegatov, sicer član LDS, potegnil zanje in takoj je dobil nasvet iz SKD, naj LDS vključi Cigane še v svojo stranko, če jih že zagovarja. "Zakaj pa ne," je dejal liberalni demokrat. "Če imate v SKD svoje Cigane, bomo imeli še mi svoje." Pa se je oglašil tretji, bolj ali manj nevtralen poslušalec: "Glej, glej, zdaj si bodo pa še kadre kradli!"

KAZNI - Očitno pa so bili delegati že precej velikonočno razpoloženi, saj je bil večkrat v sejni sobi precejšen nered in kletec vse povprek in počez. To je slo zlasti v ušesa delegatu, ki ni mogel skriti, da je po poklicu pedagog, saj je enemu od kletetavskih delegatov zabrusil: "Ven, pa naj pride mama!" Še slabše se je godilo županu, ki je, spontano in nezavedno, izrekel v javnosti ne preveč spoštovano kletvico. Odziv delegatov je bil tudi kar precej šolski, saj so mu zagrozili z ukrom zaradi nedostojnega govorjenja.

TABLE - Vprašanje pa je, kakšno kazen bi si prislužili tisti, ki so dolžni skrbeti za postavljanje občinskih tabel za označevanje naselij. Table v nekaterih obkoljskih vaseh v adleški krajevni skupnosti namreč niso rumene, kot je to običaj v Sloveniji, ampak modre, kakršne imajo sicer na Hrvaškem. Ali to pomeni, da je Sloveniji zmanjkalo tabel za jug države ali da jih je Hrvatom nekaj ostalo?

Sprehod po Metliki

RADIO SLOVENIJA BO POSNEL MED letošnjo Vinsko vigradjo v Metliki kar dve javni radijski oddaji: Veseli tobogan in Koncert iz naših krajev. Obe prireditvi bosta na grajskem dvorišču, če ne bo deževalo, sicer pa v kulturnem domu. Na prvi bodo nastopali otroci iz metliške osnovne šole, za koncert iz naših krajev pa bo pripeljal Radio Slovenija ansamble in humoriste s seboj. Glavni pokrovitelj Vinske vigradi 94 bo Studio D, zato se dodatno ni bati, da ne bi bilo po radijskih valovih dovolj govornjara o tej največji dolensko-belokranjski vinarko-kulturni prireditvi, ki bo v Metliki 20. in 22. maja.

PO MESTU SE VELIKO GOVORI O LASTNINJENJU objektov v lasti Gostinstva in turizma Metlika. Gre za hotel Bela krajina, gostišče Na Dragah ter za podzemeljsko kopališče. Metliška občina je prepričana, da brez nje kot investitorja ne bo šlo. Torej naj bi postala lastnik tudi občina, ki je pred mnogimi leti z družbenim denarjem zgradila hotel Bela krajina. Zlobni krajinari pravijo, da gre za zvitost občinarjev. Ob uvajanju nove lokalne samouprave naj bi se nekaj njih balo za delovna mesta, ob priznanju lastniškega deleža pa bi se lahko morebitni brezposelni zaposlili v hotelu vsaj kot natakarji.

K METLIškEMU GOSPODU IZVRŠNIKU pridejo v pisarno tudi ljudje, ki niso pripravljene plačevati odvoza smeti. Najpogostejši izgovor, ki ga navajajo, je, da smeti enostavno nimajo. "Mi nimamo ničesar," zatrjujejo, "tudi smeti ne."

Trebanjske iveri

KOMU NI ZA RESNICO? Direktorica Centra za socialno delo Trebnje Anica Miklič je v luči vprašanja odbornika Boža Kravcarja na zadnjem zasedanju občinske skupščine, kako se financirajo posamezne dejavnosti, povezan z Romi, odgovorila, da zastavljena vprašanja ne kažejo, da bi ta gospod resnično rad kaj zvedel. Če bi to hotel, bi se pozanimal za podrobnosti, ki bi jih lahko pojasnili tudi na svetu omenjenega centra, kjer sodeluje kot predstavnik občine, na dve vprašanja pa je že dobil odgovor na skupščini decembra lani, ko so obravnavali socializacija Romov, in dva dni pred zadnjo sejo na svetu centra, pojasnjuje Mikličeva.

NAJEMNINA - Denarja za vzgojo in izobraževanje je v občinskem proračunu po mnenju odbornika Jožeta Hočvarja mnogo premalo, še zlasti v primerjavi z visokim zneskom za plačilo športne dvorane in telovadnice. Hočvarjev kolega Božo Kravcar je predlagal, naj bi bila vsa dejavnost za treninge in tekme v telovadnici brezplačna. Ravnatelj trebanjske osnovne šole Štefan Kamin pa je pojasnil, da je v trebanjski športni dvorani tedensko kar 27 ur športa zunaj pouka in doslej šola ni dobila še niti enega tolarja. Potemtakem ne gre za najemnino. Jasno pa je, da če hoče dobro gospodariti, mora imeti pokrite minimalne stroške.

PLETARJI - Predsednik trebanjskega društva pletarjev Tone Zakrajšek iz Migolice je bil prijetno presenečen, ko so se zadnji oglašili gospodje iz Ljubljane - po njegovem naj bi prihajali celo z blagoslovom zunanjega ministrstva - da bi dal nekaj izdelkov za mednarodno razstavo v Avstriji. Da bi ob promociji slovenske, trebanjske domače obrti le imeli kaj od tega tudi pletarji!

Za Agencijo za razvoj in proti

Občinska skupščina bo na prihodnji seji odločila, ali naj agencija, ki naj bi v občini skrbela za razvoj, še obstaja - Nezainteresirani družbeniki

ČRNOMELJ - Avgusta 1991 so v Črnomlju ustanovili Agencijo za razvoj, katere že ime zgovorno pove, za kaj naj bi skrbela. Delati je začela maja naslednje leto, vse do danes pa je bila vedno, kadar je njeno delo prišlo na dnevni red zasedanja občinske skupščine, deležna kritik. Tudi na zadnji seji pretekli teden je bilo tako. Prav skupščina občine Črnomelj je večinski lastnik agencije.

Kot je dejal eden od razpravljalcev, je agencija še en primer, ko občinska vlada ne ve, kaj bi počela z oblastjo. Slaba tri leta po ustanovitvi skoraj ni nikakršnih rezultatov. Priporočil je še, da so v Črnomlju sicer deložni številnih simpatičnih idej, in ena takšnih je bila tudi agencija. Toda zamisli je potrebno tudi uresničiti, ne pa se le dobrikati volilecem.

Tudi Tone Malenšek, predsednik upravnega odbora od konca leta 1992, je potrdil, da ostalih družbenikov razen skupščine občine sploh ne zanima delo agencije. Dali so ustanovni delež, potem pa jim je postalo vse skupaj malo mar, pa naj gre za Ljubljansko ali Ljudsko banko, zavarovalnico Triglav in Tilia ali Art Metlika. "Na agenciji ni nihče redno zaposlen. Di-

rektor je zaposlen honorarno po pogodbi, ki je še nisem videl. Tudi poročilo o delu agencije, ki so ga prejeli delegati, ni takšno, kot bi moralo biti. Zato predlagam, naj se agencija likvidira, jaz kot predsednik upravnega odbora pa dajem odpoved," je dejal Malenšek. Prepričan je bil sicer, da bi takšno agencijo v občini potrebovali, a če si direktor ne bo dela iskal sam, agencija ne bo mogla delati. "Direktor ne more pričakovati, da mu bodo družbeniki prinesli delo na mizo. Potem je bolje, da agencije ni. Res je težko začeti iz nič, a v slabih treh letih bi že morali kaj ustvariti."

Delegati so spraševali, ali ima sploh smisel, da agencija, ki v dveh letih ni razvila sama sebe, sploh še obstaja. Predvsem pa ni dovolj le honorarno delo. A Peter Ambrožič, ki je od lanskega novembra direktor Agencije za razvoj, je oporekal, da ni redno moč nikogar zaposliti, ker tega ne omogoča predmet poslovanja, saj gre za svetovalno službo. Vsak, ki pride na agencijo, pričakuje brezplačno storitev. Poleg tega imajo nekateri družbeniki prav take službe in jih agencija ne zanima, zato bi morali pritegniti nove družbenike, saj je agencija potrebna. Da ni zažvela, kot bi morala, je priznal tudi predsednik izvršnega sveta Anton Horvat. To ji bo po njegovem uspelo šele, če bo imela dovolj dela. Ker je bilo toliko predlogov o potrebnosti in nepotrebnosti agencije, je občinska skupščina vladi naložila, da do naslednje seje na osnovi revizije SKD o poslovanju pripravi predloge o nadaljnjem delu agencije.

M. BEZEK-JAKŠE

ČISTILNA AKCIJA

VINICA - V nedeljo, 10. aprila, bo ob 8. uri čistilna akcija ob Kolpi od Brega pri Sinjem Vrhu do Preloke. Organizatorji vabijo predvsem lastnike parcel ob Kolpi, člane Kluba prijateljev Kolpe in druge, da se akcije udeležijo v čim večjem številu.

JUTRI "ODPRITE SRCE"

TREBNJE - Jutri ob 20. uri bo v športni dvorani tukajšnje osnovne šole dobrodelni koncert "Odprite srce". Nastopili bodo Alfi Nipič, Tatjana Dremelj, Niko Zajc in Plesna šola Kazina. Izkupiček s prireditve bodo organizatorji izročili Društvu za pomoč tuistično prizadetim Trebnje.

Kolikšna je zares brezposelnost?

V metliški občini se brezposelnost sicer zmanjšuje, glede na potrebe pa bi bila lahko še znatneje manjša - Velik izdatek za obvezno zdravstveno zavarovanje

METLIKA - V metliški občini se je v letošnjem letu število iskalcev zaposlitve sicer zmanjšalo, tako da jih je bilo konec februarja 369, kar pa, vsaj po razpravi na zadnji seji občinske vlade sodeč, ne vliva pretiranega optimizma. Predvsem je zaskrbljujoče, da je največ iskalcev, kar 160, starih do 26 let, 88 pa jih išče prvo zaposlitev.

V začetku poletja se bo namreč prav število tistih mladih, ki iščejo prvo zaposlitev, znatno povečalo. Možnosti za delo pa bo vse manj, saj se zaostruje politika sofinanciranja pri zaposlovanju pripravnikov. Prav tako je dobila metliška občina veliko manj denarja za javna dela, kot ga je načrtovala. Zato je občinska vlada spomnila na oktober, ko bodo tujcem zopet potekala delovna dovoljenja. Po njihovem mnenju bi se morali mladi že sedaj pripravljati na to priložnost.

Marsikateri po mnenju občinske vlade ne najde niti prve zaposlitve tudi zato, ker ni pripravljen sprejeti delo, za katero zahtevajo nižjo izobrazbo kot jo ima iskalec. Zato bo potrebno mladim povedati, da nobeno delo ni sramotno. Tisti, ki se bo izkazal na nekoliko slašem delu, bo gotovo napredoval tudi na boljše.

Res, da je na seznamu brezposelnih Metličnov tudi 151 težje zaposljivih, a na izvršnem svetu menijo, da bodo morali krepko pretrpeti seznam tistih, ki so sicer sposobni za (skoraj) vsako

ZAPORNIC ŠE NE BO

ŠTEFAN - Krajevna skupnost Štefan pa tudi krajinari od drugod so že večkrat zahtevali, naj bi vsaj s polzapornicami zaščitili nezavarovani železniško - cestni prehod v Štefanu, ker ogroža prometno varnost. Na tem nepreglednem mestu je ob nesreči že celo tekla kri. Slovenske železnice nimajo nič proti zapornicam ali polzapornicam, prav tako ne nasprotuje posegu ministrstva za promet in zveze. Edina in največja, zaenkrat kar nepremostljiva težava je, da za tak poseg oz. naložbo nihče nima ali ne da denarja.

Toni Krašovec

Varnost prva

Metliški planinci odhajajo vse pogosteje v gore

METLIKA - V Metliki je bilo planinsko društvo ustanovljeno pred slabimi dvajsetimi leti, prav pa je zažvelo šele zadnja leta, ko pripravi vsaj en pohod na mesec. Danes šteje okrog 160 članov, njegov predsednik pa je Toni Krašovec.

"Vesel sem, da nam je v preteklem letu uspelo uresničiti tako ambiciozno zastavljen načrt, in upam, da bomo tako uspešni tudi letos, ko načrtujemo kar 20 pohodov. Vse stroške pohodov in srečanj planincev namreč pokrijemo iz lastnega žepa, prispevek društva je zgolj simboličen," pove Krašovec. Pristavi, da v društvu nimajo usposobljenih vodnikov, pač pa pohode vodijo izkušeni člani. Vendar so kljub temu pohodi tako organizacijsko kot strokovno dobro pripravljene. Posebno pozornost posvečajo prav varnosti, zato doslej še niso imeli nesreč. "Zal ugotavljamo, da veliko Metličanov odhaja v gore neorganizirano, so neprimerno opremljeni in pripravljene. Še te bi morali pritegniti v društvo, saj bi bili potem njihovi obiski gora varnejši," opozarja.

Krašovec se zaveda, da bodo morali v prihodnje posvečati veliko pozornost usposabljanju planincev, zlasti za vodnike ter za varno hojo v gore in uporabo planinske opreme. Toliko bolj, ker zanimanje za planinarjenje narašča, zlasti pri mladih.

M.B.-J.

Čiščenje Malikovca

Čistilna akcija v podzemni jami bo v soboto, 9. aprila

Krajane krajevne skupnosti Semič obveščamo, da smo pričeli s pripravami na čiščenje podzemne jame Malikovca. V petek, 25. marca, se je sestel desetčlanski Odbor, ki si je pod vodstvom belokranjskega jamarskega strokovnjaka Staneta Klepca ogledal jamo. Potem smo se dogovorili o poteku čiščenja.

Akcija bo potekala pod okriljem KS Semič in vodstvom jamarskih strokovnjakov s pomočjo domačinov, ki jim je Malikovec pri srcu in jim ni vseeno, kakršno je naše okolje. Zato vabimo odrasle krajanje, da se v soboto, 9. aprila, ob 9. uri udeležijo čiščenja Malikovca. Poleg dela vam obljubljam tudi prijetno družabno srečanje v spomladanskem razkošju. Če bo slabo vreme, bo akcija naslednje soboto.

BLAŽ KOČEVAR

PRODALI TRETJINO OBVEZNIC

ČRNOMELJ - Od črnomaljskih občinskih obveznic, ki so jih izdali za pet milijonov mark, so jih prodali za 1,76 milijona mark. V glavnem so denar porabili za ureditev cest, vodovodov in komunalne infrastrukture v poslovnih conah Majer. Poleg tega so dali iz obveznic tudi za 44 milijonov tolarjev kreditov za pospeševanje malega gospodarstva.

O DELU DON PIERINOVE SKUPNOSTI

SEMIČ - Slovenska Karitas, črnomaljski izvršni svet in občinska organizacija Slovenskih krščanskih demokratov Črnomelj organizirajo v četrtek, 7. aprila, ob 20. uri v kulturnem domu v Semiču okroglo mizo z naslovom "Program zdravljenja in rehabilitacije v don Pierinovi skupnosti Srečanje". Sodelovali bodo strokovnjaki slovenske Karitas, stari zdravilniki narkomanov ter predstavniki črnomaljskega izvršnega sveta, predstavili pa bodo predvsem delo omenjene terapevtske skupnosti. Vabljeni!

IZMERE CEST

TREBNJE - Odbornik zbora krajevnih skupnosti trebanjske občinske skupščine Vinko Tomažin je predlagal, naj bi opravili izmere obnovljenih in na novo zgrajenih cest. Zapusčene oz. neuporabne dele poti naj bi prenesli na lastnike, ki to uporabljajo.

BOGAT VIR INFORMACIJ - Trebanjci skupaj z ministrstvom za kmetijstvo vodijo projekt Celostni razvoj podeželja in obnova vasi (CRPOV). Ta poteka v Sloveniji šele zadnja tri leta, v trebanjski občini pa že od vsega začetka v Knežji vasi z Malo vasjo ter na Čatežu z Zaplacom, Gorenjo in Dolenjo vasjo. V projekt CRPOV bodo vključili še Sentrupert z okolico. Tudi s tem projektom, ki so ga predstavili na mednarodnem sejmu Alpe Adria (na posnetku), želijo Trebanjci oblikovati novo turistično ponudbo podeželja. (Foto: P. P.)

Podeželje skriva mnoge zanimivosti

Turizem v trebanjski občini ima lepo prihodnost, zlasti zavoljo dokaj neokrnjene narave in številnih kulturnozgodovinskih spomenikov - Verski turizem?

TREBNJE - Trebanjska občina je v letošnjo turistično sezono zakoračila bolj domišljeno in odločno. Prepričanje, da je projekt razvoja turizma, ki ga je sprejela občinska skupščina aprila lani, dal določene rezultate in dobro zastavljen predvsem promocijo občine, se je naposled najbolje potrdil tudi na nedavnem mednarodnem sejmu Alpe Adria - Svoboda gibanja v Ljubljani.

Na tem so obiskovalci radi postali vsaj za nekaj trenutkov ob okusno opremljeni, čeprav lokacijsko malo preveč skriti stojnici. Med premier-nim predvajanjem videokasete Med dolenskimimi griči so lahko obiskovalci dopolnili številne informacije z novimi perspektivi oz. zloženkami o turistični ponudbi trebanjske občine v najširšem smislu, od naravnih lepot in kulturnozgodovinskih zanimivosti pa do čisto gostinske ponudbe. Do-

lenjsko gostoljubnost so Trebanjci obiskovalcem izkazali še s prigrižkom. Predstavila se je tudi mirenska Dana, predvsem z brezalkoholnimi pijačami.

Prospekt v objemu Temenice in Mirne je že skoraj pošel, zato ga bodo ponatisnili. Trebanjci nameravajo maja tudi na prvo turistično borzo Dolenjske in Bele krajine v Novo mesto. V letošnjem programu so v občini za turizem predvideli okoli 6

milijonov tolarjev; največ - poldrugi milijon tolarjev - naj bi porabili ravno za udeležbo na sejmihi, pomembnejši postavki izvedba nalog turistične informativne pisarne in predstavitev občine v reviji Slovenske izseljenke matice - Slovenija. Program tržnega nastopanja bodo letos lažje izvedli, saj so predvideli za skupen program turizma za tretjino več denarja kot lani, s 580 tisočaki pa naj bi podprli tudi poglavite turistične prireditve, od tradicionalne dolenske kresne noči v Mokronogu pa do Barogovega dne, ki bo letos 26. junija kot sklepno dejanje vse bolj uveljavljene-ga dogajanja iz trebanjskega koša.

P. P.

Turistično znanje in neznanje

Turizma brez sodobnih prenočišč pač ni

KOČEVJE - Kdo vodi in usklajuje turistično dejavnost na Kočevskem? Nihče, ker take službe ni. Tako sta bila vprašanje in odgovor na zadnji seji občinskega izvršnega sveta.

Kočevska se je ob pomoči Turistične zveze Slovenije pred štiri leti dokaj složno predstavila tudi na evropskih turističnih sejmih. Izdan je bil turistični prospekt in drugi propagandni material. Potem so prišle tudi ponudbe. Tako je na primer španska mladinska turistična agencija naročila kar 12 čarterskih turističnih poletov in da bi ti turisti obiskali Kočevsko in tam bivali. Pa se je zataknilo tik pred prihodom turistov, ker jih pač ni bilo možno na Kočevskem nastaniti. Na Kočevskem je pre malo za današnji čas primernih turističnih sob, kjer bi turisti prenočevali.

Gostinski in turistični delavci pa tudi v primeru obiska manjših skupin ne nastopajo složno, ampak se prepirajo, kje bo turist spal, kje bo jedel, kje bo pil, kaj mu kaže pokazati in kdo lahko to stori. Vsi so ljubosumni na vse: gostinci med seboj, gozdarji na gostince itd.

To je le manjši del misli iz razprave na zadnji seji občinskega izvršnega sveta, kjer so ugotovili, da bi se končno le morali s turizmom na Kočevskem ukvarjati bolj strokovno. Predlagano je bilo tudi, naj bi v ta namen ustanovili Turistično zvezo Kočevske. J. PRIMC

Feniks zamaka

Je puščanje strehe krivo za vse neveščnosti podjetnice leta?

KOČEVJE - Minuli četrtek je bil v obratu Feniksa na Mrtvih sestanku, na katerem so razpravljali o vzrokih zamakanja v ta objekt. Prav zamakanje naj bi bilo eden glavnih vzrokov, da lastnica Dejanovičeva ni zaposlila predvidenega števila delavcev. Sestanka so se udeležili predstavniki projektanta, izvajalcev del, nadzornega organa, podizvajalcev, lastnika obrata in inšpekcije. Vsi so priznali, da v stavbo zamaka (zato tudi ni dobila uporabnega dovoljenja), in najprej sklenili tako imenovano "pošteno poravnava". Kasneje pa eden izmed podizvajalcev ni hotel podpisati zapisnika, v katerem je bilo zapisano, kaj naj bi kdo popravil in na čigave stroške. Tako zadeva okoli zamakanja in popravila še ni rešena.

LE 7 ČRNIH GRADENJ?

SEVNICA - V sevniški občini je 7 črnograditeljev skladno z zakonodajo plačalo predviden znesek in zaprosilo za legalizacijo. Sekretariat za varstvo okolja meni, da je možno vsej sedmerici ugoditi, v isti sapi pa minister Jože Kolar poudarja, naj črnograditelji, ki svojih posegov v prostor sploh niso prijavili, ne spekulirajo s tem, da jim bodo pogledali skozi prste ali da jo bodo celo odnesli ceneje kot omenjena sedmerica.

LE 139 KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

SEVNICA - Analiza razpisnih kadrovskih štipendij v Posavju za šolsko leto 1994-95 kaže nadaljnje močno upadanje števila; tokrat so jih posavska podjetja razpisala le še 139 (v šolskem letu 1988-89 na primer še 859!). V Krškem je 9 podjetij razpisalo 75 kadrovskih štipendij, največ pa Pionir Gradbena operativa. Med 53 štipendijami osmih podjetij v sevniški občini jih je skoraj polovico od Konfektije Lisca. Za študente je razpisanih le 19 štipendij (polovica za študij ekonomije), preostale štipendije pa so razpisane za poklice srednjega izobraževanja, največ za 4. stopnjo zahtevnosti.

DELITEV PAKETOV RK

Na fotografiji je Jože Heferle, ki vsako sredo deli v kočevskem skladišču RK pakete s hrano in drugimi potrebščinami beguncem oz. družinam, pri katerih stanovali. Oskrba je primerna, čeprav včasih zmanjkuje mednarodne uradne pomoči, kar nadomestijo s pomočjo, ki jo priskrbijo razni zasebni darovalci. (Foto: J. Primc)

V Kočevju že 1.800 brezposelnih

Brezposelnih kar 23 odst. ljudi, kar je enako kot decembra lani - Brisanje tujcev zmanjšala brezposelnost, stečaj Opreme pa jo je povečal

KOČEVJE - V Kočevju je trenutno brezposelnih prek 1.800 ljudi, kar pomeni, da je brezposelnost enaka kot decembra, se pravi 23-odstotna. Od decembra do marca je bil odstotek brezposelnih nižji, ker so z liste brezposelnih črtali vse tujce, ki niso imeli urejenega zaposlitvenega statusa, in teh je bilo okoli 200, prav toliko nezaposlenih pa so pogodbeno zaposlili zasebni delodajalci.

S stečajem Opreme pa se je odstotek brezposelnih spet izravnal z decembrskim stanjem. S 1. marcem se je število zaposlenih začelo skromno povečevati, ker so spet dobili denar za subvencioniranje pripravništva, ki ga sicer od oktobra lani ni bilo več.

NESKLEPČNI IZVRŠNIKI

KOČEVJE - Seja občinskega izvršnega sveta, ki je bila sklicana za minuli petek, je odpadla, ker ni bila sklepna. Na dnevnem redu je bil osnutek proračuna za letos in lokalna cestna povezava Petrina-Podplanina, več osnutkov odlokov o agromelioracijah in druge zanimive zadeve.

O konvencijah premalo vemo

Sporočila s seminarja RK na Bledu - V kočevski občini je zdaj 444 beguncev iz BiH - Zahvala

KOČEVJE - Na nedavnem seminarju za sekretarje RK iz Slovenije, ki ga je na Bledu organizirala Me-

dnarodna federacija RK in Rdečega polmeseca, so bila predavanja o pripravah na delovanje ob naravnih nesrečah, o delu Rdečega križa ob naravnih in drugih nesrečah, tudi v vojnah itd. Iz kočevske občine ga je uspešno končala Jožica Klarič, iz ribniške pa Anica Oblak.

Jožica Klarič je med drugim povedala, da so se pogovorili tudi o tem, kako čimveč ljudi seznaniti z ženevskimi konvencijami, se pravi z mednarodnimi dogovori o varstvu vojnih žrtev, ki se ne morejo braniti in so najmanj zavarovane. Mednarodni dogovori, ki so prej veljali za vojne med državami, so zdaj razširjene tudi na vojne in spopade znotraj držav.

Mednarodni odbor RK sestavljajo iz švicarski delegati, da je tako zagotovljeno načelo nevtralnosti. Mednarodna federacija RK in Rdečega polmeseca pa skrbi za pomoč državnim oz. nacionalnim društvom v različnih deželah. Pogoj pa je, da je v njih priznan RK in Rdeči polmesec, pa je tudi v Sloveniji. V Sloveniji premalo vemo o ženevskih konvencijah in načelih RK, ki so: humanost, nepristranost, nevtralnost, neodvisnost, prostovoljnost, univerzalnost in enotnost.

V kočevski občini je trenutno 444 beguncev iz BiH, največ iz Srebrnice; 310 jih je pri družinah, ostali, pa so v begunskem centru. RK deli njim ali družinam, pri katerih so begunci, vsako sredo pomoč. Veliko beguncev iz kočevskega centra je že odšlo v Nemčijo in druge države, a prihajajo takej novi, ker je manj stroškov na osebo, če je poln. Kočevski center bo zaprt predvidoma ob koncu tega šolskega leta.

Kočevski RK je še posebno hvaležen za pomoč tudi zasebnim darovalcem iz tujine, kot sta G. Saland, ki je prinesel denarno pomoč, s katero so v Kočevju nakupili moko in olje za begunce, in Fatima Grbić iz Sarajeva, ki pa živi v Nemčiji in je s svojimi pomočnicami letos že dvakrat pripeljala iz Nemčije živila in higienske artikla. J. P.

jo brezposelni pravico do 150.000 tolarjev nepovratnih sredstev. Od 1. aprila dalje pa izplačujejo dokapitalizacijo za podjetja, ki zaposlujejo delavce, ki so ostali brez dela brez lastne krivde. J. P.

Z južne meje RS

ELEKTRIČNA LOČITEV - Ob meji kočevske občine s Hrvaško dobiva okoli 2000 slovenskih gospodinjstev elektriko iz Hrvaške, na hrvaški strani pa okoli 300 gospodinjstev slovensko elektriko. Elektro v Kočevju je pripravil načrte, da bi na slovenski strani dobivali le slovensko elektriko, za kar pa bo potrebno napeljati okoli 20 km električnega omrežja in postaviti 12 trafo postaj, kar bo veljalo okoli 3 milijone DEM. Podobne načrte pripravlja tudi hrvaška stran. Torej ločitev, ki ne bo poceni.

ELEKTRIČARJI BREZ RADIKSKE ZVEZE - Kočevski delavci Elektra, ki potujejo s svojimi vozili prek hrvaškega ozemlja spet na slovensko v okolici Osilnice, morajo na meji na Brodu na Kolpi odmontirati z vozil radijske postaje; dobijo jih vrnjene, ko se vračajo spet proti Kočevju.

ZARADI PARKA BREZ CESTE? - Poročali smo že, da Osilničani zahtevajo cestno zvezo iz smeri Kočevske Reke pa tudi cestno povezavo vasi na slovenskem bregu Kolpe in Čabranke le po slovenskem ozemlju. Denar za te ceste v republiškem proračunu ni zagotovljen. Ob nedavnem obisku republikancev v Kočevju je bilo povedano tudi, da bi proglasitev kočevskega narodnega parka lahko bistveno otežila gradnjo ceste Osilnica-Kočevska Reka, kar bi lahko pomenilo tudi, da te ceste ne bo, če bo Kočevska proglašena za narodni park. P-c

KAKO UREDITI OKOLICO JEZERA?

KOČEVJE - Programske zasnove za izdelavo ureditvenega načrta za novo Kočevsko oz. Rudniško jezero je pred kratkim obravnavala komisija za urejanje okolice jezera pri občinskem izvršnem svetu. Novi načrt predstavlja spremembo in dopolnitev načrta izpred 15 let, nove zasnove pa je izdelal inž. Božidar Rot. Po teh zasnovah so opredeljena območja v okolici jezera za posamezne dejavnosti, kot za bungalove (v obliki starih kočevskih hiš), veslaški klub, kopališče, športne površine, sprehalne poti itd. Pri nekdanjem "pulferturnu" pa je predviden prostor za kulturne in zabavne dejavnosti. Zasnove bo obravnaval tudi občinski izvršni svet, nato pa bodo javno razgrnjene in tako dane v javno razpravo.

ZA PESKE DENAR PO ODSTRELU

SEVNICA - Iz občinskega proračuna bodo sicer krajevne skupnosti po ustaljenem ključu tudi letos dobivale denar za uporabljanje peskokopov na svojem območju. A za to ne bodo dobili denarja vnaprej kot doslej, ampak za vsak odstrel posebej.

MOBILIZIRANCI VOJNI VETERANI?

SEVNICA - Na letni skupščini tukajšnjega območnega Odбора Društva mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941-1945 je predsednik glavnega odbora društva Rudi Markovič pohvalil delo Sevničanov. Društvo, ki mu predseduje Tine Klemenčič, tajnik pa je Lojze Motore, ima že 132 članov. Kot so poudarili razpravljalci bo potrebno z več odločnosti in samozavestjo terjati od oblasti, da bodo mobilizirancem priznali njihovo služenje v nemški vojski in čas služenja kadrovskega roka oz. JLA v delovno dobo, da bodo v enakem položaju kot ostali invalidi, in da naj bi tudi njihovi družinski člani uživali enake ugodnosti kot denimo partizanske vdove. Sevničani menijo, da bi slovenska oblast morala vztrajati pri reševanju materialnih zahtev mobilizirancev do Nemčije in pohititi s predpisi, s katerimi jim bodo v Sloveniji priznali status vojnega veterana.

Računalniki pomagajo katastru

Sevniška geodetska uprava posodobila evidenco zemljiškega katastra - S še petimi velikimi slovenskimi občinami v projektu nastavitve digitalnega zemljiškega katastra

SEVNICA - "V proračunu bi morali zagotoviti posebna namenska sredstva za odmero cest. Zaposeliti bi morali vsaj enega geodetskega strokovnjaka in enega risarja, da bomo uspešno opravili vse, kar od nas zahtevajo postopki denacionalizacije, privatizacije, odmere cest in posodobitve zemljiškega katastra. Za odpravo zaostanka iz preteklih let bi kazalo pogodbeno angažirati ustrezne izvajalce. In naposled bi bilo potrebno zagotoviti geodetski upravi ustrezno opremo in prostore," poudarja direktor sevniške občinske geodetske uprave, dipl. inž. geodezije Roman Novšak.

Ob napovedani centralizaciji geodetske službe je še vrsta stvari nedorečenih tako glede vsebine in obsega dela kot tudi glede financiranja. Ko direktor Novšak našteva, s čim se pretežno ubada sevniška geodetska uprava, na prvem mestu omenja, da podobno kot v prejšnjih letih; še zmeraj največ časa porabijo za storitve (gre za izmere zemljišč) za potrebe občanov, podjetij in drugih interesentov.

Lani je bila ob tem najpomembnejša in najboljše naloga dokončna nastavitve in prehod na računalniško vodenje evidenc pisnega dela operata zemljiškega katastra. Na osebne računalnike (v lokalno ra-

čunalniško mrežo so povezali še upravo za javne prihodke ter referenta za kmetijstvo in za urbanizem) so prenesli iz skupne računalniške baze zemljiškega katastra podatkovno bazo o podatkih na parcelo. Te podatke so na geodetski upravi še dopolnili, toda po besedah Novšaka še vedno odkrivajo razna nesoglasja, ki jih skušajo odpraviti v sodelovanju z zemljiško knjigo in strankami.

Roman Novšak, direktor sevniške geodetske uprave

Sevniška občina se je po zaslugi modernizacije znašla v ugledni družini velikih slovenskih občin Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj in Koper, kjer so začeli s pilotskim projektom "nastavitve digitalnega zemljiškega katastra." Gre za prenos podatkov iz zemljiškokatastrskih načrtov v računalniško vodeno digitalno grafiko. V tem projektu imajo Sevničani zajetih 10.000 parcel v katastrskih občinah Log, Sevnica, Boštanj in Šmarje. Projekt metodološko-tehnoloških rešitev je v

● Lani so geodeti izdelali kataster položenega sekundarnega plinovodnega omrežja skozi sevniško občino in terciarni razvod po mestu Sevnica. Odmirali so 900 m novih in obnovljenih cest. V izdelavi je kataster komunalnih naprav za razširjeno vodovodno in kanalizacijsko omrežje v mestu. Odprto ostaja naraščanje števila neresenih vlog, saj to pomeni približno enoletni povprečni pripad vlog. Sodelovali bodo z republiško geodetsko upravo pri reševanju pritožb v komasaciji Čolnišek, pripravljeni pa so tudi na zložbo zemljišč v Podborštu. Letos naj bi natisnili načrt mesta Sevnica.

zaključni fazi, realizacija pa je predvidena v naslednjih 10 letih. Strošek za eno parcelo bo predvidoma štiri marke, na sevniški geodetski upravi pa naj bi delali na tem projektu štirje delavci. P. P.

O OKENSKIH IN BALKONSKIH CVETLICAH

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij in občinska knjižnica vabita v torek, 12. aprila, ob 19. uri v sevniško knjižnico na predavanje o okenskih in balkonskih cvetlicah in rastlinah. Cvetličarna Valentina iz Sevnice bo nazorno predstavila zlasti presajanje spomladinskih rastlin.

105 USPEŠNIH - Prvi letošnji tečaj iz nujenja prve pomoči je uspešno opravilo 105 kandidatorov za voznika motornih vozil.

PRAZNIČNE ČESTITKE - Nekatero politično organizacijo imajo navado, da ob praznikih pošiljajo čestitke svojim članom, prijateljem in sodelavcem. To lepo navado ima tudi SKD, ki je blagoslovljene velikonočne praznike čestitala z mislijo: "Resnica ostaja večna in nespremenjena: Kristus je vstal!"

VSAK VOZNIK KRVODAJALEC - V Kočevju bo letošnja prva krvodajalska akcija 19. in 20. aprila od 7. do 12. ure, in sicer v Domu starejših občanov.

BEGUNSKI CENTER ŠE DO KONCA ŠOLSKEGA LETA - Sklenjeno je, da bo begunski center v Kočevju deloval še do konca tega šolskega leta, da šolarji ne bi imeli težav pri prehajanju v druge šole. Potem se bodo preselili v razne centre po državi. Trenutno je v kočevskem zbirem centru 134 beguncev, nadaljnjih 310 pa pri družinah v raznih krajih občine.

Ribniški zobotrebc

SMO ZA JANŠO - "Slovinci smo za Janšo. Izdajalci - mafija: Kučan, Drnovšek, Peterle in drugi zagovorniki mafije." Taki plakati so na dan razprave v Državnem zboru viseli tudi po Ribnici, napisali pa so jih domači člani SDSS.

NEKAZNOVANO KRADEJO - Ribničani ugotavljajo, da danes vsi nekaznovano krađejo. Tako ugotavljajo, da so v Riku pokradli celo električna stikala. Če je prej kdo kradel, je bil kaznovan, danes pa ni. Če podjetje propade, bi ga morali varovati, dokler ne bodo prišli drugi in v njem delali.

BLAGOSLOVLJENO PERKOVO KRIŽANJE - Na tih nedeljo je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar v ribniški župnijski cerkvi blagoslovil "Križanje", umetniško sliko akademskega slikarja Tomaža Perka. Slika stoji v glavnem oltarju, meri pa 3,60 x 2 m.

MLADI NA KRIŽEVEM POTU - Okoli 600 mladih iz Ribnice, Kočevja in Smednika na Gorenjskem je prišlo pred kratkim na križev pot med Brežami in Jurjevico v ribniški občini. Tega srečanja in obreda mladih se je udeležil tudi nadškof dr. Alojzij Šuštar. Freske tega križevga pota je lani obnovil akademski slikar Lojze Čemažar iz Ljubljane.

PROMETNA UČNA URA - Akcije podjetja Kompas "Učna ura v prometu" so bili marca deležni tudi učenci tretjih in četrtil razredov, skupno 70 iz šol v Loškem potoku, Sodražici in Sv. Gregor. V Ljubljani, kamor so jih peljali z avtobusom, so si ogledali promet. Med potjo do Ljubljane in po Ljubljani so jih o prometu podučevali policisti in učitelji.

Sevniški paberki

PREKOPAVANJE - Kar nekaj bralcev nas je opozorilo, da se jim zdi krpanje glavne prometnice v mestu od gostilne Na križišču do odcepa za zdravstveni dom polovičarsko in delo "po polje." Le kdaj bi zgradili kakšno cesto, če bi jo tako počasi krпали, kot so to, se sprašujejo ogorčeni Sevničani in še bolj drugi, ki mestne ulice slabo poznajo, zato so se zaradi obvoza mimo Kopitarne ravno na ozkem križišču nad Kopitarno pri teniških igriščih za las izognili prometni nesreči. Sevnica se je znašla na robu prometnega infarkta, čeprav so končali dela celo prej, kot so napovedovali. Krpanje sevniških ulic naj bi se nadaljevalo s polovičnimi zapornimi prometnimi, čeprav spet neumljenimi kritiki sprašujejo, ali ne bi bilo pametneje navkljub močno razdrapanemu asfaltu še nekoliko počakati, ko bo denar za temeljito obnovo cest.

ŠTEVILČNOST - Opazovalci na zborskih slovenskih izgnancev 1941-1945 in mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko v Boštanju in Sevnici so ugotovili, da število članov nezadržno raste. Poznavalci menijo, da se to dogaja predvsem, odkar so ljudje zaslutili pri takšni organiziranosti možnost, da si priborijo vsaj kakšno marko za prestano trpljenje med 2. svetovno vojno. Potemtakem se le najbolj ne verjamejo, da se država obnaša mačehovsko, in da čaka, da bodo izgnanci izumrli, še predno bi dobili vsaj delno odškodnino.

LUČ - Ribiči vsako leto varujejo dristišče rib v reki Mirni v Dolenjem Boštanju, predvsem ponoči, kajti takrat so krivolovci najbolj nevarni. In če hočejo ribiči čuvati ponoči kaj videti, so si morali omisliti razsvetljavo. Toda, zakaj zdaj gorijo luči celo podnevi? Morda pa gre za psihološko finto, nekakšno sporočilo krivolovcem, da naj pozabijo na skušnjave.

● Na univerzi je prav toliko norcev kot drugod, le da je njihova norost solana. (Gerhardi)

PIRŠ IN DRUGI - Janez Pirš je z ustanovitvijo tiskovne agencije IPA (Janez Pirš agencija) in prevzemom krškega omrežja kabelske televizije močno obogatil posavski medijski prostor. Njegova agencija je menda zbrala najboljše neodvisne novinarje, sociologe, pravnike, politologe, ekonomiste, vojaške komentatorje in druge strokovnjake. Njihova imena so še skrivnost, vsekakor pa, če vidite, kakšen nov strokovni obraz v Posavju, vedite, da so to sodelavci Pirševe agencije. Ni bojzani, da bi jih zamenjali s kakim drugim strokovnjakom, ki bi na novo prišel v regijo. To se v Posavju lahko zgodi le po čudežu.

VARČEVANJE - Prejšnji četrtek je ura že odbila 16, a so bile v krških skupščinskih klopek še vedno prevelike vrzeli. Nekateri poslanci so postávali pred občinskimi poslopjem, se pogovarjali na žgočem pomladanskem soncu in se ogrevali za pričakovane skupščinske razprave. Končalo se je tako, da seje sploh ni bilo, "martinčki" pa so lahko le z ogorčenjem ugotovili, da so se zaman ogrevali. Da ne bi metali toliko energije proč, bise morda lahko zgledevali po Brežičanih. Tam takoj po ogrevalni skurijo za tri ure človeške energije s prerakanjem o dnevnem red. Ni ne vem kaj, je pa le rezultat, če skupščina sprejme vsaj dnevni red. Natančneje nasvete za večjo učinkovitost pri izkoriščanju energije daje svetovalna energetska pisarna v Brežicah.

POMOČ - Kompenzacija. Grda beseda, a vendar v poslovanju današnjih podjetja izredno domača. Ko so v stiski in računov ne morejo plačati, se pogodijo za kompenzacijo. Tako so za silo zadovoljni oboji. V tako poravnane računov pa so prisiljena bolj podjetja, ki se borijo za obstanek na trgu. S komunalno je drugače. Ta zahteva plačilo v gotovini, kar je občutil na svojem poslovanju tudi Videm papir, ko je dolg do komunle lepo plačal z denarjem in ne s papirjem.

Novo v Brežicah

OBČINSKI ZAKLADI - V Brežicah so se sestali predstavniki krajevnih skupnosti in spregovorili o zadnji sliki nove organizacije svoje občine, ki je, kot so poudarili, nastala spontano na terenu. Take spontane revolucije, reorganizacije in drugi preobrati so nam znani iz zgodovine. Krajani so se svobodno sami odločili o tem, s kom bodo skupaj (delili revščino). Na sestanku smo lahko slišali, kaj vse imajo bodoče občine in na kaj najbolj računajo. Ko so Jesenice, Dobova in Cerklje povedale svoje, je bila na vrsti "občina" Čatež. Še preden je njihov predstavnik uspel kaj reči o bogastvu tople vode, je nekdo vzkliknil: "Vi imate pa Deržič!"

PREDLOG - Občinski poslanci še niso nič rekli o romski problematiki. Romi so trenutno uradno vsi naseljeni v Gazicah pri Cerkljah, vendar pa zadnji dogodki kažejo, da bi jih iz praktičnih razlogov veljalo razseliti po različnih krajih občine. Če bi na primer vsaj ena romska družina stanovala v bližini brežiške avtobusne postaje, se ne bi dogajalo, da bi v parku in po travnikih okrog blagovnice ležali izrabljeni akumulatorji. Takoj ko bi jih sosedje Hrvatje zamenjali za nove in odložili na najbližji kos zemlje, bi jih Romi pospravili.

VSI NASI ŽUPANI - Časopis Republika je posvetil posebno pozornost dosedanjim predsednikom občin. Če tega ne bi posebej poudarili, bi v Posavju mislili, da jim vsiljujejo že nove župane. Govor je bil namreč o Sitarju ter o nekem Orašiču. Ker je bila pod imenom Teodorja Orašiča tudi fotografija, bi lahko sedanjí brežiški župan Teodor Oršanič vse skupaj vzel kot kompliment v smislu Karla Velikega: "Ne samo orašič, kar trd oreh sem."

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 19. do 31. marca bo v brežiški porodnišnici rodile: Mojca Škrabar z Drnovega - dečka, Dragica Stipič s Planine - Petra, Katica Kapraljevič iz Brežic - Marka, Mojca Vizler iz Velike vasi - Laro, dr. Romana Laktič iz Brežic - Ano Marijo, Kata Topič z Blance - Marino, Ingrid Molan s Trebeža - Lucijana, Ksenija Gorjup iz Kozjega - Tjaša, Suzana Urbanč iz Krškega - Ano, Majda Levak iz Artič - Irmo, Barbara Kerin iz Krškega - Domna, Bernarda Malus iz Drenovca - Kristijana, Sandra Leskovec z Obrežja - Antonia, Majda Žulič iz Trnovca - Simona, Marija Harapin iz Kačkoveca - Valentino, Snežana Cirnski iz Gor. Pirošice - Boruta in Simona ter Marinka Dolmovič s Senovega - Barbaro.

Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

Naš glas stopa na pot osamosvajanja

Gre za obstoj časopisa in ohranitev delovnih mest

KRŠKO - Naš glas so začeli pred petnajstimi leti izdajati kot delegatsko glasilo občine Krško, vendar kaže, da se bo prav kmalu prelevil v samostojno zasebno časopisno podjetje. Že kar nekaj časa je presegal meje krške občine in počasi prerastel v časopis posavske regije.

Krški izvršni svet je že sprejel sklep, da se ustanovi podjetje Naš glas, in pripravil poslovni načrt zanj. Naš glas naj bi poslej deloval kot zasebno podjetje, ki ga bodo ustanovili sedanjí delavca Ivan Kastelic in Irena Godec ter Leopoldina Bogataj in Andrej Žalar iz Kranja, ki bodo v podjetje vložili ustanovitveni delež v višini 1,5 milijona tolarjev. Podjetje se bo financiralo s prodajo oglasnega prostora in s prodajo časopisa. Za zdaj najbolj računata na posebne pogodbe o enoletnem zakupu prostora, s katerim bi si tri posavske občine zagotovile prostor v časopisu. Časopisno podjetje Gorenjski glas bo tihí družbenik Našega glasa, kar pomeni, da bosta podjetji sodelovali v medsebojno pogodbo. Z ustanovitvijo podjetja bo časopis postal tednik.

Na predlog izvršnega sveta naj bi skupščina sprejela sklep o ukinitvi Indok centra ter njegova delavca razglasila za tehnološki presežek in jima zagotovila izplačilo odpravnine (v gotovini ali v obliki obstoječe opreme, ki je vredna okrog 600 tisoč tolarjev). Sprejela naj bi tudi sklep o zagotovitvi 6,5 milijona tolarjev za zakup prostora v časopisu. Po predlogu podpredsednika IS Krško Roberta Kerina naj bi občina novemu podjetju tudi zagotovila poslovne prostore pod čim bolj ugodnimi pogoji.

"Sedanja organiziranost ne omogoča razvoja dejavnosti, še več, računamo lahko, da bo z reorganizacijo občin Indok center ukinjen. Delavca bi torej ostala jeseni na cesti, z ustanovitvijo podjetja in ustrezno podporo pa bi ohranili časopis, si zagotovili stalno navzočnost v informativnem prostoru ter predvsem dosegli neodvisnost časopisa, ki mu občina ne bo več stalno visela za vratom," pravi Kerin.

Zadevo naj bi obravnavali na prihodnji seji skupščine, če se to ne bo zgodilo že prej. Nekateri so namreč "osamosvajanje" Našega glasa že razglasili za privatizacija lastnine SO Krško. Tako se ne bi smeli čuditi, če bi delegati uvrstili to razpravo že na večerjašjo sejo skupščine.

B. D.-G.

- Pokopališča so polna nenadomestljivih ljudi. (Clemenceau)
- Vojna je nesmiselna, saj se ne izplača investirati v mrvice. (Petan)
- Včeraj so Cerkev preganjali komunisti, danes to delajo liberalni demokrati, oboji seveda v imenu demokracije. (Gril)

Poslanec Marjan Šetinc o novi samoupravi

Realno, a prepozno

BREŽICE - Poslanec v državnem zboru in brežiški rojak Marjan Šetinc je prejšnji tork v Brežicah dejal, da je dosedanjí sistem slovenskih občin po velikosti in stopnji avtonomije še najbolj podoben danskemu. Opozoril je, da bodo manjše občine imele manj pristojnosti, zato bo na primer večina med njimi izgubila vse pristojnosti na področju urbanizma in poseganja v prostor. Po njegovem bodo občinske meje vse bolj meje razvoja, saj ne bo več toliko solidarnosti, ampak dosti več sebičnosti.

"Vedeti moramo, da bodo občine rangirane in da bodo imele ene več besede kot druge. Mestne občine bodo imele več pristojnosti in pričakovati je, da bo Krško, ki se je bolj uspešno združilo v večjo osrednjo občino, dobilo tak status in bo privlačno za investicije. Ocenjujem, da bodo nove občinske meje zavrlje razvoj za kakih 20 let," je dejal.

Šetinc je prepričan, da ne bo imel nihče v novi občini nič več, kot ima. Bistvo vsega je po njegovem v tem, ali so pripravljeni ljudje tisto, kar imajo, združevati. Predvideva, da se bo na koncu spremenilo razmerje med Brežicami in Krškim v prid slednjega, saj bodo Brežice ostale razdrobljeno območje, ki ne bo imelo glasov v državi. Tudi če se bodo oblikovale pokrajine, bodo večje občine imele v njih večjo težo.

"Odslej bo skorajda nemogoče pripeljati državne ustanove v Brežice, zato boste morali po opravih v Krško, Celje ali Novo mesto. Zaradi tega se od referendumov organizirajte, saj so Brežice vendar trgovsko in ekonomsko središče, skozi katerega vodijo naravne poti," je pozval Marjan Šetinc.

B. D.-G.

KAJ BO Z DELAVCI? - Negotova usoda proizvodnje papirja v Krškem močno bremeni tudi delavce, ki že dve leti živijo v strahu pred brezposelnostjo. Sindikat podjetja Videm papir in predsedstvo sindikata Pergam sta se zato odločila, da bosta na večerjašnji tiskovni konferenci povedala, kaj zahtevajo delavci Videm papirja in kakšna so stališča Pergama do izvajanja sporazuma o Vidmu, ki so ga že pred letom dni podpisali vlada, Sklad za razvoj in Pergam. (Foto: B. D.-G.)

Po zborih zvoniti je prepozno

V nekaterih KS že razmišljajo, ali so se prav odločili - Kako bo ravnal državni zbor? - Predstavniki "bodočih občin" na območju Brežic za skupno okroglo mizo

BREŽICE - Zbori krajanov so se odločili za referendumska območja in z njimi izrazili svoje želje po lastnih občinah. Do konca meseca so morali predsedniki občinskih skupščin podati poročila o sklepih, zdaj je na vrsti državni zbor. Na okrogli mizi v Brežicah ni bilo mogoče preslišati, da so se krajaní na zborih odločili in da zdaj nimajo več veliko možnosti, da si premislijo.

Brežiški Zavod za prostorsko načrtovanje je pripravil okroglo mizo o tem, kakšna bo prihodnja lokalna samouprava na območju sedanje občine Brežice. Pripravili so tudi posebno študijo na to temo, ki so jo, kot je dejal direktor zavoda Dušan Blatnik, namerno obelodanili šele zdaj, da ne bi izgledalo, kot da krajanom vsiljujejo odločitve. Kaže, da je bila ta bojazen v Brežicah in tudi drugod po državi precej razširjena. Če pa si je kdo že drznil nastopati proti drobljenju sedanjih občin, ga ni nihče poslušal.

Na območju občine Brežice se je tako po 40 zborih krajanov oblikovanih osem referendumskih območij. Največje je območje nove občine Brežice z nekaj čez 12 tisoč prebivalci, ki naj bi zajemalo območja sedanjih KS Brežice-mesto, Globoko, Kapele, Krška vas, Pečice-Križe, Pišce, Sko-

pice, Sromlje, Šentlenart in Zakot-Bukošek-Trnje. Bodoči občini Čatež naj bi se pridružili še KS Mrzlava vas in Velike Malence, medtem ko naj bi ostalih šest KS slo na svoje: Cerklje, Artiče, Bizeljsko, Dobova, Jesenice na Dolenjskem in Velika Dolina.

Zanimivo je, da so se okrogle mize udeležili predstavniki večine krajevnih skupnosti in s tem pokazali, da se zavedajo, da bo tudi v bodoče na glede na občinske meje potrebno dobro sodelovanje. Vsa od njih je predstavil razloge, zaradi katerih so se odločili za občino in prednosti, ki jih vidi v novem sistemu. Pokazalo pa se je, da so mnogi računali na povezavo s sosednjimi kraji, vendar do nje zaradi sporov iz preteklosti ni prišlo. Zanimiv je še primer krajevnih skupnosti Velika Dolina in Jesenice, ki sta sprava računali na priključitev občini Brežice, nato pa jima, ko se je vmes "osamosvojila" občina Čatež, ni pre-

Krško: Komu več in komu manj?

Pred skupščino odločanje o proračunu za letos in o programu nalog Sklada stavbnih zemljišč - 2,4 milijarde tolarjev za proračun in še slabo milijardo za sklad

KRŠKO - Seja krške skupščine pred tednom dni ni bila sklepčna, zato so takoj napovedali naslednji poskus za večeraj. Z obravnavami se že kar mudi, saj vodstvo občine želi, da bi skupščina še v tej sestavi sprejela proračun za letošnje leto in program nalog Sklada stavbnih zemljišč. Ker jim v četrtek ni uspelo zagotoviti sklepčnosti, so nekateri delegati oddali pisne pripombe na omenjena dokumenta, da bi pospešili postopek.

Sklad stavbnih zemljišč naj bi to leto razpolagal z 912 milijoni tolarjev, od tega bo prejel 819 milijonov kot nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč. 515,5 milijonov naj bi porabili za poseben program sklada, 396,9 milijonov pa za potrebe izvršnega sveta (to je 49 odst. prihodkov iz nadomestil). V letu 1994 naj bi sklad v prvi vrsti izpolnil neuresničene naloge iz lanskega leta, pridobil stavbna zemljišča, nadaljeval z začrtanim finan-

VRTNARSKI CENTER NA ČATEŽU

ČATEŽ OB SAVI - Agrarijacetveje bo letos že drugi organizirala srečanje poslovnih partnerjev, vrtnarjev in cvetličarjev iz celotnega tržišča, ki ga oskrbujejo. Prireditve se bo začela to soboto ob 13. uri, osrednji dogodek pa bo pol ure pozneje, ko bodo slovesno odprli Vrtnarski center Čatež. Gre za prvi takšen razstavno prodajni objekt v podjetju in tudi v Posavju, ki bo med drugim tudi popostril turistično ponudbo Čateža. Z otvoritvijo vrtnarskega centra bo podjetje zaključilo prvo fazo svoje tehnološke prenove, ki mu jo narekuje nove tržne razmere. Na prireditvi si bo mogoče ogledati rastlinjake in prikaz aranžiranja cvetja, na koncu pa bo še ples cvetličarjev.

KONVERT ZA VELIKO NOČ NA MOKRICAH

MOKRICE - V hotelu Grad Mokrice sta to soboto zvečer gostovali violinistka Marija Čepulič in pianistka Ivana Novak, glasbeni varovanki Doris in Petra Hoehn. Mladi nadarjeni glasbenici sta pripravili velikononočni koncert, na katerem sta zagrajili dela Fritza Kreislerja, Henrija Wieniawskega in Camille St. Saens.

ciranjem izdelave prostorskih aktov ter opremljanjem stavbnih zemljišč. Po predlogu upravnega odbora sklada bi največ denarja (402,7 milijona tolarjev) namenili za opremo stavbnih zemljišč, pri čemer bi poskrbeli za nedokončane obveznosti iz preteklih let (komunalna oprema industrijskih parcel ob Grajski cesti v Kostanjevici, ureditev parkirišč na Vidmu, sofinanciranje izgradnje industrijske cone v Žadovinku, oprema gradbenih parcel ob Kovinarski in ob Kurirski ulici, nadomestna stavba za Merx in pločniki v Dolenji vasi). Nadaljevali bi tudi nedokončane programe iz preteklih let in začeli z novi-

mi; med njimi bi največ sredstev terjali: komunalna ureditev Sp. Grič, kanalizacija obrtne cone v Leskovcu, projektna dokumentacija za most in obrtno cono Brestanica, sofinanciranje pri prestavitvi klavnice v Kostanjevici in veterinarske postaje, izgradnja pokopališča v Brestanici ter pločniki, javna razsvetljava, kanalizacija in modernizacija ulic na Senovem.

Sklad naj bi poleg tega namenil še 69,5 milijona tolarjev za pridobivanje stavbnih zemljišč, s katerimi bo mogoča uresničitev nekaterih zazidalnih načrtov. Nadaljeval bi tudi s financiranjem že začete izdelave prostorsko izvedbenih aktov. Tako naj bi 38,3 milijone namenil za ureditvene načrte starih mestnih jedri in naselij (Kostanjevica, trg Brestanica, Leskovec, Raka, Podbočje, Dolenja vas, Senovo,

● Letošnji občinski proračun naj bi bil za 22 odstotkov večji od lanskega in bi z vsemi prihodki vred znašal 2,4 milijarde tolarjev. Med odhodki jih ima več kot polovica investicijski značaj. Najbolj naj bi se povečale investicije v komunalni in komunalni infrastrukturi ter na področju dejavnosti Sklada stavbnih zemljišč. V primerjavi z lanskim letom naj bi najbolj porastle dotacije za družbene dejavnosti (za 67,8 odst.), kjer so pred kratkim izdelali merila za doodeljevanje, sledijo investicije (za 59,5 odst.) in dotacije za socialne dejavnosti (za 35 odst.).

Krško), za spremembe zazidalnih načrtov (šolski center Sp. Grič, Polšca, tržnica Videm, obrtna cona Leskovec), za nove zazidalne načrte Senovodovsko, obrtna cona Videm-Stara vas in za ureditvene načrte obrtne in industrijske cone Kostanjevica (čistilna naprava).

B. DUŠIČ-GORNIK

Rajhenburg, grad, ki vabi

Od jeseni še razstava o življenju trapistov

BRESTANICA - "Po lanskem septembru, ko smo v brestaniškem gradu odprli razstavo o ređu trapistov, se je obisk v muzeju povečal za trikrat," ugotavlja kustodinja Irena Fürst. Čeprav je muzej v zimskih dneh običajno zaprt, letos niso sprejemali obiskovalcev le tri tedne, ko je bilo največ snega. Zdjaj pričakujejo predvsem šolske izlete, zato so se v teh dneh obrnili na 260 šol v Sloveniji, se jim predstavili in jih povabili na obisk.

Rajhenburški grad je namreč najstarejši izpričani srednjeveški grad na Slovenskem, saj se v listini omenja že leta 895. Grad je bil v lasti različnih znanih rodbin, leta 1881 pa so ga trapisti preuredili v samostan. Leta 1941, ko so ga zapolnili Nemci, je postal preseljitveno taborišče, iz katerega so v slabih šestih mesecih izgnali okrog 45 tisoč Slovencev.

Danes so v gradu tri stalne razstave. Zbirka o slovenskih izg-

nancih prikazuje nacistične načrte za nasilno zapiranje ljudi in izgon v srbska, hrvaška in nemška taborišča. Razstava razkriva tudi življenje v izgnanstvu in nato vrnitev v domovino. Zbirka o političnih zapornikih in internirancih prikazuje zapore na Slovenskem, kamor so Nemci, Italijani in Madžari zapirali narodno zavedne ljudi. V tej zbirki je zajeta tudi usoda talcev in ukrajenih otrok, glavni poudarek pa je na koncentracijskih taboriščih, taboriščih smrti, o katerih najbolj zgovorno pričajo slike.

Septembra so dve stalni zbirki dopolnili še z razstavo o trapistih, ki govori o nastanku reda, prihodu trapistov na rajhenburški grad, o življenju in delu v samostanu, proizvodnji priznane čokolade, sirov in likerjev ter vsega drugega, kar je značilno za ta meniški red. Avtorica razstave je kustodinja Irena Fürst.

BRESTANIŠKI GRAD - Tudi grad sam je pomemben kulturnozgodovinski spomenik, še posebej njegov renesančni del in freske iz začetka 16. stoletja. Muzej je odprt vsak dan razen ponedeljka in praznikov od 10. do 17. ure ter ob nedeljah od 10. do 15. ure. Dostop do gradu je možen po obvoznici tudi z avtobusom, iz Brestanice, v neposredni bližini železniške postaje pa vodi do gradu pešpot, po kateri je 10 minut prijetne hoje po gozdu. Za skupine, ki se najavijo vnaprej, je možen tudi ogled muzejskih zbirk in gradu izven navedenega časa. (Foto: B. D.-G.)

smislu so bile neuspešne tudi Artiče, saj so se njene sosedje raje odločile za večjo in finančno močnejšo občino Brežice.

B. DUŠIČ-GORNIK

UMETNIŠKA AKCIJA V KAMNOLOMU

CEROV LOG - Tukajšnji kamnolom bo jutri, 8. aprila, ob 19. uri največje slovensko gledališče in prizorišče umetniške akcije Trije zadnji problemi telesa v inscenaciji Matjaža Bergerja in izvedbi Oddelka za spektakelske umetnosti Novo mesto 1917, slovenske državne padalske reprezentance, slovenskih gimnastov, novomeških alpinistov, plesalk PTL in metalca diska. Akcija temelji na montaži padalskega desanta, se stopa po steni kamnoloma, gimnastičnih akrobacij na trampolinu, metanju diska in na modni reviji kot specifičnem spektakelskem žanru. Bergerjeva sodelavca pri tej umetniški akciji sta še Borut Simič kot arhitekt naravnega amfiteatra in Vesna Hrovat kot floristka in oblikovalka kostumov. Za luči in zvok bo skrbel Loris Vižintin, tajnica akcije je Suzana Hočvar, direktor pa Danijel Brezovar.

RAZSTAVA DEL MIHE MALEŠA

NOVO MESTO - V počastitev 100-letnice novomeške bolnišnice in 7. aprila, dneva zdravja, bodo danes ob 19.30 v jedilnici Splošne bolnišnice Novo mesto odprli razstavo del velikega slovenskega umetnika Mihe Maleša. Slikarja bo predstavila njegova hčerka Travica Maleš-Grešak.

POMLAD V CERKVI

RIBNICA - V soboto, 9. aprila, bo v cerkvi v Novi Štifti ob 19.30 letni koncert (ob drugem letu delovanja) mešanega pevskega zbora Pomlad iz Novega mesta. Gostja večera bo pesnica Vesna Bučar, prireditelj pa bo povezovala Jerica Pezdich.

Vuzemsko koło v Metliki

Dobrodošlo obujanje ljudskih običajev na velikonočni ponedeljek - Se o pisanju belokranjskih pisanic

METLIKA - Tretjič zapored so na vuzemski ponedeljek, kot pravijo Metličani velikonočnemu ponedeljku, člani domače folklorne skupine "Ivan Navratil" na mestnem "placi" obudili običaj izpred druge vojne (po njej je bil nazadnje leta 1947, a je plesalec razgnala Udba), ko se je takrat na Pungartu po popoldanskih večernicah zbralo mlado in staro in začelo igrati kolo. Da se je ta običaj v Metliki po več kot štirih desetletjih hitro znova "prijel", so tokrat dokazali številni obiskovalci, ki so prišli na Trg svobode in skupaj s folkloristi tudi zaplesali.

Med obiskovalci sta bila tudi Mirko Ramovš, vodilni strokovnjak za ljudske plesove v Sloveniji in umetniški vodja folklorne skupine "France Marolt", ter legendarna vojarinka metliških folkloristov Marica Zupanič. Gostje pa Tonček Plut iz Mladice pri Semiču, ljudski godec na bršljanov list, njegov sin Toni Plut s harmoniko, etnologinja Andreja Brancelj-Bednaršek in izdelovalka belokranjskih pisanic Mihaela Črnčič.

Slovenski glasbeni dnevi

Otvoritveni koncert te mednarodne prireditve bo v novomeški kapiteljski cerkvi

NOVO MESTO - Dolenjsko metropolo je doletela čast, da se bo v nji z otvoritvenim koncertom začela mednarodna glasbena prireditve Slovenski glasbeni dnevi, ki bo potekala ves prihodnji teden. V ponedeljek, 11. aprila, bo ob 19.30 v kapiteljski cerkvi koncert, na katerem bodo nastopili sopranistka Olga Gracelj, trobentač Stanko Arnold in organist Maks Strmčnik; predstavili bodo dela G.F. Händla, U. Rojka, H. Purcella, U. Kreka, S. Buxtehuda in M. Strmčnika. Otvoritveni govor bo imel minister za kulturo Sergij Pelhan.

Slovenski glasbeni dnevi so tradicionalna prireditve, ki letos poteka že devetih, njen osnovni namen pa je, da predstavi nova slovenska in tuja glasbena dela, hkrati ko se ozira tudi v preteklost ter tako skrbi za

uveljavljanje in ustrezno vrednotenje slovenske glasbene kulture. Poseben pomen daje prireditvi vsakokratno strokovno posvetovanje, ki se ga udeležujejo vidnejši domači in tuji muzikologi. Na letošnjem štiridnevem simpoziju bodo strokovnjaki iz Avstrije, Hrvaške, Nemčije, Rusije, Španije, Velike Britanije in seveda iz Slovenije razpravljali o glasbi v tehničnem svetu.

V koncertnem programu Slovenskih glasbenih dni so še: 12. aprila koncert Komornega orkestra Pro Arte v Križevniški cerkvi v Ljubljani, 13. aprila Vinka Globokarja Govor o oranju železnega hraba za orkester v Čankarjevem domu in koncert pianistke Marijane Schröder v Viteški dvorani Festivala Ljubljana ter 15. aprila koncert na Ptuj. Vsi koncerti bodo ob 19.30.

Artičani jeseni spet na odru

Amaterska gledališka skupina je gostovala po različnih krajih Posavja in zaključila sezono s predstavo pred domačim občinstvom - Slovo od komedije "Zares čuden par"

ARTIČE - Na velikonočno nedeljo, tako kot je bil menda nekdanji običaj, je oder artiškega prosvetnega doma oživila gledališka predstava. Igrala je dramska skupina domačega Kulturno umetniškega društva "Oton Zupanič" in z uprizoritvijo pred domačim občinstvom tudi zaključila letošnjo sezono. Dramska skupina, ki je pred tremi leti pogumno obudila tradicijo amaterskega gledališča v Artičah, je to sezono na večih posavskih odrih razveseljevala občinstvo s komedijo Neila Simona "Zares čuden par."

In o čem govori zgodba? "Sanjski svet, o katerem moški tako radi zahrepenijo, ko so ukleščeni v zakonsko življenje, izgubi svoj sijaj, ko stopijo vanj," je ob igri zapisala režiserka Mateja Bogovič. Kot je bilo videti v komediji, se nekateri v novem svetu znajdejo kot Oskar, ki ga je upodobil Mitja Jankovič, medtem ko drugi obupujejo. Tipičen primer takega človeka je Feliks (igral ga je Miran

Bogovič), ki s svojim obupom, občutkom nemoči in neprebavljivo pedantnostjo zagreni življenje prijatelju Oskarju in hkrati ustvarja najbolj komične trenutke v igri. Na odru

ZAKLJUČEK SEZONE - Dramska skupina iz Artič se je po uspešni zaključni predstavi v domačem kraju nekoliko oddahnila, saj amaterski odri ni preprosta reč. Če pustimo ob strani vaje in pripravo scene, je tu še vrsta obveznosti pri organizaciji predstav, za katere vso odgovornost nosijo člani skupine sami. Kljub vsemu so domačemu občinstvu že zdaj obljubili, da bodo prihodnjo jesen začeli s pripravami na novo igro. (Foto: B. D.-G.)

Trebanjci vse raje berejo

Občinska knjižnica Pavel Golja v Trebnjem letos močno povečala izposojajo knjig - Širitev knjižnice

TREBNJE - Občinska knjižnica Pavel Golja v Trebnjem premore okrog 35.000 knjig, se pravi, da pride ta približno dve knjigi na prebivalca. Vodja matične knjižnice Stanka Pungartnik pravi, da je razveseljivo, ker se je letos izposoja zelo povečala. Samo Trebanjci so si izposodili več kot 30.000 enot! Vedeti pa je treba, da so sposojevališča knjig še na Mirni, v Šentrupertu, Dobriču in Mokronogu.

Če bi bralci, ki že lep čas pozabljajo, da morajo sposojene knjige vsaj vrniti, storili to, čeravno z veliko zamudno, bi bili v matični knjižnici še bolj zadovoljni. Takim zamudnikom ali pozabljivcem niti ne bodo zaračunali običajne zamudnine, le knjige naj čim prej vrnejo. Takih pozivov je bilo že nekaj, upajmo, da bo tale bolj učinkoval, saj vodstvo knjižnice ne bi rado posegalo po kakšnih nepriljubljenih, a povsem opravičljivih pravnih ukrepih. V knjižnici so veseli slehernega novega bralca pa tudi obiskovalca svojih kulturnih prireditve. Po končani obnovi bivših prostorov Službe družbenega knjigovodstva v Trebnjem, kamor se je razširila knjižnica, bo prostora več, predvsem pa bodo bolj funkcionalni. Mladinski del, za cisticane, je ločen od oddelka za odrasle, s prenovo prostorov SDK

"STROGO ZAUPNO" V SEVNICI

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij priredi drevi, 7. aprila, ob 19. uri v kulturni dvorani GD Sevnica gostovanje gledališke skupine KUD Mirna Peč. Gostje se bodo predstavili z burko v treh dejanjih Marca Camoletija - Strogo zaupno. Predstavo je režiral Jožef Matijević.

KNJIŽNICE BODO ODPRTE

Knjižničarji v splošnoizobraževalnih knjižnicah ne bodo protestno zaprli knjižnic, kot so napovedovali, da bi na ta način dosegli pri vladi ureditev plačevanja denarja, potrebne za nakup novih knjig. Dosedanje dogovarjanje med predstavniki knjižnic in kulturnim ministrstvom je bilo očitno dovolj plodno.

SVETI TRIJE KRALJI S KRČMARICO

OTOČEC - V dvorani tukajšnjega kulturnega doma se bo v nedeljo, 10. aprila, ob 17. uri predstavila gledališka skupina Sveti trije kralji z Vrha z Goldonijevo igro "Krčmarica".

PUNGERČARJEVA RAZSTAVLJA V DOLENJSKEM MUZEJU

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju bodo jutri, 8. aprila, ob 19. uri odprli razstavo del Marije Mojce Pungerčar. Otvoritveni dogodek bo prispevala Mojca Dimc iz Gledališča Ana Monro iz Ljubljane. Razstava bo odprta do 2. maja.

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

TANIN SEVNICA za potrebe svoje proizvodnje odkupuje les pravega kostanja. Les je lahko tudi suh, grčav ali kriv, le gnil ne sme biti. Po potrebi vam les tudi posekamo.

Rok plačila je 15 dni po dobavi.

Pokličite nas na telefonsko številko 0608/41-349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.

PIONIR

Gradbeno industrijsko podjetje »PIONIR« p.o. NOVO MESTO Kettejev drevored 37 68000 Novo mesto

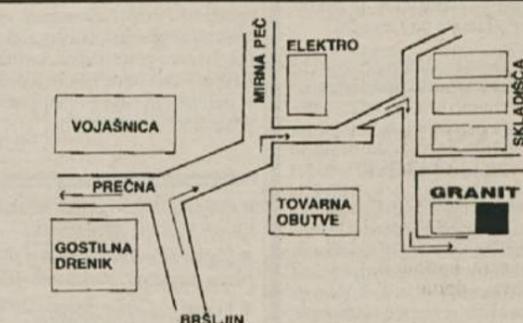
razpisuje

štipendije za šolsko leto 1994/1995:

Naziv poklica (smer)	St. zahtev. poklica	Število štipendij
— tesar opažev	II	5
— varilec v ser. proizv.	II	3
— zidar za zidanje in ometavanje	II	3
— železokrivec	IV	17
— avtoelektrikar	IV	1
— kamnosek	IV	2
— konstrukcijski ključavničar	IV	6
— slikopleskar	IV	3
— stavbni klepar	IV	3
— str. grad. meh. za zem. dela	IV	7
— strojni mehanik (strojni ključavničar)	IV	2
— tesar	IV	35
— zidar	IV	31
— inženir gradbeništva	VI	1
— inženir elektrotehnike	VI	1
— inž. stroj. za energetiko	VI	2
— dipl. inž. grad. za org. - teh.	VII	1
— dipl. inž. grad. za konst.	VII	1
— dipl. inž. prometa za cest. pr.	VII	1
— dipl. inž. strojništva	VII	1
— dipl. inž. stroj. za energetiko	VII	1

Za deficitarne poklice (zidar, tesar, železokrivec) razpisuje podjetje višje štipendije.

Vloge pošljite na zgornji naslov do 15. julija 1994.

Vaše želje, naše ideje, vaš uspeh!

PESTRA IN UGODNA PONUDBA IZ TRGOVINE GRANIT

- bogata izbira talne in stenske italijanske keramike ter gresa za notranjo in zunanjo ureditev prostorov in sanitarne keramike,
- hidrovezna lepila in estrihi, hidroizolacija, lepila za izolacijske fasade, izravnalne mase, barvne figurne mase, barvni silikonski kiti,
- sanitarne baterije,
- izdelki iz naravnega kamna — okenske police, stopnice, tlaki,
- velika izbira električnih strojev (iz uvoza) za:
  - rezanje keramike in kamna z diamantnim rezilom,
  - fugiranje in čiščenje keramike in kamna ter raznovrstnih orodij in pripomočkov za keramičarje,
- oksidne barve Bayer

Opremljate nova, prenavljate stara stanovanja? Želite posodobiti lokal, poslovni ali bivalni prostor?

Obiščite nas v našem razstavno-skladiščnem prostoru v Bršljinu (bivša vojaška skladišča) Pričakujemo vas vsak dan od 7.30 do 18.00 ure in v soboto od 7.30 do 13.00 ure.

GRANIT

Trgovina in prevoznništvo Pot na Gorjance 24 tel./fax: 068/24-894 mobitel: 0609 613-178, 617-227

OBUIJANJE OBIČAJEV - Stari Metličani še pomnijo, kako so pred drugo vojno na velikonočni ponedeljek "igrali kolo". Mladi folkloristi so sklenili, da običaj ne bo zašel v pozabo. Številni obiskovalci so se morali umakniti prav na rob "placa", ko je 18 parov v metliških narodnih nošah zaplesalo na trgu v starem mestnem jedru. (Foto: M.B.-J.)

dežurni
poročajo

VLOMIL V HIŠO - 31. marca zvečer je neznanec vlomil v stanovanjsko hišo in ukradel torbico z dokumenti in denarjem. Lastnici M. B. iz Gornjega Kotja je povzročil za okrog 31.000 tolarjev škode.

POSEKAL HRAST - V času od 28. do 31. marca je nepridiprav v gozdu Veliki Klanec posekal hrast in ga odpeljal. Lastnika F. M. iz Dobličke Gore je oškodoval za okrog 15 tisočakov.

UKRADEL ELEKTRIČNI KABEL - V času od 1. do 31. marca je neznan storilec na smučišču Gače vlomil v brunarico in ukradel 50 m električnega kabla ter dva poljska telefona. Zdravilišče Krka iz Novega mesta - Športno rekreacijski center Rog je oškodoval za okrog 40 tisočakov.

IZGINIL JE POSLOVNI KOVČEK - 2. aprila je neznanec vlomil v osebni avto, ki ga je imel I. G. iz Novega mesta parkiranega v Kolodvorski ulici v Novem mestu, in mu ukradel poslovni kovček, v katerem je imel oškodovalce gradbeno dovoljenje. Lastnika je oškodoval za 5 tisočakov.

SE EN VLOM V AVTO - V noči na 1. april je nepridiprav vlomil v osebni avtomobil, ki ga je imel B. A. iz Ljubljane parkiranega pred gostinskimi lokalom Domen v Družinski vasi, in ukradel avtoradiokasetofon. Lastnika je oškodoval za 50 tisočakov.

VLOMIL V TRGOVINO - F. G. iz Smolenje vasi je osumljen, da je 4. aprila vlomil v Diskont Graben, Mercator KZ Krka iz Novega mesta, in ukradel več zavitkov boljnjih cigaret. S tem je trgovino oškodoval za 30 tisočakov.

POBRAL DENAR IN ODVRGEL TORBICO - 3. aprila je neznan storilec na parkirnem prostoru Bolnišnice za pljučne bolezni v Novem mestu vlomil v osebni avtomobil M. G. iz Novega mesta in ji ukradel žensko torbico, iz katere je vzel 700 tolarjev, nato pa torbico odvrغل. Lastnico je oškodoval za 5 tisočakov.

OB USNENJE JAKNO - 3. aprila je neznanec v Šmihelski ulici pred bolnišnico v Novem mestu vlomil v osebni avto J. K. iz Čužnje vasi in ukradel usnjeno jakno. Lastnika je oškodoval za 10 tisočakov.

IZ PARKIRANEGA AVTA
UKRADEL MARKE

ČRNOMELJ - 29. marca je neznanec v Črnomlju iz parkiranega avta vzel žensko denarnico, v kateri je bilo 900 nemških mark. Lastnik A. O. je imel zadnja vrata odprta.

marketing

DOLENJSKI LIST

tel. (068)323-610
fax: (068)322-898

Nesrečen teden za otroke

Štiri nesreče, v katerih so se huje poškodovali

NOVO MESTO - Za več kot razred otrok umre vsako leto na slovenskih cestah, veliko jih ostane za celo življenje invalidov. Minuli teden je bil za otroke v prometu na našem območju še posebej nesrečen, zgodilo so se kar štiri prometne nesreče, v katerih so otroci dobili hujše poškodbe.

25. marca se je otrok huje poškodoval na regionalni cesti v Kanižarici zaradi nenadnega prečkanja ceste in neprimerne hitrosti. Istega dne je dobil hude poškodbe pri prečkanju tudi otrok, ki je na lokalni cesti v Starem Ljubnu nenadoma prečkal cesto. 28. marca pa se je zgodila prometna

Mamila so za mnoge še vedno tabu

V Posavju so lani našli več mamil kot predlani, sicer pa ne sodijo v slovenski vrh - Zanimiva bi bila primerjava podatkov različnih služb o razširjenosti drog

KRŠKO - Predsednik Interpola Raymond Kendall je proglasil mamila za največjo nadlogo tega stoletja, ki se kljub številnim naporom ne zmanjšuje. V ZDA vsako leto namenijo prek 200 milijard dolarjev za boj proti mamilom, ta številka pa se naglo približuje vsoti, ki jo namenjajo obrambi. Tudi pri nas so mamila na pohodu, še predvsem zadnja leta, vendar stanje ni kritično, res pa je, da boj zoper to moderno civilizacijsko nadlogo ni nikoli prazen. O problemu mamil z vidika policije smo se pogovarjali z načelnikom kriminalistične službe pri UNZ Krško Dušanom Kerinom.

V Krškem lani niso imeli smrtnih žrtve zaradi prevelike količine zaužitega mamila, en smrten primer so imeli predlani. Več kot predlani pa so lani zasegli mamil: 20 g kokaina, 912 g heroína, 6 ampul morfija, 526 rastlin marihuane, 37 g posušene marihuane. Dušan Kerin meni, da bi bilo zanimivo, če bi na republiškem nivoju naredili primerjavo podatkov glede razširjenosti mamil pri nas, ki so jih zbrale različne službe, ne le policisti. "Sedaj je v navadi, da kdorkoli potrebuje podatke v zvezi z mamili, pride k nam, čeprav imamo mi le del podatkov s tega področja. Kajti nas zanimata predvsem razpečevanje in trgovina, zgolj na podlagi tega pa se ne da celostno govoriti o tej problematiki," pravi Kerin. Prav zato bi bilo zanimivo zbrati podatke od socialnih služb, šol, zdravstva, raznih terapevtskih skupin in policijskih poročil ter jih primerjati.

Z NEREGISTRIRANIM
MOTORJEM
NA NEPRAVO STRAN

CIKAVA - 4. aprila ob 20.50 je 20-letni Janez Conta s Tolstega Vrha vozil neregistrirano motorno kolo od Smolenje vasi proti Novemu mestu. V Cikavi je v nepreglednem desnem ovinku zapeljal na levo polovico ceste, takrat pa je z nasprotno smeri pripeljal z osebnim avtom 51-letni Anton Skubic iz Malega Slatnika. Conta je trčil v bočno stran avtomobila, nato pa ga je odbilo na pločnik za pešce, po katerem je drsel še nekaj metrov. V nezgodi se je Conta huje poškodoval, na vozilih pa je za okrog 70 tisočakov škode.

PONAREJENA ČEKA
VNOVČIL ZA MESEČNI
VOZOVNICE

SEVNICA - Ljubljanska banka - Posavska banka Krško, ekspozitura Sevnica je prejela 17-letnega mladolenika S. M. iz Sevnice, ki je 3. januarja letos ponaredil ček Dušana F. tako, da je na ček lastnoročno vpisal znesek v višini 5.560 tolarjev in ga tudi podpisal. Še istega dne ga je vnovčil na blagajni železniške postaje v Sevnici za mesečno dijaško vozovnico. 3. marca je ponaredil ček istega oškodovanca in nanj vpisal znesek 5.560 tolarjev, ga podpisal in dal bratu, ki ga je vnovčil na blagajni železniške postaje v Sevnici, kjer je kupil mesečno vozovnico za brata. Policisti so zoper mladolenika napisali kazensko ovadbo.

Kerin pravi, da kadar predstavniki njihove UNZ obišejo šole, opozarjajo starše, naj bodo pri svojem otroku pozorni, če prekomerno zapravlja denar, če se zadolžuje, staršem pa priporočajo tudi, da ga kdaj pa kdaj pogledajo, ko pride iz diska. Tudi Kerin meni, da lahko na tem področju največ naredi družina, kajti otroka, ki raste v srečnem okolju in

MOTORIST NI UPOŠTEVAL
PREDNOSTNE CESTE

ŠENTJERNEJ - 3. aprila ob 20.30 je 18-letni Marko Vraničar iz Mačkovec vozil kolo z motorjem od Roj proti Šentjerneju. Ko je v Šentjerneju pripeljal do križišča s prednostno cesto, se ni prepračil, če lahko varno odpelje naprej, ampak je zapeljal na prednostno cesto v trenutku, ko je z osebnim avtomobilom pripeljal 32-letni Adolf Furar iz Šentjerneja. Vraničar se je zaletel v prednja vrata, nato pa ga je vrglo preko pokrova motorja in je hudo poškodovan obležal na cesti. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

V prisotnosti
kriminalistov mu
je postalo slabo

A. Šerugi iz Stopič je
odpovedalo srce

NOVO MESTO - 30. marca je v Stopičah umrl 65-letni Albert Šeruga, predsednik sveta krajevne skupnosti, in to ravno v času, ko so pri njem bili kriminalisti novomeške UNZ. Kriminalisti so zbirali informacije v zvezi z asfaltiranjem cest v krajevni skupnosti, saj je Šeruga kot predsednik imel o delih vsi dokumentacijo. Kriminalisti so se pri njem oglasili, ker je bila vložena prijava, da je pri gradnji cest prišlo do nepravilnosti. Med pregledom dokumentacije mu je postalo slabo, in čeprav so ga hitro prepeljali v bolnišnico, mu zdravniki niso mogli več pomagati.

Preiskovalni sodnik na truplu ni našel sledov nasilja, ker pa je do tega prišlo v času prisotnosti kriminalistov, je odredil obdukcijo, ki je pokazala, da je Šeruga že dalj časa bolehal zaradi poapnevilne žil in da mu je odpovedalo srce. Dokumentacijo so kriminalisti začasno zasegli.

NEZNANCI SO MU
VZELI DENARNICO

NOVO MESTO - 26. marca so neznanec pred gostinskimi lokalom na Malem Slatniku obstopili S. H. iz Smolenje vasi in mu vzeli denarnico in dokumente. Pri tem ga je eden od storilcev porinil, da je padel in se lažje poškodoval.

TIHOTAPIL LJUDI

NOVO MESTO - F. K. iz Novega mesta je osumljen, da je februarja in marca letos organiziral prehod dveh skupin brez ustreznih dovoljenj. Ravno tako je osumljen posredovanje pri prostituciji, ker je decembra lani in maca letos s silo in grožnjo pridobival, navajal in spodbujal prostituciji. Za dejanje je kot sodelavec osumljen tudi T. W. iz Novega mesta.

ZA VOLANOM
Z REKORDNO
KOLIČINO ALKOHOLA

KRŠKO - 31. marca med 14. in 22. uro so krški prometni policisti opravljali redni nadzor cestnega prometa na regionalni cesti Sevnica - Planina pri Sevnici. Ustavili so tudi voznika osebnega avtomobila, ki je doma iz Križa. Policisti so naredili preizkus alkoholiziranosti z elektronskim alkokotestom. Naprava je pokazala, da ima voznik P. J. 3,11 g/kg alkohola v izdihnem zraku. V mesecu marcu je imel omenjeni voznik od vseh prekontroliranih voznikov v sebi največ alkohola.

mu starši privzgojijo življenjske vrednote, bo težko kaj zapeljalo.

"Danes je prav gotovo trgovina z mamili najbolj donosen posel na svetu, zaslužki so tako veliki, zato mnogi o tveganju niti ne razmišljajo. Medtem ko nas zanimajo preprodajalci, ki so čim višje v piramidi, pa ima zdravstvo opravka z uživalci, tistimi na dnu piramide." Po policijskih podatkih so v Sloveniji mamilom najbolj izpostavljeni mesta Koper, Maribor in Ljubljana. Tudi v Posavju stanje ni rožnato, ni pa tako pretresljivo, kot mnogi govorijo. "Nekateri mislijo, da

• Zakon ne določa dovoljene količine mamila, prepovedano je posedovanje, proizvodnja in uživanje mamil. Samo posedovanje je prekršek, medtem ko je pridelava, omogočanje uživanja mamil kaznivno dejanje. Policisti in kriminalisti novomeške UNZ so lani zasegli okrog 3 kg marihuane, ki je rasla predvsem v Beli krajini.

so vsi mladi z dolgimi lasmi in v neobičajni obleki že uživalci mamil, kar seveda še zdaleč ni res, kaže pa na to, da so mamila za mnoge še vedno velik tabu," pravi Kerin.

V DRENOVCU
ZAPELJAL NA
NASPROTNI PAS

DRENOVEC - 2. aprila ob 20.05 se je 27-letni Vladimir Jakobčič iz Knežine peljal od Črnomlja proti Vinici. Ko je pripeljal v Drenovec z neprimerno hitrostjo glede na razmere na cesti, je zapeljal na levi nasprotni pas. V tistem trenutku pa je iz nasprotno smeri pripeljala 46-letna Milena Mali iz Črnomlja. Kljub umikanju je med vozili prišlo do trčenja. V nezgodi se je voznica lažje poškodovala, njena sopotnica 72-letna Nedželjka Rajmer iz Črnomlja pa huje in se zdravi v novomeški bolnišnici. Voznik je dobil le sled poškodb. Na vozilih pa je nastalo za 250.000 tolarjev škode.

PRI PREHITEVANJU
ZBIL KOLESARJA

RADNA - 28. marca ob 16.15 se je na magistralni cesti pri kraju Radna zgodila prometna nesreča. 17-letni kolesar Dejan D. iz Loga pri Sevnici se je tega dne peljal s kolesom po magistralni cesti od Sevnice proti Logu. Peljal se je vzporedno s kolesarjem Štrianom E. Ko sta se pripeljala iz naselja Boštanj pri Radni, je Dejan s kolesom nenadoma zapeljal v levo na nasprotni vozni pas. V tem trenutku je za njim pripeljal voznik kombiniranega vozila 30-letni Branko D. iz Boštanja, ki je kolesarja nameraval prehiteti. Voznik avtomobila je kljub umikanju trčil v kolesarja. Po trčenju je začel močno zavirati in po 11 m oplazil varovalno ograjo, kolesar pa je po 27 m hudo poškodovan obležal na cesti. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Preveč vlomov za vzgojni ukrep

Albinu Prašnikarju iz Sevnice in Janku Zelniku iz Zgornje Kungote je senat novomeškega temeljnega sodišča prisodil po leto zapora - Zagovornikov predlog ni bil sprejet

NOVO MESTO - Na novomeškem temeljnem sodišču se je obravnavala zoper 20-letnega Albina Prašnikarja iz Sevnice in 19-letnega Janka Zelnika iz Zgornje Kungote, ki sta vlamljala v lokale, vikende in trgovine v Sevnici in njeni okolici, začela pred mesecem dni, prejšnji teden pa se je nadaljevala. Zaslišana je bila še ena prič, sodišče pa je prejelo tudi izvedensko mnenje dr. Jožeta Lokarja. Na koncu se je senat odločil in jima prisodil vsakemu po leto zapora. V prestano kazen se jima bo štel tudi prestani pripor od 20. septembra do 15. oktobra lani. Sodba še ni pravomočna.

Fanta sta 28. avgusta lani prvič vlomila v bife Mimice Žibert v Sevnici, naslednjo noč v Bistro Milana Prznika, potem v sevnško Mercatorjevo poslovalnico št. 2, v Panoramo v Boštanju, vlomila sta tudi v Koritnikov in Martinčev vikend v Okrogli-

SPET SO SEKALI

ZAPUDJE, TANČA GORA - V času od februarja do 20. marca je neznanec v gozdu nad Zapudjem posekal več hrastovih drevih in lastnico M. L. oškodoval za 200 tisočakov. Nepridiprav, ki se je odpravil v gozd nad Tančo Goro pa ni sekal, ampak je odpeljal že posekana borova drevesa, ki jih je imela M. L. s Tanče Gore pripravljene za odvoz. Škode je za 90 tisočakov.

Anarhija pri lastnini

Zmeda, ker ljudje ne vedo, čigavo je kaj - Poravnalni svet bo pomagal reševati težave

KOČEVJE - Poročali smo že, da prihaja do zapletov pri vknjiževanju kupljene lastnine, na primer stanovanj, garaž itd., ker se izkaže, da stanovanjski blok, garaža itd. stoji na zemljišču, ki ni last lastnika bloka, garaže itd. Predlagali smo tudi, naj bi odgovorni občinski organi pomagali občanom in podjetjem urejati te zadeve.

Te dni pa je končno dipl. inž. geodezije Brane Kovač dal o tem pobudo občinskemu izvršnemu svetu in občinski skupščini. V njej pravi, da je na področju lastninskih odnosov v kočevski občini prava anarhija, zaradi česar so prizadeti občani, podjetja in ustanove. Zato predlaga izvršnemu svetu in občinski skupščini, naj bi ustanovili poravnalni svet, ki bi te težave pomagal reševati. Za predsednika poravnalnega sveta je predlagal kar predsednika občinske skupščine dr. Mihaela Petroviča.

V svojem predlogu je navedel

tudi nekaj najbolj izrazitih primerov nerada, kot: podjetje v stečaju ima hipoteko na zemljišču, na katerem stoji garaže občanov (Avto Kočevje); podjetje ima objekt na parceli drugega podjetja (Tekstilana, L.I.K., G.G., Mercator); podjetje ali institucija v stečaju ima enostranski ali medsebojni dolg, ki pa ga ne razčisti in poravnava (občina, Itas, Zidar). Itd., itd. Seveda niso našteti vsi primeri, ker je gotovo še veliko neznanih.

Prizadeti občani in drugi upajo, da bo predlog Braneta Kovača upoštevan. Ne bi bilo namreč niti pošteno niti smotno, da bi moral vsak posameznik iskati in uveljavljati svoje pravice, kar bi bilo drago za ljudi in podjetja oz. ustanove. Predlagatelj Kovač je strokovnjak za to področje, zato kaže njegov predlog upoštevati in uresničiti. Poročali bomo, kaj bodo naslovljenci menili in sklenili o predlogu.

J. PRIMC

VLOMILEC JE
POBRAL LE CIGARETE

BUČKA - V času od 31. marca do 1. aprila je neznanec s primernim orodjem odprl vhodna vrata trgovine na Bučki, ki je last Kmečke zadruge Sevnica. Iz notranjosti trgovine je storilec odnesel 40 zavitkov cigaret Boss, 15 zavitkov cigaret Set, 20 zavitkov znamke Milde 57 in 20 zavitkov cigaret Filter 57, skupaj je trgovino oškodoval za 100 tisočakov.

HRASTOV JIMA NI
USPELO ODPELJATI

ČRNOMELJ - 30. marca sta M. S. in A. S. iz Črnomlja posekali hrast na parceli J. S. iz Črnomlja. Ko sta ga nameravala odpeljati, so ju prepodili. Istega dne sta poskušala odpeljati lastniku M. Z. dva hrastova hloda, ki jih je lastnik prejšnji dan pripravil za odvoz.

OB ZLATNINO IN
MARKE

NOVO MESTO - 1. aprila zvečer je neznan storilec v Novem mestu vlomil v stanovanjsko hišo V. D. in ukradel več zlatih verižic, obeskov, prstanov, zlato broško ter 400 nemških mark. Neznanec je lastnika oškodoval za okrog 500.000 tolarjev.

ZARADI IGRE
Z VŽIGALNIKOM
POGOREL KOZOLEC

ČEŠČA VAS - 29. marca je B. K. iz Češče vasi počival pri kozolecu in se igral z vžigalnikom, pri tem pa zažgal steljo, ki je bila v kozolecu. V požaru je kozolec pogorel, lastnik I. D. iz Češče vasi pa je oškodoval za okrog 850.000 tolarjev.

PEŠCE SO ZAVAROVALI PRED PODIRAJOČO SE ŠKARPO - Del Ceste herojev od Ljubljanske banke pa do Koštalove ulice že lep čas čaka na obnovo. Lani so jo delavci Cestnega podjetja preplastili le po sredini, ker pač za kaj več ni bilo denarja. Pred kratkim pa so po naročilu Republiške skupnosti za ceste zavarovali obe strani pločnika, na strani pod gimnazijo in osnovno šolo pa so prehod za pešce celo zaprli z lesenimi plankami, da bi mimoidoče pešce obvarovali pred nevarnostjo krunjenja skarpe. Vodja gradbene operativne v sektorju za vzdrževanje pri Cestnem podjetju Rudi Ahltn je povedal, da so zaenkrat dobili le naročilo, da cesto zavarujejo. V kratkem naj bi ta odsek začeli tudi obnavljati, vendar, kdaj točno se bo to zgodilo, ni znal povedati. (Foto: J. Dornič)

zato mladostniška leta preživela v mladinskem domu. Oba daje huda negotovost in pomanjkanje samozaupanja. Za Albina Prašnikarja je še zapisal, da si prizadeva, da bi bil odrasel - skrben oče in glava družine - vendar si je naložil več, kot pa dejansko zmore. Poleg tega je bil leta 1992

• Senat zagovornikovega predloga ni sprejel, ker je menil, da je bilo kaznivih dejanj le preveč, poleg tega sta ukradla veliko blaga, med drugim tudi velike vrednosti, v Mercatorjevi železnici pa celo za več kot 600.000 tolarjev denarja. Senat je menil, da jima je prisodil nizko kazen - vsakemu leto zapora, saj je za tovrstno dejanje zagroženo najmanj 3 leta zapora.

operiran na vranici in težko opravlja težja fizična dela. Zagovornik obtoženih je predlagal senatu, da ju kaznuje z vzgojnimi ukrepi, ki je predviden za mlajše polnoletnike.

J. DORNİČ

Omini je prižgal zeleno luč

Predstavniki svetovne kolesarske zveze si je ogledal prizorišče mladinskega svetovnega prvenstva v kolesarjenju - Pogoj za prvenstvo je velodrom

NOVO MESTO - Inicijativni odbor organizacije svetovnega mladinskega kolesarskega prvenstva je prejšnji teden prestal še eno preizkušnjo. Na obisku v Sloveniji je bil namreč podpredsednik svetovne kolesarske zveze (UCI) Agostino Omini, ki je po ogledu predvidene trase tekmovalnih prog in projekta večnamenske dvorane z velodromom povedal, da bo 6. maja na kongresu UCI v Rimu dal o organizaciji svetovnega prvenstva v Novem mestu pozitivno mnenje, kar pomeni, kot je dejal sam Omini, zeleno luč za Novomeščane, da se lahko brez skrbi začnejo pripravljati na veliko športno prireditev.

Omini ni bil navdušen le nad progami, temveč je bil zelo zadovoljen z možnostjo nastanitve na Otočcu, v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah, blizu avtoceste in lahko pristopnostjo do vseh tekmovališč in nenazadnje tudi z zagotovilom slovenskega zunanjega ministra, da bo tekmovanje in pripravo tekmovališč podprla tudi država, kar je

za UCI dovolj močan porok, da bo do začetka tekmovalnega vse nared. Drugi kandidat za organizacijo prvenstva je namreč Manchester, kjer bi bila prireditelj tudi v primeru, če Novomeščani ne bi mogli pravočasno pripraviti vseh pogojev za izvedbo tekmovalnega. V tem primeru bi morali zaradi stroškov, ki bi jih z odpovedjo prvenstva povzročili UCI, plačati 300.000 nemških mark kazni.

Na sprejemu, ki so ga pretekli tork zvečer v gradu na Otočcu pripravili predstavniki novomeške občine, je Omini dejal, da bo za UCI, ki nam je zelo naklonjena, v čast, da lahko dodeli organizacijo svetovnega prvenstva prav Sloveniji, ki je znala urediti svoje notranjepolitične težave ob in po od-

cepivi od Jugoslavije na miren in demokracijski način ter se je zelo hitro samostojno vključila v svetovno športno gibanje. Omini upa, da bo svetovno prvenstvo še bolj vzpodbudilo razvoj kolesarskega športa v Sloveniji, čeprav že sedaj slovenski kolesarji v svetu niso

● **Kot zanimivost je na Otočcu Agostino Omini, ki ima pri UCI na skrbi amaterje in vse mlajše kategorije kolesarjev, povedal, da bo po olimpijskih igrah v Atlanti konec delitve kolesarjev na profesionalce in amaterje. Po novem bodo kolesarji na osnovi doseženih točk na posameznih dirkah razvrščeni v kakovostne skupine. Najboljši bodo tekmovali v skupini A, kamor se bodo uvrstili le po rezultatih in ne s podpisom pogodb s profesionalnimi moštvii, kot je veljalo do sedaj.**

neznani, po Sloveniji pa bo letos speljana tudi ena izmed etap znamenitega "gira".

I. VIDMAR

Retelj - drugi v državi

Uspeh Novotekhninih igralcev na mladinskem državnem prvenstvu

NOVO MESTO - Komaj petnajstletni osnovnošolec Matjaž Retelj je postal junak posamičnega mladinskega državnega prvenstva v namiznem tenisu. V polfinalu, kamor so se poleg njega uvrstili še trije 18-letniki, se je zelo dobro upiral Igorju Ceku iz Semedele in dvoboj izgubil šele v tretjem nizu in podaljšani igri s 27:25, potem ko je rešil kar 3 zaključne žoge nasprotnika in imel strikturno možnost, da se z osvojenjo točko uvrsti v finale, kjer bi se srečal z Ruperjem iz Olimpije, ki ga je Retelj že večkrat premagal. Tomaž Kralj se je uvrstil v četrtfinale, kjer ga je z 2:1 premagal kasnejši zmagovalac Ruper, uspešno pa sta nastopila tudi Bojan Veruš ob Borut Miklič, ki sta se uvrstila v četrtfinale dvojic, kjer sta podobno kot Kralj izgubila s kasnejšima zmagovalcema z 2:1, dvoboj pa je bil odločen šele v podaljšani igri.

Gama v škripcih

M-Degro Piran : Gama Novo mesto 19:17 (8:7)

NOVO MESTO - Rokometiške novomeške Game bodo morale na odločitev o obstanku v prvi ligi čakati vse do zadnjega kroga. V Piranu jim namreč ni uspelo zmagati, do konca prvenstva pa jih čaka le še tekma na domačem parketu z Žalcem, ki jo morajo dobiti, če želijo ostati v družbi najboljših, pa tudi v tem primeru bodo morale čakati na izide zadnjega kroga, v katerem bodo proste.

Na izenačeni tekmi v Piranu, so domačinke vodile skoraj ves čas, čeprav jim Novomeščanke niso pustile, da bi prednost povečale. Zadetke za Gamo so dosegle: Veselič 8, Derčar 3, Pate 2, Tomas 2, Turk 1 in Hvala 1.

KEGLJAŠKE NOVICE

PROSENIK - VEBER PRVAKINJI - Trebanjki Slavka Prosenik in Milena Veber sta postali novi zmagovalki v igri kegljaških dvojic in sta se uvrstili na državno prvenstvo. Rezultati: 1. Prosenik - Veber 1560 (776 in 794), 2. Okoren - Pust 1398, 3. Veble - Zupančič 1392. (N. G.)

GORAZD LAPUH SEDMI - Gorazd Lapuh, član KK Brežice, je na juniorskem državnem prvenstvu v kegljanju s 1653 podrtimi keglji osvojil odlično sedmo mesto, Gregor Skalčič iz Krškega pa je bil s 1639 podrtimi keglji dvanajsti. (N. G.)

ZMAGALA DRAGANJAC IN ŠIMIC - V Kanjižarici so se na prvenstvu OKS Novo mesto med sabo pomerili le kegljači domačega Rudarja, zmagal pa je par Draganjac - Šimic s 3300 podrtimi keglji, kar jima je prineslo pravico do udeležbe na državnem prvenstvu dvojic. (N. G.)

SODNIKI - Ribniški rokometni sodniški zbor sodi med najboljše v državi, saj črpa svoj kader predvsem iz vrst nekdanjih rokometištev. Če imajo nekateri moške v črtem na rokometnih igriščih velike težave, da pomirijo razgrete strasti, tega za ribniške sodnike ne bi mogli reči, saj si pomagajo z izkušnjami, ki so si jih pridobili še v času aktivnega igranja. Niso pa dobri le na rokometnem igrišču, temveč znajo še kako dobro tudi brcati. Fotografija ribniških rokometnih sodnikov je namreč nastala po tekmi v malem nogometu, ko so premagali ekipo Trgovina Inles. (Foto: M. Glavonjič)

Kočevke prišle v končnico

Kočevske rokometiške so premagale Kranj z 20:19

KOČEVJE - Rokometiške Kočevja so si z zmago nad Kranjem šele v zadnjem krogu rednega dela prvenstva zagotovile nastop v končnici in s tem tudi uvrstitev na eno izmed evropskih klubskih tekmovalj. Kočevke so tekmo vzele zelo resno in na pomoč poklicale celo odlični Stanko Jerič, ki je bila zaradi družinskih obveznosti odsotna več kot eno leto. Stankine izkušnje in borbenost ostalih igralok Kočevja sta zadostovali za minimalno zmago, čeprav so imele domače rokometiške skozi celo srečanje prednost štirih do petih zadetkov, pa tudi tik pred koncem srečanja so vodile z 20:16. Domače rokometiške so zadnjih pet minut srečanja nekoliko popustile, kar so gostje izkoristile in le odlična vratarica Jovičičeva, ki je v zadnjih minutah ubranila nekaj težkih strelav Kranjčank, je rešila kočevsko zmago. Kranjčanke so celo tekmo vztrajale pri obrambi 6-0, kar je Kočevkam nedvomno ustrezalo. Poleg Jeričeve se je v napadu izkazala tudi Vukova, ki je dosegla odločilne zadetke.

M. G.

PIONIR JE ŠESTI

NOVO MESTO - Odbojkarji Novomeškega Pionirja so izgubili tudi drugo tekmo končnice državnega prvenstva za uvrstitev na peto mesto s Kamnikom. Čeprav so začeli dokaj dobro, izkazal se je predvsem Petkovič, in prva dva niza dobili s 15:3 in 15:11, so kasneje močno popustili, kar so po kakovosti precej šibkejši Kamničani znali izkoristiti in v petem nizu, ki se je končal s 15:9, tekmo dobili in s tem osvojili peto mesto na letošnjem prvenstvu.

ŠENTJERNEJ IMA DVAJSET PRVAKOV

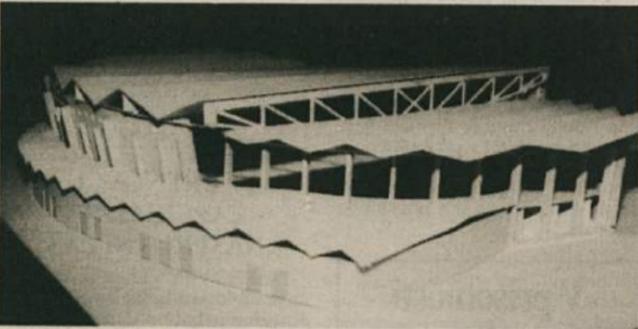
NOVO MESTO - Na občinskem dvoranskem prvenstvu v atletiki za osnovne šole so imeli največ uspeha mladi atleti iz osnovne šole Šentjerneje, ki so zmagali v ekipnem vrstnem redu v vseh kategorijah in v skupnem vrstnem redu, kjer so zbrali 182 točk, ostale šole pa so kar krepko zaostale za njimi. OŠ Grm je bila druga s 47 točkami in OŠ Dolenjske Toplice tretje s 37 točkami. Na lestvici so jim sledile osnovne šole Mjuna Peč, Center, Šmihel Otočec, Šmarjeta, Bršljin in Brusnice. Šentjernejčani so med posamezniki dosegli kar 20 prvih mest, vse ostale šole skupaj pa so osvojile vsega 8 prvih mest.

POLITIKI BODO BRČALI - Ribniško društvo za pomoč duševno prizadetim bo v petek, 8. aprila, ob 19. uri v dobrodelne namene pripravilo srečanje v malem nogometu med moštva poslancev in ministrov ter prvaki političnih strank iz Ribnice (ZLSD, SLS, SKD, SDSS). Nogometno tekmo politikov bodo popestriili nastopi plesnih skupin DI iz Ribnice in Fredi iz Ljubljane ter ribniške godbe na pihala.

M. G.

RAFTING NA KRKI

STRAŽA - Rafting klub Gimpex iz Straže bo v nedeljo, 10. aprila, ob 14. uri pripravil prvo letošnjo tekmo za državni pokal v raftingu na progi od Zagradca do Drašče vasi. Krka je po zadnjem deževju precej narasla, kar obeta lepo tekmo, na kateri želijo Stražani - v prvem Gimpexovem člunu bodo veslali AŠ, Bobnar, Gruđen Lukan in brata Tavčar - izkoristiti prednost domačih voda, in vsaj ponoviti lanski uspeh, ko so jih premagali le Bobri. Na 4-kilometrski progi 3. težavnostne stopnje bo nastopilo 24 posadk, med njimi tudi drugi straški čoln.

OMINI JE BIL ZADOVOLJEN Z MAKETO - Namesto velodroma, kjer naj bi leta 1996 tekmovali najboljši mladi kolesarji s celega sveta, so Novomeščani podpredsedniku UCI pokazali maketo večnamenske športne dvorane (zgornja fotografija), nad katero je bil drugi mož svetovnega kolesarstva zelo navdušen, tako da je že na srečanju z novomeškim županom Francjem Kociljo na Otočcu (spodnja fotografija) dejal, da lahko začnejo praznovati. (Foto: I. V.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

ODBOJKARICE SO SE MAŠČEVALE - Ko so kočevske odbojkarice v Gornjem Gradu gladko izgubile prvo srečanje za 5. mesto z Brokatom, ni nihče pričakoval zmage Kočevk na povratni tekmi, vendar so odbojkarice Kočevja uresničile svojo tiho željo in doma zmagale s 3:1, o petem mestu pa je odločala sinočnja tekma v Kočevju.

KOČJANCI DRUGI MED VETERANI - Na tradicionalnem tekmovalnem dnevu v Ljubljani je bil na 10 km dolgi progi v starostni skupini od 20. do 30. leta Roman Kromar iz Ribnice 8. s časom 36 minut in 30 sekund, Igor Martič iz Kočevja pa 14. s časom 41 minut in 22 sekund. Matija Ozanič iz Kočevja je bil v starostni skupini od 30. do 40. leta osmi (37:22), Franc Kocjančič pa v skupini veteranov odlični drugi (41:52).

POLITIKI BODO BRČALI - Ribniško društvo za pomoč duševno prizadetim bo v petek, 8. aprila, ob 19. uri v dobrodelne namene pripravilo srečanje v malem nogometu med moštva poslancev in ministrov ter prvaki političnih strank iz Ribnice (ZLSD, SLS, SKD, SDSS). Nogometno tekmo politikov bodo popestriili nastopi plesnih skupin DI iz Ribnice in Fredi iz Ljubljane ter ribniške godbe na pihala.

M. G.

RAFTING NA KRKI

STRAŽA - Rafting klub Gimpex iz Straže bo v nedeljo, 10. aprila, ob 14. uri pripravil prvo letošnjo tekmo za državni pokal v raftingu na progi od Zagradca do Drašče vasi. Krka je po zadnjem deževju precej narasla, kar obeta lepo tekmo, na kateri želijo Stražani - v prvem Gimpexovem člunu bodo veslali AŠ, Bobnar, Gruđen Lukan in brata Tavčar - izkoristiti prednost domačih voda, in vsaj ponoviti lanski uspeh, ko so jih premagali le Bobri. Na 4-kilometrski progi 3. težavnostne stopnje bo nastopilo 24 posadk, med njimi tudi drugi straški čoln.

Gaj je premagal tudi Ero

Kočevci so doma z 1:0 premagali Ero iz Šmartnega - Bo odločitev padla že na tekmi s Korotanom?

KOČEVJE - Ob mrzlem in snežnem vremenu ter na blatnem igrišču sta enajsterici kočevskega Gaja in Ere iz Šmartnega pokazali borbeno, a ne preveč kakovostno igro. Domačini so igrali brez Joliča, ki je imel dva rumena kartona, in brez Fartka, ki je počival zaradi bolezni. Poleg tega sta se v prvem polčasu poskušovala Rauter in Muhvič.

V prvem polčasu sta moštvii igrali odprto in predvsem na sredini igriščja. Kočevci so skušali z visokimi podajami pred kazenski prostor gostov prelisičiti njihovo trdo obrambo, a se je žoga vsakič ustavila na glavah visokih obrambnih igralcev Ere. Komočar je dvakrat lepo zadel okvir vrat, vendar je gostujoči vratar obkraljeval še pravočasno posredoval.

V drugem polčasu sta si Vujičič in Komočar pripravila dve lepi prilo-

žnosti, vendar so Erini branilci žogo odbili s same golove črte. V 56. minuti je Komočar iz kota podal visoko žogo na drugo vratnico, kjer je bil najvišji Smajič, ki je žogo podal v prazen prostor pred vrati, tam pa se je najboljši znašel Rajšel in dosegel prvi in edini zadetek na srečanju.

Omeniti velja tudi slabo sojenje sodnika Glažarja s Ptujca, ki se ni najbolje znašel, igralcem obeh moštev pa je pokazal kar devet rumenih kartonov. Naslednji krog čaka Gaj na Prevaljah morda odločilna tekma za uvrstitev v prvo ligo s tretjevršnim Korotanom. Kočevci so Prevaljčane v jeseni doma premagali s 4:0, v nedeljo pa upajo vsaj na neodločen izid, ki bi jim ob enakem številu točk ob koncu prvenstva prinesel odločilno prednost.

M. G.

Derganc letos veliko obeta

Mladi kolesar novomeške Krke je sijajno začel letošnjo sezono - Dobil 50-kilogramski pokal

NOVO MESTO - Kolesarji novomeške Krke nadaljujejo z uspešnimi nastopi na mednarodnih dirkah. V soboto so nastopili na memorialu Zambelli na Reki, kjer so jih motili močna burja, mraz, dež in sneg, tako da je marsikateri kolesar prišel na cilj obrokovan, veliko pa jih je tudi odstopilo. Pri članih 5 Novomeščanov ni moglo zdržati pritiska 12 kolesarjev ljubljanske Roga, ki so si po okvari na kolesu Sandija Papeža povsem oddahnili. Kljub premoči ljubljancem je bil Božjan Mervar 4. in Bogdan Ravbar, zmagovalac gorskih ciljev, 6.

Starejši mladinci so vozili skupaj s člani na 125 km dolgi progi, na kateri je Martin Derganc dokazal, da se je v prvem letu med starejšimi mladinci končno otresel večnih konkurentov Berganta in Valjevca. Na cilj je pripeljal 6 sekund pred skupino, v kateri je bil kot petouvršeni tudi drugi krkaš

Gašperin. Pri mlajših mladincih je na 60 km dolgi progi zmagal Mervar, Peter Ribič je bil drugi, Miha Macele, ki je dobil gorske cilje, četrty in Andrej Filip šesti.

Starejši mladinci so v ponedeljek nastopili v Pordenonu, kjer je Tine Derganc še enkrat dokazal, da je pozimi zelo dobro treniral. Zmago je sicer prepustil italijanskemu reprezentantu Deganu, ob drugem mestu pa je osvojil tudi kar 50 kg težki pokal za najboljšega na gorskih ciljih, Novomeščani pa so bili ekipno tretji.

SEVNIŠKIM KARATEISTOM SREBRO

SEVNICA - Na nedeljskem mednarodnem karate turnirju za mlajše tekmovalce v katah na Ravnah se je pomerilo kar 164 karateistov iz Avstrije in Slovenije. Odlično so se odrezali tudi Sevnici, saj je ekipa mlajših dečkov (Rok Črepišek, Danilo Liseč in Denis Orač) osvojila srebrno kolajno, za lanskoletnimi državnimi prvaki pa so Sevnici zaostali za melenkost šele po manjši napaki v drugem nastopu. V kategoriji starejših dečkov so se izkazali Sevnici iztok Busar, Marko Stopar in Dejan Urtnjak z ekipnim 4. mestom, to mesto pa sta v posamični konkurenci osvojila še Stopar in najmlajši sevniki tekmovalac Miha Oštr pri malčkih.

TENIS V MOKRONOGU

MOKRONOG - Tudi člani TVD Partizan iz Mokronoga so že uredili svojca teniška igrišča, ki sodijo med najcenejše na Dolenjskem. Letna karta za odrasle stane pri njih le 7.500 tolarjev, otroci do 14. leta pa bodo morali odšteti za celoletno igranje le 2.000 tolarjev, poleg tega Mokronožarji niso omejili števila igralnih ur na teden. Informacije o včlanitvi v njihovo društvo dobite na tel. 49-650.

Krka je bila enakovredna Mariboru

Novomeški nogometaši v pomladanskem delu prvenstva osvajajo točko za točko - Mariborčani so se uštelii - Pritisk Novomeščanov v zadnjih minutah - Zadelek Milanoviča

NOVO MESTO - Nogometaši Krke Novoterma so tretjič zapored osvojili točko proti moštvu, ki je na lestvici med najboljšimi. Na predprizoriščno soboto so na stadionu pod Portovalom igrali 1:1 s četrtouvrščenim Mariborom Branikom. Ugoden izid je predvsem plod vse boljše igre novomeških nogometašev.

Zaradi hladnega in deževnega vremena se je na stadionu pod Portovalom zbralo le 800 gledalcev, ki so tokrat spet prišli na svoj račun. Že pred pričetkom tekme so morali novomeški policisti miriti kakih 50 alkoholno razgretih mariborskih navijačev, nekateri so že pred tekmo obnemogli obležali brez zavesti, vendar med samo tekmo, razen nekaj vrženih petard, niso povzročali večjih težav. Takoj po začetku srečanja se je začel ogorčen boj za vsako žogo. V 9. minuti je mariborski napadalec Karič z grobim prekrškom zaustavil domačega kapetana Aleša Jakšo, za kar si je prislužil rdeči karton, poškodovanega Jakšo pa je zamenjal Brdik. Prvo priložnost za zadetek so imeli Krkaši, vendar je Vrhovac z glavo ustrelil mimo vrat mariborskega vratarja Dabanoviča. Čeprav so gostje igrali le z desetimi igralci, so ves prvi polčas imeli premoč, tudi tokrat odličnega Paviča pa so premagali le enkrat. Ob izvajanju kota je domača obramba zaspala, na drugi vratnici se je sam znašel obrambni igralec Maribora Galič in z glavo dosegel prvi zadetek na srečanju. Tudi po vodstvu so gostje še naprej močno pritiskali na domača vrata, vendar prave priložnosti za drugi zadetek niso dočkali, saj je bila obramba Novomeščanov vedno na mestu.

V drugem polčasu se je igra še bolj razžvelela, prvih petnajst minut pa so spet prevladovali Mariborčani, ko so si ustvarili nekaj zrelih priložnosti, vendar je bil Pavič vedno na pravem mestu. Kar ni uspelo Mariborčanom, so zadnjih dvajset minut poskušali doseči mladi Novomeščani, ki so nizali napad za napadom, toda visoki mariborski obrambni igralci so spretno odbijali žogo

proti sredini igriščja. V 76. minuti so imeli domači nogometaši prvo resno priložnost. Po podaji Andreja Primca je z glavo močno streljal Milanović, vendar je gostujoči vratar žogo odbil v kot. Po enem izmed hitrih napadov krkašev so gostje v kazenskem prostoru zrušili Andreja Primca in odlični sodnik Tabar iz Portoroža je brez oklevanja navkljub razburjanju gostov pokazal na belo točko. Enajstmetrovko je izvajal Dragan Milanović, ki je žogo poslal v levi kot vrat, medtem ko se je Dabanovič vrgel v desno. Le minuto po izenačenju so imeli Novomeščani lepo priložnost, da slovito mariborsko moštvo celo premagajo. Vukadin je z roba kazenskega prostora močno in natančno streljal, vendar je bil reprezentančni vratar Dabanovič znova zanesljiv, izid 1:1 pa je ostal nespremenjen do zadnjega sodnikovega žvižga, kar je bil znak za ne-

popisno veselje med domačimi igralci in prezeblimi navijači. Kljub dragoceni točki so krkaši ostali na zadnjem mestu s štirimi točkami zaostanka za ljubljansko Mavrico, saj so vsa štiri zadnjevršena moštva v tem kolu osvojila vsaj eno točko ali celo zmagala. Bolj kot osvojena točka nas lahko veseli vse boljša igra Novomeščanov. Igrajo sodobnejši nogomet, napadajo preko krilnih igralcev, obramba deluje skoraj brez napak, na sredini igrišča lepo kombinirajo, vse to pa lepo dopolnjuje velika borbenost vseh igralcev. Če bodo tako igrali tudi na naslednjih tekmah, bodo še pravočasno ujeli ubežnike, številni dolenjski ljubitelji nogometa, pa bodo tudi prihodnje sezono lahko gledali prvotlačski nogomet.

V naslednjem kolu bodo nogometaši Krke Novoterma gostovali v Kopru, ki v spomladanskem delu sezone ne igra tako dobro kot jeseni, zato imajo kar precej možnosti, da spet osvojijo vsaj točko, če že ne obeh. Po uspešnih nastopih na zadnjih treh tekmah, jim volje in samozavesti ne sme manjkati.

JOŽE ŽURA

ODBOJKARICE PO NAČRTU

NOVO MESTO - Novomeške odbojkarice v petem krogu play outa na tekmi s Taborom v Ljubljani niso imele težkega dela. V prvem nizu so domačinkam pustile le 5 točk, v drugem 8, nekoliko bolj pa so se morale potruditi le v tretjem nizu, ki ga dobile z izidom 15:11. Pred večerajšjo tekmo z zadnjevršeno Mislinjo so imele že 4 točke prednosti pred HIT Casinjem in 8 točk pred Krimom. Z morebitno zmago v Mislinji so si že štiri kroge pred koncem zagotovile nastop v A I ligi. V soboto bodo igrali v Novi Gorici z drugovršnim HIT-om.

TROBOJ SEVNICI

RADEČE - Na 11. šahovskem troboju med Sevnico, Krmeljem in Radečami, ki so ga v prostorih osnovne šole Marjana Zemala pripravili Radečani, je že enajstič zmagala ekipa Sevnice, ki je zbrala 96,5 točke. Drugo mesto je pripadlo Radečam in tretje Krmelju.

TENIŠKI TURNIR V TREBNJEM

TREBNJE - Športni center Vita bo v soboto, 9. aprila, pripravil prvi letošnji teniški turnir za posameznike. Začetek tekmovalja bo ob 9. uri, prijavitve pa se lahko do petka do 20. ure po telefonu 44 990.

Novo mesto, 7. april 1994

Dobro za občana, državo in okolje

Varčevati z energijo ali ne, ni več vprašanje, ampak ukaz časa. Varčevanje in smotno ravnanje z njo se začne lahko že v vsakem slovenskem domu; prihranek bo v splošno korist, poznal pa se bo tudi v denarnici lastnikov stanovanj in hiš. Nasvet, kako in kaj narediti, ni težko dobiti pa še zastonj je. Za to skrbijo svetovalci v energetskih svetovalnih pisarnah.

Slovenija je z energetskimi viri revna dežela in je zaradi tega močno odvisna od uvoza fosilnih goriv, zato sta za našo državo varčevanje z energijo in smotrna raba še toliko bolj pomembna. Pri tem pa ne smemo videti samo industrije. Podatki kažejo, da pri nas dobro polovico vse energije, 50,3 odstotka ali 27,4 PJ, porabimo v gospodinjstvih, polovica od tega gre samo za ogrevanje prostorov in pripravo tople vode. To so zelo velike številke, nad katerimi se velja zamisliti. In če k temu pridamo še ekološki premislek, ki pravi, da manjša poraba energije pomeni tudi manjšo obremenjenost okolja, potem so stvari kristalno jasne. Varčevanje z energijo je v korist tako posameznikom kot državi. Slednja bo prihranila pri uvozu energetskih surovin in si izboljšala plačilno bilanco, posamezniku pa bo tudi ostal v žepu kakšen tolar več. Čistejša in manj onesnaženo okolje pa je tako in tako vrednota, ki jo bi morali spoštovati in ceniti tako posamezniki kot država.

Kako velikega pomena je varčevanje z energijo in njena smotrna raba, se zavedajo v mnogih državah sveta, v nekaterih so tudi že veliko naredili in ta načela spravili v življenje. V mladi Sloveniji stopamo na take poti in ena od oblik, ki smo jih povzeli od izkušenjših držav, je energetska svetovanje za občane. Poprejšnje številke, ki govore o porabi energije v gospodinjstvih, so dovolj govorne in ni potrebno dodatno dokazovati, da lahko občani odigrajo pomembno vlogo pri varčevanju z energijo. Potrebno pa jih je seznaniti z učinkovito rabo energije in jim svetovati pri reševanju njihovih energetskih problemov.

Energetska svetovanje za občane
V te namene so se pred dvema letoma v okviru Slovensko-štajerske energetske iniciative lotili izdelave projekta energetskega svetovanja za gospodinjstva v Sloveniji. Izvajanje projekta so zaupali Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij iz Ljubljane, nosilec pa je vladna ustanova Gradbeni center Slovenije. Na osnovi avstrijskih izkušenj sta bila izdelana strategija in koncept energetskega svetovanja.

"Cilj energetskega svetovanja v Sloveniji je omogočiti slehernemu prebivalcu, da na enostaven način pride do ustreznih nasvetov in da dobi osnovne informacije o rabi energije," pravi pogodbeni energetski svetovalec za rabo energije v gospodinjstvih Pavle Starič, doma iz Novega mesta. Starič eden od strokovnjakov, ki so jih v Sloveniji zaposlili za tovrstno svetovanje v okviru projekta energetskega svetovanja. Odločili so se namreč, da bodo k delu pritegnili strokovnjake, ki živijo in delujejo na določenem območju, saj takšni najbolje poznajo razmere, najlažje vzpostavijo potrebne stike ter tako najprimerneje svetujejo.

Kot je povedal Starič, naj bi v sodelovanju z večjimi občinami po vsej Sloveniji ustanovili mrežo energetskih svetovalnih pisarn, kjer bi pripravljali seminarje in predavanja za občane, učne programe za šole in tehtnejše analize za različne uporabnike, kakor občani pa bi v njih lahko dobili nasvete, kako se naj loti varčevanja in učinkovitejše rabe energije v svojem domu. Doslej je bilo ustanovljenih že devet takih pisarn, ki delujejo v Ljubljani, Mariboru, Celju, Trbovljah, Brezovici, Radljah ob Dravi, na Ravnah in v Pesenah. Najbolje so pokrita ekološko občinska območja Slovenije. Žal na vsem

in je za občane tako brezplačno.

Energetski koncepti mest z avstrijsko pomočjo

"V energetska svetovalni pisarni nudimo stranki, ki se oglasi pri nas, grobo analizo porabe energije, na osnovi katere ugotovimo, kje so slaba mesta, ki predstavljajo izgubo energije. To ugotovljamo po posebni metodi na osnovi podatkov, ki jih poda stranka, ali jih izvemo iz načrtov objekta. Ugotovimo, kakšna je konstrukcija, kakšna je ali še bo izvedba, če gre za še nezgrajen objekt, ter po drugi strani, kolikšna bo porabljena energija. Iz vsega tega ugotovimo, kaj bi se dalo narediti za izboljšanje, za učinkovitejšo izrabo energije in s tem zmanjšati njeno porabo. Stranki damo nasvete, kako naj objekt toplotno zaščiti, kako ga naj ogreva, kako naj pripravlja toplo vodo, kako naj ravna z najrazličnejšimi porabniki, skratka svetujemo tudi, kakšne so energetske primerne bivalne navade. Stranka dobi o teh ugotovitvah napisano poročilo, v ka-

terem so povzetek stanja ter priporočila, nasveti in predlogi za izboljšave," pravi Starič in poudarja, da so prva, groba analiza in nasveti za stranko brezplačni, za nadaljnje energetske svetovanje in poglobljeno analizo pa mora stranka nekaj plačati, vendar še vedno le del stroškov.

Dobro je, če se občan pred obiskom energetske svetovalnice pripravi in zbere dokumente in informacije, ki bodo olajšale svetovanje. Dobro je, da vzame s seboj načrt hiše ali stanovanja in skico z osnovnimi merami. Zabeleži si naj, v kakšnem stanju so stene, okna, stropi, podi in streha, kakšna je približna letna poraba gorivo za nekaj let nazaj, pregleda naj račune za elektriko, si zapiše število oseb, ki bivajo v stanovanju oziroma hiši, potem na kakšen način ogreva sanitarno vodo, kolikšna je toplotna moč

FOTO: M. MARKELJ

Energetski svetovalec Pavle Starič

ogrevalnih naprav in kotla za centralno, kakšna je velikost boilerjev, na kakšen način regulira ogrevanje, kaj je že naredil za izboljšanje in pa morebitne lastne ideje in ideje o možnostih za zmanjšanje rabe energije. Tako opremljen s podatki, bo občan dobil najbolj kvalitetno svetovanje že ob prvem obisku.

Smisel energetskega svetovanja se seveda ne končuje v stikih z občani. Energetski svetovalci naj bi kot posebej usposobljeni strokovnjaki sodelovali tudi z lokalnimi skupnostmi, občinami in mesti pri pripravi energetskih konceptov razvoja, v katerih naj bi sodoben odnos do porabe energije odgrajal odločilno vlogo. Res veliko se da doseči z energetskega gradnje, uporabo ekološko sprejemljivejših energetskih virov, z vključevanjem alternativnih lokalnih energetskih virov in podobnim.

Starič navaja za primer Brežice, kjer imajo sicer izdelano študijo o plinifikaciji mesta z zemeljskim plinom, a bi k temu lahko dodali še uporabo geotermalne vode, ki jo imajo v bližini. "Zakaj bi ne izkoristili tudi tega vira? Termalna voda bi lahko ogrevala del mesta pri srednje nizkih temperaturah, plin pa bi dodatno vključili le ob hladnejših dnevih. Ko bodo v Brežicah izdelovali energetske koncepte mesta, bi vanj lahko vključili kaj takega. Kamnik in Nova Gorica na primer že imata izdelana energetska koncepta. Izdelavo sta financirali republika in država Avstrija. Verjetno bi bilo mogoče kaj takega doseči tudi za Brežice in še kakšno mesto na območju širše Dolenjske," meni Pavle Starič.

MILAN MARKELJ

podjetništvo

Družinsko podjetje - zakaj ne?

Razvoj drobnega gospodarstva in malega podjetništva je v Slovenijo prinesel tudi za nas dokaj novo, v tradicionalno razvitih tržnih gospodarstvih pa zelo pogosto obliko podjetja, tako imenovano družinsko podjetje.

Kljub temu da podjetništvo pri nas šele jemlje zalet, organizacijske oblike gospodarskih subjektov podobne družinskemu podjetju pri nas niso neznane. V času socialističnega ekonomskega sistema je na ta način preživela obrt, precej značilnosti družinskega podjetja pa imajo tudi družinske kmetije, ki so pravzaprav tudi neke vrste podjetje. Zelena luč za ustanavljanje družinskih podjetij - največ jih je v podjetje preraslo iz obrtnih organizacij, ki jim je do tedaj zakon omejeval pri razvoju - je dal leta 1989 že jugoslovanski zakon o podjetjih in kasneje slovenski zakon o družbah. V pogovoru z Romano Trpin, direktorico podjetja GAMA smo skušali nekoliko bolje spoznati, kako lahko funkcionira družinsko podjetje.

- Kako to, da se je vaša družina odločila stopiti na pot zasebnega podjetništva?

Mož Silvan je imel precej izkušenj s področja gradbenišva in projektiranja, nekaj časa pa je imel tudi zidarsko obrt, tako da smo dobro vedeli, v kaj se spuščamo. Glavni vzrok, da smo se odločili za ustanovitev družinskega podjetja, pa je želja, da ustvarimo pogoje za zaposlitev otrok. Od tod izhaja tudi ime podjetja GAMA (Gašper in Matevž). Drugi vzrok je želja po uveljavitvi lastnih sposobnosti in znanja, za kar daje družinsko podjetje veliko priložnosti. Podjetje smo ustanovili leta 1990, ko smo začeli tudi že s prvimi projektiranj, adaptacijami in izvedbenimi deli, naslednje leto smo se lotili prvih novogradenj. Mož je prevzel mesto komercialnega in tehničnega vodje podjetja, jaz pa sem kot pravnica prevzela mesto direktorice. Leta 1992 pa smo razvili lasten program stanovanjskih objektov iz montažnih betonskih celic Viva in postavili vzorčno hišo v Dobruški vasi. Dejavnost smo širili postopoma, se opremili s potrebnimi stroji in zaposlovali nove delavce.

- Kaj pomeni tako podjetje za družino?
Družina je osnovna celica družbe, družinsko podjetje pa je njeno nadaljevanje

na poslovnem področju. V tem primeru sta družina in podjetje zelo tesno povezana in med njima je nemogoče potegniti črto ločnico. Če so družinski odnosi urejeni, se to pozna tudi v podjetju, po drugi strani pa lahko kriza v podjetju povzroči tudi razdor v družini. Prepletanje poslovnega in družinskega življenja traja cel dan. Poslovne težave obremenjujejo celo družino, zato pri tem trpijo tudi otroci, ki še niso vključeni v podjetje. Poleg tega obstaja nevarnost, da ob propadu podjetja ostane na cesti cela družina, kar se v družinah, kjer je vsakdo zaposlen drugje, ne more zgoditi. Do težav lahko pride tudi potem, ko do tedaj uspešno podjetje prevzamejo otroci s svojimi družinami, ki morajo biti tudi medsebojno usklajene. Poslovni pogovori v krogu družine za domačo mizo so vsekakor obremenjeni s čustvenim nabojem, praktično si 24 ur na dan v službi. Ko sem pred kratkim prijatelju svetovala, naj tudi on ustanovi družinsko podjetje, mi je dejal, da take kazni njegova žena in otroci ne zaslužijo.

- Vse najbrž le ni tako črno, saj se sicer ne bi nihče spuščal v tako nevarno

FOTO: I. VIDMAR

Romana Trpin, direktorica družinskega podjetja GAMA iz Novega mesta.

pustolovščino.

Res je, da ima družinsko podjetje tudi svoje prednosti. V njem se združujejo skupni interesi družinskih članov, ki zaradi enakih ciljev tudi enako razmišljajo, pa tudi dobiček ostaja pri eni hiši. Otroci rastejo skupaj s podjetjem, tako da njihova poklicna usmeritev ni sporna, čeprav jih ne smemo obremenjevati s tem, da bodo morali nekoč prevzeti podjetje od staršev. Starejši sin Gašper se je za gradbeno šolo odločil sam, pa tudi Matevž, ki je še osnovnošolec, nam je pred kratkim razkril svojo namero, da bo šel po bratovih in očetovih stopinjah. K sreči se fanta med sabo precej razlikujeta. Medtem ko Gašper uživa v tehničnem risanju, Matevž že pri otroških igri kaže izrazito nagnjenje do organizacije, oboje pa bo podjetju lahko prišlo zelo prav. Menim, da bi država zaradi specifičnosti družinskega podjetja kot so samozaposlovanje in ustvarjanje možnosti zaposlitve družinskih članov, takim podjetjem dala tudi poseben status.

- Letos je podjetje GAMA prevzelo pokroviteljstvo nad ženskim rokometnim klubom. Kaj vas je privedlo k temu, da del svojega zaslužka vložite v šport?

Ne morem zanikati, da smo si s tem pridobili večje možnosti za pojavljanje v medijih, kjer ima šport posebno mesto in je precej bran, gledan in poslušan. Poleg tega naši družini šport ni tuj. Razen Matevža, ki je še premlad, smo se nekaj časa vsi ukvarjali s potapljanjem. Za žensko športno ekipo smo se odločili predvsem zato, ker so ob profesionalizaciji moškega športa ženske preveč odrinjene ob stran, a prav zaradi tega uživajo vse večjo naklonjenost gledalcev. Novomeške rokometnice so bile nekdanje zelo uspešna ekipa, pred kratkim pa so bile na robu razpada. Klub nima kupljenih igralok, kar zna ceniti tudi publika, pa tudi jaz sama sem proti kupovanju športnikov, in prav zato smo jim želeli pomagati.

- Kakšna naj bi bila po vašem mnenju vloga pokrovitelja v delu kluba?

Vsekakor aktivna. Podjetnik, ki ne bi želel odločati o tem, kako se bo porabil njegov denar, in ki bi mu bilo vseeno, kako dela in tekmuje ekipa, ki nosi njegovo ime, bi bil slab. Pravica pokrovitelja je, da od klubske uprave, katere član naj bi bil tudi predstavnik podjetja, zahteva urejene odnose in načrtno strokovno delo z vsemi starostnimi kategorijami v klubu, nima pa

pravice, da se neposredno vtika v strokovno delo trenerjev. Naša dekleta igrajo roketno predvsem zaradi veselja, zato so za njihovo ekipo zelo pomembni medsebojni odnosi. Njihova igra mora temeljiti na prijateljstvu in sodelovanju, ki omogoča uresničitev skupnega cilja - športni uspeh. Le če je ekipa skupaj s klubsko upravo velika družina, je klub dobro podjetje, ki na športnem trgu lahko uspe.

- Kako pa uspeva na gradbenem trgu podjetje GAMA?

Počasi, a vztrajno napredujemo. Nemožne je uspeli čez noč. Moževa sestrična ima na Švedskem družinsko podjetje že blizu 25 let. Ukvarjajo se s prodajo kuhinjskega pohištva in opreme, njihova dejavnost pa je že zdavnaj prestopila švedske meje. Ko smo se pred kratkim srečali, jo je najino delo in težave, ki jih imava, spomnilo na njihove začetke. Pri naših novopečenih podjetnikih jo moti, da bi radi obogateli čez noč in da najprej poskrbijo za statusne simbole, kot je na primer dober avto. Mi s tem nismo obremenjeni. Menim, da je avto le nujno zlo, brez katerega je nemogoče delati, denar pa je bolje vlagati v posel. Ta čas je tri četrtine naših zmagljivosti zaposleno na gradbišču v Tomačevem, kjer gradimo nadomestne stanovanjske objekte, investitor projekta pa je ljubljanski Imos. Za malo podjetje, kakršno je GAMA, je po eni strani dobro, da ima en večji posel in nekaj manjših. Delo na enem gradbišču omogoča racionalizacijo izkoriščanja delovnih strojev, ki bi jih morali sicer podvajati, pa tudi organizacija dela je lahko boljša, slabo pa je, če bi investitor postal nelikviden, kar malo podjetje lahko hitro zamaje ali celo zruši, zato je nujno imeti "v rezervi" še nekaj manjših projektov, ki te v takem primeru lahko rešijo.

- Bi na osnovi vaših izkušenj tudi drugim priporočili ustanovitev družinskega podjetja, če imajo pogoje zanj?

Seveda bi, predvsem obrtnikom, ki se želijo razširiti. Rast podjetja namreč ni omejena. Če podjetje uspešno posluje, lahko s časom preraste družinske okvirje. Mnoge multinacionalne družbe so nastale ravno iz uspešnih družinskih podjetij, čeprav to že dolgo niso več, potomci nekdanjih lastnikov pa so lahko v teh družbah še vedno zelo močni delničarji.

IGOR VIDMAR

Njegova sladkost krhelj

Gotovo ste tudi vi med tistimi, ki v naglici, preden se odpravijo na obisk, brskajo po trgovini, da bi kupili kaj za otroke. Čokolade zvenecih imen, bonboni pisanih barv, smokiji, čipsi, lizike, kinder jajčka in kdove kaj vse ob takih prilikah roma v nakupovalno košarico, pozneje pa v želodčke nadobudnih Slovencev. Bi se upali odločiti za suho sadje? Za kaj takega je treba kar nekaj poguma in odločnosti. Vsaj toliko, kot ga imajo tisti, ki so se kljub modernim časom lotili sušenja, najstarejšega načina konzerviranja sadja.

Sušenje sadja se je pri nas v zadnjih desetletjih popolnoma opustilo kot nekaj, kar je preživeto. Danes so prodajalne sadja in zelenjave bogato založene vse leto, shrambe se šibijo pod kozarci s kompoti in zamrzovalniki skrivajo ledeno sadno bogastvo. A vendar v trenutkih, ko smo izčrpani, na poti, ko nas premaguje lakota, in v dolgih zimskih dneh, ko čutimo potrebo po sladkem, ne bi smeli pozabiti na suho sadje, ne le na fige in suhe slive, ki so se na trgu še najbolj ohranile, ampak tudi na domače suhe hruške, jabolka, marelice in breskve.

Pri sušenju sadja se ohranijo aromatične snovi, sadne kisline, rudninske snovi, sladkor in nekaj vitaminov. Okolica Brežic je bila nekdanj znana po princlah, olupljenih posušenih slivah brez koščic. V zadnjem desetletju se je spet oblikovala ideja o sušenju sadja kot o dodatni dejavnosti na kmetiji. V Posavju so že celo izdelali poseben projekt, s katerim bi se organizirano lotili te dejavnosti, a iz vsega skupaj ni bilo nič.

S sušenjem sadja se še vedno ukvarjajo le redki posamezniki, ker za zdaj ni nikogar, ki bi poskrbel za dobro organizacijo, za pro-

pagando in boljšo prodajo. Ti dve predstavlja najbolj šibko točko pri sušenju sadja, saj je sicer na tem območju dovolj sadja in volje do dela, kar pa v tržnem gospodarstvu še ni dovolj.

Še sušijo

Rezika Petan iz Oklukove Gore pri

Rezika Petan pri pripravljanju jabolka za sušenje. Pravi, da je sušenje sadja lahko dobra dopolnilna dejavnost na kmetiji.

Brežicah se je s pomočjo svoje družine lotila sušenja pred dvema letoma. Petanovi imajo 1 ha vinograda, 1,5 ha jablanovega nasada pa še nekaj marelic, breskev, hrušk in jagod. Sadje obirajo torej od pomladi do pozne jeseni, ko pa v klet spravijo zadnja jabolka, se lotijo drugačnega posla.

"Sadje najboljše kakovosti prodamo, nekaj preko Sadjarske zadruga Posavje, ostalo pa prodamo sami. Naložimo v avto, pa na tržnico - v Celje ali kam drugam! Sadja drugega kakovostnega razreda se ne spleča prodajati, zato ga odberemo in sušimo," pravi Petanova. Na njihovi domačiji v zimskih dneh ne posedajo in ne zapravljajo čas ob limonadni Santa Barbari. Takoj ko se stemni se lotijo dela: gospodinja Rezika, njen mož, dvajsetletni sin Dušan in stara mama. Minulo zimo so nasušili naj-

več jabolka, kajti slive lani niso dobro rodile, hrušk in ostalega sadja pa imajo bolj malo.

Zelo dobre so posušene hruške sorte konferans, nekaj posebnega pa tepke, ki jih posušijo cele. Pri Petanovih sušijo tudi stare sorte jabolka, ki so nekatere zelo primerne in tudi izredno okusne. Žal je z njimi več dela, ker so drobne, pa zato ne dosegajo nič višje cene. Zaenkrat tega, da so take sorte neškrpljene in so torej pravo bio sadje, pri nas še ne znamo ceniti. Tudi ostalo sadje pridelujejo na naravi čimbolj prijazen način, saj so se odločili za integrirano pridelavo po programu SIPS.

V zimskih večerih pri Petanovih torej perejo jabolka in jih lupijo s posebnim strojčkom, ki olupli 30 kg jabolka na uro. Jabolka nato s posebno pripravo razrežejo na krlje in izločijo osrednji del s pečkami. Vsak večer porabijo dve uri, da pripravijo sadje, ga naložijo na lese, ki jih vložijo v na 70 stopinj segreti sušilni komori. V obe vložijo od 80 do 100 kg svežih jabolčnih krljev, ki se sušijo 24 do 30 ur. Če sušijo slive, je potrebno sušiti dva dni. Peč za sušenje je vezana na centralno kurjavo in jo segreje vroča voda v ceveh.

Sadje pri postopku izgubi okrog 80 odst.

vode. Pri sušenju jabolka dobijo iz 10 kg svežega sadja en sam kilogram posušenega. Če pri tem zaračunajo za ta kilogram 600 tolarjev, verjetno ni za nikogar previsoka cena, če le ve, koliko dela in stroškov je vloženo v pridelavo sadja, nato še v sušenje in končno v embalažo, ki tudi ni poceni.

V trgovine le počasi

Petanovi imajo zdaj na zalogi samo še nekaj suhih jabolka, saj so večino posušenega prodali. Običajno pakirajo suha jabolka po 200 gramov (zavitek stane 120 tolarjev) in zavitek dodajo še nekaj drugega mešanega sadja. Letos so nasušili 150 kg suhih jabolka (iz približno 1,5 tone svežih jabolka) in so prepričani, da bi lahko prodali še več, vendar bodo morali zato še kaj narediti.

"Letos nameravamo narediti analizo suhega sadja, da ga bomo lahko z ustreznimi etiketami prodajali v trgovinah in preko sadjarske zadruga. Žal so ljudje pozabili na suho sadje in jim ga je treba na novo ponuditi. Če nam bo uspelo povečati prodajo, bomo sadje morali še odkupiti od drugih in seveda nabaviti boljšo opremo, tudi sodobnejši lupilnik," pravi o prihodnosti Petanova Rezika in že hiti v sadovnjak, kjer njena družina obrezuje sadno drevje. "Letos smo z rezjo bolj pozni, da drevesa ne bi preveč gnala," pojasnjuje. Sonce sije in na kmetih je pa tako, da je treba izkoristiti vsak lep dan. Čas za klepet bo več pozimi, ko se bodo Petanovi spet zbrali in lupili jabolka.

B. DUŠIČ-GORNIK

med legendo in zgodovino

Izgnali hudiča s Kukove gore

Na vrhu Kukove gore na Gorjancih je nekoč bila velika jama, v kateri je prebival hudič. Kadar se je iz jame pričelo kaditi, še ni bilo posebno slabo znamenje, huje je bilo, kadar se je iz nje začela valiti gosta megla, ki je prekrila celotno pogorje. Tedaj je na Žumberak navadno pridivalo neurje s točo, ki je odkrivalo slamnate strehe, rušilo slabo zgrajene stavbe in uničevalo pridelek.

Neko jesen, ko je letina zelo dobro kazala, je hudič kar dvakrat poslal točo na Žumberak. Ljudem je tedaj prekipelo. Zbrali so se v domači cerkvi, kjer so z duhovnikom molili, da jim črni zlodej ne bi naredil še večje škode.

Končno so se odločili, da temu vrazjemu početju naredijo konec za vse čase. Zbrali so se v procesijo, ki je romala na Kukovo goro, vodili pa so jo kar trije duhovniki. Ni bilo žumberške hiše, iz katere ne bi bilo vsaj enega človeka.

Na vrhu gore so obstopili jama, iz katere se je po malem vedno kadilo. Gospod Atanas, ki je bil najbolj pogumen, je z blagoslovljeno vodo trikrat poškrpil notranjost jame. Takrat se je še močneje zakadilo in iz nje se je zaslislal gromek glas: "Kaj delaš tukaj? Takoj se poberi!"

Duhovnik se ni dal zmesti. Hudobcu je odločno odgovoril: "Če takoj ne izgineš iz jame, te bomo zalili z žegnano vodo. Poškrpili te bomo tako, da boš klical na pomoč svojo vrazjo mamo."

Hudič je bil nekaj časa tiho, kot da razmišlja, potem pa je začel pred vsemi verniki zmerjati duhovnika in njegove spremljevalce. Atanasu je očital, da je svoji materi v mladosti ukradel srebrnik in da je tat. Duhovnik mu je odgovoril: "Kaj boš govoril o kraji! Kdo je večji tat, kot si ti! Samo pogledaj, kaj si povzročil tem ubogim ljudem, ki si z žuljavimi rokami služijo svoj kruh. Moji materi sem že devetindevetdesetkrat vse povrnil, zato sem popravil mladostno zablodo."

Atanas je zamahnil z roko, kar sta razumela njegova spremljevalca. Vsi trije duhovniki so zamahnil vsak s svojim škropilnikom, da je

jamo močno zmočilo. Hudič je zatulil, kot da bi mu drli kosmato kožo, vedel je, da je šale konec. Na vsa moč se je zakadilo. Hudič je zabobnelo in se zablikalo. Ljudje so se vrgli na kolena in se ozrli proti nebu.

Hudobec se je pognal proti oblakom. Videti je bilo, kot da leti zvezda repatica velikim, opletajočim ognjenim repom. Jadrno jo je ubral proti Kleku k svojim prijateljem cam čarovnicam. Vrhove dreves je kar pošmodilo in grdo je zasmrdelo po žveplu. Verniki so še nekaj časa tiščali glavo v zemljo, vse do trenutka, ko se je ognjena prikazen oddaljila. Potem so se oddahnili. Sklenili so roke in dvignili oči proti nebu. Zaslislala se je molitev. Opravili so verski obred v zahvalo, da so pregnali hudiča.

Ko so se Uskoki vrnili domov, so videli, da je njihovo borno imetje premetavala nevidna sila. Pripovedovali so jim, da se je zemlja močno tresla in da je nad njimi letala velika ognjena gmota.

Uskoki so sklenili glave. Dogovorili so se, da bodo hudiču onemogočili vrnitev na Kukovo goro. Zato so na vrhu gore, tam kjer je bila jama, pozidali cerkvo z lesenim zvonikom in bingeljčkom, ki je vedno samozvonil, ko se je hudiču kolcalo, da bi se spet vrnil na vrh Gorjancev.

SLAVKO DOKIČ

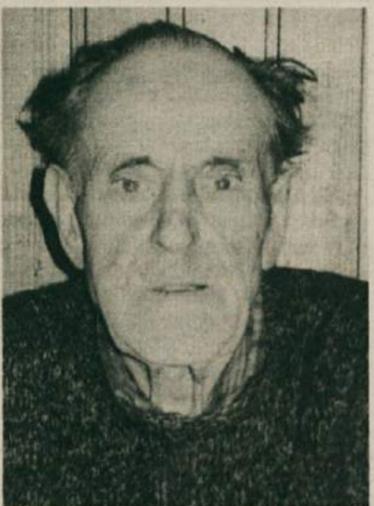
Duhovniki z žegnano vodo in molitvijo preganjajo hudiča. (Risba Bogdana Breznika)

naše korenine

Feliks su se ni treba več skrivati

Feliks ni kaj posebno znan ali čaščen svetnik v suho hranjski vasi Veliki Lipovec, vendar je ime Feliks tu kar dobro udomačeno. Pri Rogljevih celo tako, da prevladuje v moški liniji: Feliks je ime 82-letnemu dedu, njegovemu sinu, sedanjemu gospodarju, in tudi vnuku, mladeniču, ki živi doma, a je zaposlen v sosednjem Ajdovcu. Rodovina je močna, saj ima najstarejši Feliks sedaj enajst vnukov in tudi že pet pravnukov, z upanjem, da jih bo kmalu še več, seveda. A je kazalo že pecej slabo. Kako, bomo zvedeli najbolje, če bomo prisluhnili zgodbi, ki jo o svojem življenju pripoveduje dvainosemdesetletni Feliks. Ker je sam bolj redkobeseden, mu rada priskoči na pomoč snaha Marjeta, rojena pri sosedovih v družini, v kateri je bilo kar dvanajst otrok, sicer pa žena drugega Rogljevega Feliksa in mati tretjega. Takole se glasi zgodba.

Jože Rogelj, Feliksov oče, je kot mnogi

Feliks Rogelj iz Velikega Lipovca

prebivalci skope Suhe krajine iskal srečo onkraj luže, v Ameriki. Prihranil je nekaj denarja in v prvem desetletju tega stoletja postavil novo hišo in gospodarska poslopja. Oženil se je in z ženo sta imela tri otroke: dve hčerki in sina Feliksa. A v prtljagi Jožeta, ko je prišel iz daljne Amerike, ni bil le denar. Kot sopotnica se je z njim čez ocean prikradla tudi neozdravljiva bolezen, življenjski davek, ki ga je moral za zaslužek v temnih rovih ameriških rudnikov plačati marsikateri slovenski fant, nevajen rudarskega posla. Nekaj let je še moral služiti na frontah v cesarjevi vojski, nato so ga na pljučih bolnega spustili domov, kjer je devetnajstega leta umrl, ko je bilo Feliks komaj sedem let. Tako se je moral fant kaj hitro postaviti na lastne noge in se spopasti s kruto usodo. Nekako je šlo. Žal pa tudi materi ni bilo dano dolgo življenje. Pokopal jo je, ko mu je bilo devetnajst let. Sestrama je izplačal doti in se spet znašel na začetku poti.

Tako se je pričela nova Feliksova pot v življenje, pot, na kateri pa je že imel sopotnico, Frančiško iz Korit pri Dobrniču, ki je postala njegova žena. S pridnim delom se je izkopal iz dolgov, ki so bremenili kmetijo, in nekoliko lažje zadihal. A kaj, ko je šel svet okoli njega v napačno smer. Pričela se je druga svetovna vojna in z njo nove skrbi. S Frančiško sta imela takrat že tri otroke in Francu gotovo ni bilo do tega, da bi družino zapustil in se podajal v kake pustolovščine. Toda o tem ni mogel odločiti sam. Kar tri strani so prežale nanj in pazile na to, kakšen korak bo storil. Lahko bi se pridružil partizanom ali vaškim stražam, ki so postajale v Suhi krajini vse bolj številne, a bilo je tako, da so mu svobodno izbrali prepričali italijanski okupatorji, ki so v Velikem Lipovcu in okoliških vaseh pobrali vse za orožje

sposobne moške in jih najprej za štirinajst dni zaprli v Novem mestu. Tu so jih nagovarjali, naj se pridružijo legistom, vendar brez večjega uspeha. Prisile pač trmoglav "Kranjčani" niso marali. Ker jih je večina ostala neomajnih, so jih Italijani odpeljali v koncentracijsko taborišče na Rabu. Pobrali so jih avgusta leta 1942, do italijanske kapitulacije septembra naslednjega leta pa je smrt neusmiljeno kosila med njimi. Dvanajst moških vaščanov Velikega Lipovca je za vedno ostalo na Rabu in le kaka tretjina vseh odpeljanih se je vrnila. Tudi povratek je bila težavna stvar: z ladjo do Crikvenice, potem pa peš po osvojenem ozemlju do doma.

Vojne še ni bilo konec. Naj se sliši še tako cinično, vendar je res, da je peščica preživelih moških s Feliksom vred pravzaprav imela srečo, da jih je okupator interniral na Rabu, kajti kdo ve, če se ne bi, tako kot večina okoliških moških, zaradi varnosti ali drugih razlogov ne znašli med vaško stražo v ajdovski cerkvi tiste usodne noči, ko so jo napadli partizani in skoraj vse, kar so v njej živnega zajeli, pobili. Za dogodek so interniranci na Rabu zvedeli že drugi dan in nič čudnega ni, da so bili po vrnitvi do zmagovalcev v ajdovski bitki zelo nezaupljivi. Feliks se je pred oboroženci, ki so ga hoteli pridobiti v svoje vrste, dlje časa skrival v bližini doma, ko pa je vse skupaj le postalo prevroč, se je pridružil domobrancem. Odločitev je bila očitno napačna, kajti to je bila poražena stran, ki se je ob koncu vojne pred premočjo zmagovitih partizanov umaknila. Feliks pa ni bežal nikamor. Vrnil se je domov na Veliki Lipovec in nadaljeval s skrivanjem v okolici doma, tako kot je to počel že po vrnitvi iz internacije. V danih okoliščinah je bila to pravzaprav še najbolj pametna odločitev. Tiste domobrance, ki so zbežali na Koroško, so zavezniki vrnili, partizani pa pokončali. Feliks je preživel do razglasitve amnestije in se prijavil šele takrat. Spustili so ga domov. Vsi niso imeli te sreče, kajti za nekaterimi je tudi po amnestiji izginila vsaka sled. No, Feliks je spet zagospodaril na kmetiji v Velikem Lipovcu, kjer se zdaj Feliks kar vrstijo. Po vojni sta se mu rodila še dva otroka, potem pa se je rod pričel širiti z vnuki in pravnuki. Feliks Rogelj tudi pri dvainosemdesetih še krepko prime za delo na polju in v gozdu in pred nikomur se mu ni treba več skrivati. Zdaj so časi drugačni.

STONE JAKŠE

NAGRADA V NOVO MESTO IN METLIKO

Žreb je izmed reševalcev 12. nagradne križanke izbral SONJO POŽAR iz Novega mesta in JOŽETA MERZELA iz Metlike. Požarjevi je pripadla denarna nagrada, Merzel pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 18. aprila na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 14. Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v naš poštini nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 12. NAGRADNE KRIŽANKE

Rešitev 12. nagradne križanke je bilo veliko, kljub temu da se je v križanko prikradla napaka, za kar se vsem reševalcem iskreno opravičujemo. Pravilna rešitev se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OBLA, BRIN, BRITTA, BEOGRAD, OBELISK, ARAP, KISAL, DŽEMAL, TO, SAMPRAŠ, CA, ONO, ČELO, ŠID, BIRA, CIGANČEK, EKSTREM, LEINO, RAKITNA, PRT.

prgišče misli

Takrat, ko vsi vpijejo, da ni pravi trenutek, je v resnici najbolj pravi trenutek.

JASA L. ZLOBEC

Morala je vedno močnejša od države in dolgoročno vedno zmaga.

JOŽE ŠTER

Pravniška ideologija o enakopravnosti se je mehanično preselila na - ne enakopravnost, temveč na enakost med moškimi in ženskimi, kar je kolosalna oslajanja.

BOŠTJAN M. ZUPANČIČ

Če človek točno ve, da se bori za pravično in dobro stvar, ne pozna predsodkov.

IVAN MRAK

NAGRADNA KRIŽANKA

14

AVTOR: MARKO BOKALJIC	UPRAVNA ENOTA V TURSKEM CESARSTVU	PONOVA UPRIZORITEV	PREBIVALKE SEV. AFRIKE	OKROGEL ŠPORTNI REKVIZIT	FRANC. SKLADATELJ (JACQUES)	ŽIVLJENJSKA MOČ	SANI GORSKIH RESEVALCEV	LANTAN
MIKROSKOPSKO MAJHNA ŽIVAL								
TELOVADBA OB ZVAHNI GLASBI								
DOLGE TANKE TESTENINE								SALOMONOV VANDROVEC
ANTIČAR V PARIZU							NAJVEČJA TELESNA ZLA	DRŽAVNIK ATA TURK
DOLENJSKI LIST	MOČNO TRAJNO CUSTVO	PERZUJKA	SLOV. VOZNIK RALLYJA (SILVAN) CIGAN		PRITISK KOT FIZIKALNA KOLICINA			
STARO PRISTANIŠČE NA SICILIJU					VELIKA POTNA KAPLJA	PRAČE ČLOVEŠTVA		
TROPSKA MALARIJA				NEM. KNJIZEVNIK (THEODOR) ŽIVAL, KI LETA		VISOK M. GLAS		
INDIJSKI FIZIK NOBELOVEC LETA 1930			PEVKA ZNIDARIČ	ZAVITO SLANO PECIVO				
ALFI NIPIC			TENISAČ COURIER	PREGRESNI KRALJ IZ GRŠKE MITOLOGJE				
HRV. KOŠ. TRENER V ITALIJU (PETAR)				PESNIK GRUDEN				
ZIDNA OBLOGA IZ PAPIRJA				MIK. ŠARM				

praktični KRIŽ praktični praktični

Spomladansko-poletna moda

Letošnja spomladansko-poletna moda je nadvse uporabna, saj dovoljuje nešteto kombinacij. Ljubi preproste kroje, ki pa pridejo do veljave šele z izbiro prave tkanine, ta pa je tokrat platno v najrazličnejših izvedbah. Prijubljena barva letošnje sezone je sicer modra, dobrodošle so tudi velike rože. Če se odločite za platno, pa predvsem za naravne barve platna, a tudi za nekoliko temnejše tone, ki se lahko prelijejo tudi v kariraste ali črtaste vzorce. Kar se tiče modelov, je še vedno priljubljen športno elegantni stil oblačenja, torej široka srajca, dolg telovnik, a nekoliko ožje krilo. Še vedno moda ni pozabila na velike razpore na vseh kosih oblačil. Prav tako ne boste prav nič staromodne, če boste oblekle zvončasto krojeno bluzo ali jakno.

Post po praznikih

Za praznike, kakršni so tudi velikonočni, se je težko odreči dobrim jedem, čeprav veste, da so močne, težke in izdatne. Ko pa je poje din konec, se marsikdo odloči za post, ki je najbolj enostaven, zdrav in priporočljiv način, kako se znebiti odvečne teže. V postnem času ne jejte ničesar, ampak preženite občutek lakote s pijačo, bodisi z nesladkanim želiščnim čajem, mineralno vodo ali nesladkanim svežim sadnim ali zelenjavnim sokom. S to tekočino se izločajo iz telesa strupi in škodljive snovi. Ko se postite, se tudi veliko gibljite po svežem zraku. Ko s postom končate, se počasi privajajte na običajno prehrano. Še bolje pa je, če se odpravite nekaterim gurmanskim "grehom" in se odločite za bolj zdrave obroke hrane. Ti naj vsebujejo veliko sadja in sveže zelenjave, solate, mlečnih izdelkov, polnozrnat kruh. Tako boste lahko blagodejne učinke posta čutili še dolgo, ne le tistih nekaj postnih dni.

Goveja juha z mozgovimi cmočki

Za 4 osebe potrebujemo: govejo juho, 80 g mozga (iz mozgovih kosti), 3 žlice drobtin, malo naribanega muškata oreška, majaron, sol, poper, 1 jajce, 1 žlico ostre moke, peteršilj. Juho skuhamo kot običajno. Cmočke pripravimo tako: z ostrim nožem izluščimo mozeg iz kosti. Dobro ga sesekljamo, nato pa ga v vodni kopeli razpustimo. Stopljeni mozeg gladko razmešamo. Posebej razmešamo jajce, majaron, nariban muškati orešek in drobno sesekljan peteršilj. Med mešanjem dodajamo jajcu postopoma moko, mozeg in drobtine, nazadnje pa vse skupaj solimo in popopramo. Zmes postavimo za pol ure v hladilnik. Nato oblikujemo majhne cmoke. V osoljeni vodi, ki prav počasi vre, kuhamo cmoke 10 minut. Nato jih ponudimo na vroči juhi - vse skupaj pa potresemo s svežim peteršiljem.

Trta za brajdo

Katero sorto vinske trte naj posadim okrog hiše, da bo v obliki brajde delala debelo senco, da ne bo potrebovala pretirane nege in da bo primerno rodila? Na to vprašanje ni tako lahko odgovoriti, saj ob hišah in zidovih obstajajo drugačne, bolj skrajnostne mikroklimatske razmere kot v vinogradu, zaradi razraščanja brajde pa je oskrba težja, vse od obrezovanja do škropljenja. Na splošno velja, da so za brajdo primernejše odporne srednje pozne sorte vinske trte, zlasti še, če gre za nevinorodne kraje. Za slabe lege so primerne predvsem samorodnice, ki jih skoraj ni treba škropiti proti boleznim in škodljivcem. Vendar grozdja s takih trt oz. brajd ne porabimo za vino, ampak je bolje iz pridelka narediti sadni sok, kis ali žganje. Med žlahtnimi sortami pa so za brajdo primerne naslednje: kraljica vinograde, žlahtnina, zeleni silvanec, portugalka, žametovka, frankinja, šentlovrenka ter modri in beli pinot.

Pomladna opravila

Pomladanska opravila niso samo na vrtu. Dober sofer se zaveda, da se s pomladjo pojavijo redna dela, za katera mora poskrbeti tudi na svojem jeklenem konjičku. Nobenega smisla nima več po veliki noči, ko naj bi bilo po ljudskem verovanju celo dovoljeno hoditi že bos, voziti z zimskimi gumami. Čas je torej, da se napolnimo k najbližjemu vulkanizerju, ki nam bo zimske plašče na avtomobilu zamenjal za letne, poleg tega pa opravi še dve najni opravili: nastavlja optiko in centralni ali osredotežil vsa štiri kolesa. Tako obuti bodo naši konjički sposobni večjih hitrosti, ki jih na suhi pomladni cesti od njih pričakujemo; pa ne samo to, taka vožnja bo tudi udobna in varna. Gume pa niso vse, na kar mora voznik pomisliti, ko se bliža pomlad. Drugačne vozne razmere zahtevajo od našega vozila drugačne sposobnosti. O tem pa prihodnjic.

7. april - svetovni dan zdravja

Poraz čudežnih zdravil

Več kot pol stoletja so se zdravniki uspešno borili z infekcijskimi boleznimi in jih premagovali s pomočjo antibiotikov. Zdravstvo je s pomočjo teh čudežnih zdravil 20. stoletja slavilo zmago nad tisočletnimi strahovalci človeških rodov: tuberkulozo, pljučnico in drugimi prej smrtnimi boleznimi. Vendar je čas zmagoslavja minil. Zdaj zdravniki ugotavljajo, da se že premagane bolezni vračajo, njihovi povzročitelji, na antibiotike odporni mikrobi, pa so ponovno postali smrtno nevarni. Najbolj primitivni organizmi premagujejo visoki dosežek človekovega uma.

Danes, ko svet praznuje mednarodni dan zdravja, bi bile najbrž primernejše kakšne razveseljujoče novice, vendar je morda bolje, da se ob tem dnevu zamislimo, kako velika dragocnost je zdravje, da ga moramo čuvati in kar največ sami prispevati zanj, ne pa se slepo zanašati na vse-mogočno zdravstvo, ki da nas bo že spravilo v red, kadar se nas bodo lotile bolezni. Res je sodobno zdravstvo zelo razvito in je kos prenekateri zdravstveni tegobi, ki je pred desetletji spravila obolelega pod zemljo, vendar vse-mogočno le ni. Prav pojav na antibiotike odpornih kužnih klic je kronski dokaz, da človeška pamet v borbi z naravo pogosto žanje le kratkotrajne uspehe.

Vse od leta 1928, ko je Alexander Fleming odkril penicilin, prvi antibiotik, se bje zagrizen boj med bakterijami in znanostjo. Z drugo svetovno vojno je penicilin prišel v splošno uporabo po vsem svetu, a že pet let kasneje so medicinski raziskovalci odkrili prve stafilokoke, ki so postali odporni nanj. Farmakologi so takoj odgovorili z novim orozjem in izumili nove antibiotike, ki so bili kos tudi odpornejšim mikrobov. Toda bakterije so se sčasoma ponovno prilagodile in razvile so se nove oblike, odporne tudi na nove antibiotike. Ves ta čas je zdravstvo le imelo pobudo v svojih rokah in je bilo nekaj korakov pred mikrobi v dirki za človeška življenja. In tako je šlo vsa desetletja do današnjih dni: nova zdravila, nove mutirane bakterije, nova zdravila, novi mutanti. Zdravniki so menili, da bo tako tudi ostalo in da so za vedno premagane bolezni, kot so pljučnica, tuberkuloza, malarija, sifilis, gonoreja in druge bakterijske infekcije. Zdaj pa ugotavljajo, da je "zmagoslavje nad infekcijskimi boleznimi postalo iluzija," kot je zapisal dr. Sherwin Nuland v knjižni uspešnici Kako umiramo.

Ni več bolezni, ki jih povzročajo bakteri-

je, pri katerih bi vsaj eno od antibiotičnih zdravil, ki je bilo doslej učinkovito, ne pomagalo več. Drugače povedano, bolezenske klice so postale odporne na nekatere antibiotike in z njimi ni več mogoče zdraviti bolezni, ki jih povzročajo. Nove oblike znanih bolezni se širijo. V svetu zdaj že

vsakega sedmega bolnika, ki zboli za tuberkulozo, ne morejo več pozdraviti z običajnimi antibiotiki, ampak so prisiljeni zaradi rezistenčne bakterije uporabljati druga zdravila. Pet odstotkov tuberkuloznih bolnikov pa sploh ne morejo ozdraviti in umrejo. V Evropi, Združenih državah Amerike in Južni Afriki so ugotovili, da z antibiotiki ne morejo več ozdraviti nekaterih ušesnih vnetij in meningitisa. Kot kaže, so na delu na antibiotike odporne bakterije. V ZDA so medicinski statistiki zabeležili, da je leta 1992 v bolnišnicah umrlo 13.300 bolnikov za infekcijskimi boleznimi; obolele so poskušali zdraviti z antibiotičnimi zdravili, a je bilo zdravljenje neuspešno, ker bolezenske klice na zdravilo niso reagirale. Več primerov je bilo, da so zdravniki sicer našli učinkovite antibiotike, vendar so do takrat bakterije že opravile svoje in obolelim zastrupile kri in mu poškodovale vitalne organe, da mu zdravniki niso mogli ohraniti

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Alergijske boleznih dihal

Za nesezonski alergijski nahod so značilni izcedek iz nosu v obliki vode, kihanje s srbenjem in zamašen nos. Ta tri poglavitna znamenja se ne pokažejo vedno istočasno in tudi niso enakomerno izražena. Lahko se pokaže le eno znamenje, drugo pa prevladuje.

Pri zdravljenju poskrbimo, da bo v okolju alergika čim manj alergenov. Če pa škodljivih alergenov ne moremo izključiti, skušamo alergika narediti manj občutljivega za določen alergen, in sicer tako, da ga hiposenzibiliramo več let. Bistvo tega zdravljenja je v tem, da pospešuje tvorjenje posebnih protiteles, ki preprečujejo vezavo alergenov s protitelesci. Ta protitelesa namreč vežejo vbrizgani alergen in tako preprečujejo imunski (obrambni) odziv na preobčutljivem tkivu. Če prenehamo vbrizgavati alergen, se začne množina zaščitnih protiteles zmanjševati. Zaradi tega je izredno pomembno, da alergiki redno hodijo na tovrstno zdravljenje, kajti drugače ni zadovoljivega uspeha.

Pri tem zdravljenju organizem postopoma navajamo na počasi naraščajoče množine alergenov, ki jih dajemo v obliki podkožnih vbrizgov. Ker pa se jih predvsem otroci bojijo, jih moramo nanje telesno in duševno pripraviti. Bolniki morajo biti brez okužbe ali kake druge bolezni. Duševno pripravljamo predšolske otroke v vrtcu s tem, da se v medsebojni igri spoznavajo z medicinskimi posegi. Prav je, da šolarjem obrazložimo pomen vbrizgov.

življenja.

"Mikroorganizmi zmagujejo," je dr. Richard Wenzel z univerze v Iowi izjavil novinarjem Newsweeka, ki v zadnji marčevski številki napisali več obsežnih prispevkov o tej tematiki. Zdravnik je dejal, da so mikrobi veliko večji kot človeška rasa in bolj prebrisan.

Seveda je s tem mislil na veliko razvojno prilagodljivost mikroorganizmov, ki je njihova največja prednost v boju za obstoj. Druga živa bitja potrebujejo tisočletja in tisočletja, da se razvojno prilagodijo, mikrobom zadoščajo leta. Ena sama bakterija se lahko v enem dnevu razmnoži na 16.777.220 novih bakterij, v tej ogromni množini pa je vsaj nekaj gensko mutiranih primerkov, med njimi pa najbrž tudi kakšen, ki je zaradi tega odporen na antibiotik. Ta preda odporni gen naprej novim generacijam ali, kot so pokazali laboratorijski poskusi, preda gene tudi povsem drugi bakteriji.

Antibiotiki sami po sebi sicer ne ustvarjajo rezistenčnih bakterij, vendar pa množična uporaba antibiotikov nedvomno spodbuja hitre razvojne spremembe mikroorganizmov, kakršnih doslej še ni bilo. MILAN MARKELJ

Zadnje čase uporabljamo za hiposenzibilizacijo alergene, ki imajo na voljo vse vrste alergenov za zdravljenje.

Sezonski alergijski nahod

Sezonski alergijski nahod spada med klasične alergijske bolezni. Povzroča ga preobčutljivost za pelod in je sezonski. Pri otrocih je manj pogosten kot pri odraslih. Lahko traja vse življenje, vendar navadno ni nevaren za splošno zdravstveno stanje.

Izrednega pomena je, da bolniki skrbno upoštevajo koledar cvetenja rastlin, ki povzročajo seneni nahod. Obdobje cvetenja je namreč odvisno od kraja. Na Štajerskem, v Pomurju in Podravju zaradi tamkajšnjega milega podnebja cvete prej kot na Gorenjskem.

Znana je tudi odvisnost med nasičenostjo ozračja s pelodom in bolezenskimi znamenji senene mrzlice, saj preobčutljivi bolnik istočasno vdihava in požira pelod. Ker obstajajo krajevne in časovne razlike v cvetenju, je hidrometeorološki zavod v Ljubljani izdelal koledar cvetenja za Slovenijo.

Pri zdravljenju je uspešna hiposenzibilizacija z ustreznimi alergeni pred in tudi med cvetenjem.

Zdravljenje sezonskega alergijskega nahoda je podobno zdravljenju drugih alergijskih pojavov. Najprej skušamo izločiti vzročni alergen. Mehanizem izboljšanja po hiposenzibilizaciji ni povsem jasen, kajti uspeha ne dosežemo vedno. Kljub izvajanju terapije s pelodi med sezono cvetenja strokovnjaki niso opazili pri bolnikih zapletov, poleg tega so potrebovali manj zdravil, ki imajo tudi stranske učinke.

Pri alergijskem vnetju sluznice nosu ni opaziti posebnega uspeha z antihistaminiki in kortikosteroidi. Priporočamo preprečevanje alergijskih pojavov na nosni sluznici z vpihavanjem intala (dinatrijevega kromoglikata) ali dihalarja (ketotifena) v obo nosnici. Dosedanji antihistaminiki nimajo posebne vloge pri preprečevanju alergijskih pojavov na nosni sluznici.

(Se nadaljuje)

OBTEŽEVANJE STREH - Dvokapna streha gospodarskega poslopja s čopom je ena od pogostih oblik strehe v Posavju. Sprva so bile strehe krite z rženimi snopi, omlačenimi s cepci in narejenimi v "škupe", snope za pokrivanje streh. Posebno vrh slemena in robovi čopa so morali biti močno spleteni, da bi jih veter ne razdril. Kot kasnejša opečnata kritina so bili najpogostejši bobrovci. Za naročje velik in težak kamen so uporabili kot utež, da veter ni privzdignil strehe. Obešen na močno jekleno žico in pritrjen na rob ostrejša kot eden redkih pričevalcev ljudske modrosti o vremenu potrjuje vedenje naših prednikov, od kod piha veter in kako se izogniti njegovi škodljivi moči. Mladim pomeni nepotreben prežitek iz starih časov, z gotovostjo pa ta drobn "izum" priča o modrosti in naravno bistrem ravnanju slovenskega človeka in njegovem sožitju z naravo. (Pripravila etnologinja Ivanka Počkar)

Iz Tadinovih zapiskov

Sumljivi špiceljni - Po mestni okolici plazijo se sumljivi tihotapci, vulgo špiceljni, ki razkladajo ljudem, kako nevarni so nam Rusi, da niso prave vere in bi zatrli našo vero, ko bi prišli simo. L. 1849 niso prišli nam na pomoč zoper puntarske Ogrce, ampak le sebe branit, kajti hoteli so jih takrat zgrabiti in udušiti razum Poljakov in Turkov tudi Ogr. Mi in naš cesar nismo jim tedaj dolžni bili nobene hvaležnosti.

V svetnikovem varstvu - Sv. Florian prav vidno varuje mnoge Dolence. Nad pečjo je nizka slamnata streha. Od vročine in plamena se slama kar trese in miga in vendar se le ne užge mnogim nikoli, med temo ko pa čvrsto zidane hiše v mestih in drugej mnogokrat pogore, v kljub gasilnicam in opečnatemu krovu in volti in dimnikom. To se nikakor drugače ne more raztolmačiti, kakor da so vsi taki primerljaji prav očitne znamenja božje milosti ali pa kazni.

Iz življenja oklikanega spola - V mestu dobe punice z robci krog glave kaj lahko ljubčka in mnogokrat še moža. Gospodične pa zdihujejo večidel za obema zastoj. Posebno veljavo uživajo tod brhke natarke. O njihovem poštenju ne dvomi se nič tako kot drugod in mnoge dobile so že možičke in nektre naredile še prav dobre partije.

DUHA ZGODBA

SERGEJA GRENKOBA SPOMINOV

Veliko je spominov, lepih in manj lepih, a tistih, ki se jih spominjamo z bolečino in grenkobo, je največ. Z njimi živimo, jih tisočkrat podživimo in jih le malokomu zapupamo. Največ spominov imamo na otroštvo in ti spomini bi morali biti najlepši. Pa ni vedno tako. Včasih so kakor mora, ki se je ne moremo otresti: bolijo in režejo v srce.

Moj najlepši spomin je povezan z babico. Na ničkoliko lepih načinov me je prebujala v nova jutra, ko sem kot otrok tako težko vstajala v nov dan. Moje misli velikokrat zdrsejo k nji in toplota njene prijaznosti mi zaveje iz spomina. Življenje pa gre čudno pot in vedno je tako, da nam vzame tiste, ki jih imamo najrajši. Starši naj bi otroku zagotovili lepo otroštvo in mu omogočili, da bi spoznal življenje in ga kar najbolje preživel. Pa je že tako, da velikokrat pahnejo še nedozorelega otroka v prehitro samostojnost. Morda so srečni, ker tako hitro zaključijo svoje starševstvo in se rešijo nadloge, ki jim je toliko časa ovirala uživanje življenja. Obstajajo pa tudi starši, ki nikoli v življenju ne pahnejo svojih otrok od sebe, čeprav gredo otroci napačno pot.

Verjetno najbolj boli spomin na spoznanja, da te starši ne marajo in da te pravzaprav nikoli ne bodo imeli radi, ker "si podoben njemu, ki ga sovražim". Zato je najbolje, da spomine, ki preveč bolijo, čimprej pozabimo. Tako se lažje živi.

MOJCA ČAR POLETNE NOČI

Sobotni popoldan je. Sedim na kavču in prelistavam svoj dnevnik. Ustavim se na strani, ki sem jo že ničkolikokrat prebrala, in živo se mi prebudi spomin...

Bil je vroč avgustovski dan pred letom dni. Sedela sem na plaži v prijetni senci in brala knjigo, ko me je iz spokojnega mira zdramil on. Z modrimi očmi me je tako prevzel, da sem takoj pozabila, da sem ga hotela ošteti, ker me moti.

Kasneje se mi je predstavil: "Dejan sem!" je dejal. Bil je prijeten sogovornik in tako sva po kosilu že skupaj kramljala v prijetni senčki. Imela sem občutek, da sem našla fanta po svoji meri, zato nisem mogla odkloniti, ko me je zvečer povabil ven.

Ob domenjani uri sem se odpravila proti Bernardinu na dogovorjeno mesto. Ko sem ga zagledala v soju luči, elegantno oblečenega, bi se najraje kar obrnila, a mi je pomahal z roko in mi šel naproti.

"Nocojsi pa še lepša, kot si bila popoldan," mi je vzel sapo. Počutila sem se kot neoblegeno dekletce.

Šla sva na sladoled in kmalu zatem sva sedela na pomolu plaže pod hotelom Emona. V tem trenutku sem si želela, da bi me videle vse sošolke in mi ga zavidale. Iz sanjarjenja me je predrnila njegova roka, ki me je rahlo objela prek ramen. Poljubil me je in vrnila sem poljub. Tako sem bila srečna, ko so se njegove ustnice spajale z mojimi in soju mesečine. Njegove roke so spoznavale moje drhteče telo. Predala sem se mu vsa, saj sem ob njegovih vzpodbudnih besedah pozabila, da lahko pride do česa napačnega.

Ko sva se v zgodnjih jutranjih urah objeta vračala proti hotelu Korotan, so me prevzemali njegovi poljubi in besede, ki so veliko obljubljale.

Naslednje jutro sem že prej kot navadno odšla na plažo in tam čakala nanj, kot sva se dogovorila. Nisem dolgo čakala. Videla sem ga, kako gre z roko v roki z zapeljivo blondinko. Niti pogledal me ni.

Zajokala sem; bilo mi je žal za večer, ki sem mu ga darovala. A jok ni izbrisal bolečine...

Vsakokrat, ko preberem stran v svojem dnevniku, kjer sem zapisala to svoje doživetje, začnem jokati. Bolečina, ki me ob spominu na tisti večer prevzame, je močnejša, kot sem bila takrat jaz. Čar poletne noči sem uničila s svojo neizkušeno hrepenenjem po ljubezni.

KNJIŽNA POLICA

Izza "posvečenega molka"

Mohorjeva družba v Celju šele zadnja leta uvršča v svoje knjižne programe tudi pesniške zbirke. Do zdaj jih je izšlo že kar nekaj, med njimi ob koncu minulega leta v skupni knjigi samostojni zbirki Branka Brezovnika iz Celja in Stanislava Koštrica iz Melincev v Pomurju. Oba avtorja sta bila rojena leta 1961 in oba sta študirala bogoslovje; Koštric je kot kaplan služboval dve leti v Brestanici. Knjigo sta uredila Ivan Mohar in Matija Remše, ilustriral in opremil pa jo je Jožef Muhovič.

Breznikova zbirka ima naslov POŠEVNI REZ DUHA. Gre za nežno liriko, čustveno umirjene pesmi, tudi meditativne, prepletene z lepimi impresijami iz narave. Pesnik s pesmimi sam pove, kaj ima v srcu. Išče skladnost, ubranost in umirjenost, vse to ga vodi k Bogu, vendar pa se mora srečevati tudi s položaji, ki so vse prej kot harmonični. Pride tudi do razdvojenosti, ki pa ni prehuda. Vse je nekako zadržano, v okviru preprostosti, ki očara. Tudi ljubezenska zgodba. Zgodba z zaljubljenostjo, trpkostjo, slovesom in nazadnje s spomini. Vsa tovrstna doživlja pa v zbirki pripeljejo do "posvečenega molka".

Zelo podobno se iztekajo tudi doživlja v pesmih Koštričeve zbirke ZADNJE OBREŽJE, čeprav "tvoji bujni lasje/ in rjave oči/ še zmeraj/ prvinsko vznemirjajo/ posvečeni molk". Tudi v tej zbirki je namreč najznačilnejša erotika. Sicer zadržana, a izrazita. Njene strasti so nežne, ne ognjevite. Pesnik pa se ne zadovolji s tem, kar mu omogoča življenje tega sveta. Misel in duh hrepenita po Neskončnem. "Gledam:/ zadnje obrežje je zacvetelo/ v čudoviti prostranosti", pravi v pesmi, ki je dala zbirki naslov.

Kakor vidimo, imata tudi pesniški zbirki veliko skupnega ali vsaj podobnega, ne samo njuna avtorja. Za obe bi lahko rekli, da obilujeta z umirjeno, skoroda mlo liriko in da je vse, kar je v pesmih, obenem tudi normalno človeško. Ekstremov v tej knjigi ni - ne oblikovnih ne vsebinskih, nič modernističnega, razkrojvalnega. Bralec ostaja po branju miren.

IVAN ZORAN

Zadnji poletni ples

Založba Mondena iz Grosuplje, ki se trudi z izdajanjem proze in poezije predvsem literatov iz svoje ožje okolice, ki je, kot je videti, izredno razgibano, je ob Jurčičevi zbirki, namenjeni objavljanju proznih del, zasnovala tudi zbirko Arion, v kateri objavljajo poezijo. Najnovejša knjiga v Arionu je pesniška zbirka Gorana Gluvića ZADNJI POLETNI PLES. S spremno besedo Milana Vincetića in ilustracijami neznanega avtorja je v zbirki natisnjenih 34 izbranih Gluvićevih pesmi.

Po mnenju urednika zbirke Iva Frbežarja gre za najboljšo Gluvićevo knjigo, s katero pesnik ruši stereotip, ki se je o njegovem pesnjenju ustvaril po njegovem pesniškem prvencu. Z Zadnjim poletnim plesom dokazuje, da ni nekakšen pesniški revolucionar, pač pa predvsem občutljiv in pretanjen lirik, ki piše pristno doživeto poezijo. Gluvićeve pesmi so, kot je zapisal Milan Vincetić, "upesnjene zgodbe, obarvane z rahlo ironijo in končnim paradoksom, preobratom, ki že vidnemu dodaja odtenek presenetljivega in novega".

telegrami

Cankarjeva založba je pripravila ponatis slovitega dela VAJE V SLOGU francoskega avtorja Raymond Queneauja. Knjiga je v slovenskem prevodu Aleša Bergerja izšla že leta 1981, vendar je kmalu pošla, povračevanje po nji pa je ostalo precejšnje.

Slovenska matica je izdala troje knjižnih novosti: Ivana Urbančiča ZARATUSTROVO IZROČILO, monografijo PERO IN POLITIKA, v kateri avtorica Janja Žitnik raziskuje zadnja leta pisatelja Louisa Adamiča, in delo arhitekta Fedje Koširja ZAMISEL MESTA, v katerem prikazuje razvoj oblikovanja mest od neolitika do danes.

DZS je izdala več novih priročnikov in knjig poljudne literature: prevod dveh del Josefa Kirschnerja UMETNOST MANIPULIRANJA IN OBRAMBA PRED MANIPULIRANJEM, prevod knjige ŠPORT IN MEDICINA Petra Sperryja, VELIKO KNJIGO O RIBOLOVU T. Tryckara in E. Cagnerja, EROTIČNO MASAŽO TAO Stephena Russella in Juerga Kolbater ENCIKLOPEDIJO MODE Georgine O'Hara.

Viadukt pri Žalni

Med postajališčem Žalna in postajo Višnja Gora je 151,85 m dolg viadukt Žalna. Viadukt je bil sezidan iz lomljenega kamna ter se je estetsko zelo vključeval v okolje ter je predstavljal arhitekturno zanimiv objekt. Pet desetletij po otvoritvi so ugotovili potrebo po obnovi izolacije in izdelali načrt za sanacijo, ki pa je ni bilo potrebno izvesti, ker so partizani oktobra 1943 viadukt minirali. Ob tem niso varčevali z razstrelivom, saj so porušili tudi temelje štirih stebrov. Po miniranju so trije loki še ostali na stebrih, vendar so bili tako zrahljani, da so morali vse porušiti do temeljev. Na ruševine viadukta so porinili še tri lokomotive, 50 vagonov cistern in 10 tovornih zaprtih vagonov.

Z obnovo so pričeli 3. septembra 1945. Za odstranjevanje in utiranje vagonov in lokomotiv je kurilnica Ljubljana uporabila 25 ton težak vojaški traktor. Obnovitvena dela je prevzelo podružavljeno gradbeno podjetje Stavbna družba, d.d., iz Ljubljane, ki se je v času gradnje viadukta publikovalo v državno gradbeno podjetje Gradis.

Delo je potekalo za takratni čas sorazmerno hitro, kar je rezultat uporabe žerjave vrste wolf, last Stavbne družbe, d.d. Žerjav je bil visok 32 m in je imel 20 m dolgo ročico, vozil pa se je po žerjavni progi vzdolž celega gradbišča. Z njim so v zelo kratkem času odstranili nad 5000 kubikov ruševin in vgradili 4500 kubikov betona. V vsak lok so vgradili po 3 tone okroglega betonskega železa, v temelje stebrov pa precej starih tirnic.

Novi betonski viadukt ima enake dimenzije kot prejšnji, zidan iz kamna. Statični račun zanj je izdelal inž. Marinček februarja 1946. Lok so enaki kot pri otovski mostu, saj so pozneje tam uporabili precej opažnih elementov od žalskega viadukta. Statični račun je povzetele statičnega računa železniškega viadukta pri Prestranku. Stebre so betonirali pozimi in so bili vsi končani do 1. aprila 1946, ko so pričeli z betoniranjem lokov. Viadukt je bil predan prometu 16. julija 1946, obremenilna

preizkušnja je bila 30. julija 1946.

Na začetku obnove so postavili gradbeni oder po celi dolžini gradbišča, in to tako visoko, kot je visok viadukt; na obeh koncih gradbenega odra so dodali še začasne perone. Tako so potniki na enem koncu gradbišča stopili iz vlaka, šli po gradbenem odru na drugo stran gradbišča, kjer so vstopili v vlak, ki jih je odpeljal dalje. Seveda je bilo prestopanje iz vlaka na vlak in hoja po gradbišču v dežju in snegu vse prej kot udobna, tudi vzvratna vožnja vlaka v Višnjo Goro ali Grosuplje ni bila poseben hitra.

Viadukt je zgrajen v loku, proga pa se preko njega vzpenja z vzponom 11,7 promila. Viadukt ima 10 lokov s premerom 12 m; ti slonijo na obeh končnih opornikih in 9 stebrih. Prvi stebel iz smeri Ljubljane je na pilotih. Ko so leta 1946 obnovili viadukt, so ruševine starega pustili na bližnjih njivah, kjer so ležale še 12 let kljub številnim intervencijam lastnikov zemljišč.

Predori

Med Ljubljano in Novim mestom so štirje predori: Šmarje II (285,70 m), Šmarje I (244,73 m), Peščenik (442,77 m) in Sv. Ana (451,90 m). Vsi imajo enosmerni nagib. Predora pri Šmarju sta bila prebita novembra 1892, dogodek so proslavili z veselico v Grosuplju. Predor Sv. Ane je bil prebit konec junija 1893. Gradbeni podjetji G. Ceconi in Radl, ki sta gradili ta odsek, sta kmalu po prebitju predora pomembni dogodek proslavili z veselico, pogostitvijo in ogledom predora, k čemur so bili vabljeni vsi veljaki v bližnji okolici. Predor so za to priložnost razsvetlili s svečami in razsvetljava na osnovi magnezija. Seveda nista manjkala pihalna godba niti

praznično pokanje topičev.

Ker so predori strateško pomembni objekti, so bili predmet vojaških akcij tudi v zadnji svetovni vojni.

Predor Šmarje I so partizani septembra 1943 minirali. Z obnovo predora so pričeli že Nemci leta 1944, ko je pri tem sodelovalo gradbeno podjetje Josip Didek iz Ljubljane. Porušen je bil portal in 22 m predora v smeri Šmarje. Obnovitvena dela so leta 1951 le še toliko nadaljevali, da je bil možen promet skozi predor. Večja obnovitvena dela so bila izvedena leta 1953.

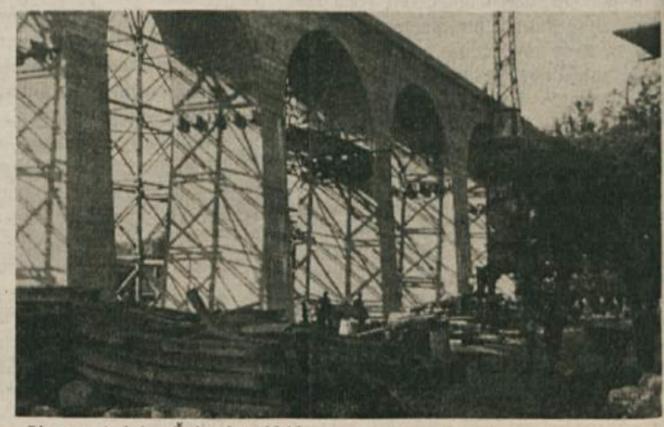
Tudi predor Peščenik so partizani po odhodu Italijanov in pred prihodom Nemcev minirali. Pred tem so v predor zapeljali in notri iztirili 4 lokomotive in 12 vagonov. Popolnoma je bilo uničenega 20 m predora v smeri Višnja Gora. Z najnujnejšimi obnovitvenimi deli je pričela 9.11.1945 Sekcija za vzdrževanje proge, delo je nadaljevala Stavbna družba iz Ljubljane in do 15. decembra predor očistila in podprla oboke, da je bil skozenj možen promet. Dokončna obnova je bila izvedena od 18. novembra 1954 do 31. julija 1956.

Miniranje med vojno ni samo poškodovalo predore, temveč je povzročilo škodo tudi na terenu ob predoru.

Dne 8.11.1948 ob 13. uri se je nad portalom predora Peščenik pri

Višnji Gori utrgal zemeljski plaz. Približno 1000 kubikov blatne mase iz razmočene ilovice in peska je zastulo progo v useku pred predorom in tudi sam predor v dolžini 25 m. Do plazu je prišlo zaradi dolgotrajnega deževja, aktivnega studenca na vrhu plazu in predvsem zaradi zrahljanega terena. Teren se je zrahljal ob miniranju predora jeseni 1943. Na nevarnost plazu je opozorila že Stavbna družba iz Ljubljane, ko je jeseni leta 1945 provizorno obnavljala predor. Potniški promet se je odvijal s prestopanjem. Potniki iz smeri Ljubljane so se pripeljali z vlakom do predora nad cesto, od tam so šli peš na postajo Višnja Gora. Potniki iz smeri Novega mesta so izstopili na postaji Višnja Gora in odšli peš preko hriba na drugo stran predora, od koder jih je vlak odpeljal proti Ljubljani. Promet so vzpostavili po štirih dneh neprekinjenega in zelo naporenega dela. V izmeni je lahko delalo le kakih 40 delavcev. Največja težava je bilo pomanjkanje gumijastih škornjev, saj so delavci ves čas stali v blatu.

Tudi v predoru Sv. Ane so partizani iztirili 3 lokomotive in 40 vagonov, tako da je bil predor zelo zatrpan.

Obnova viadukta Žalna leta 1946

VPRAŠANJE ZA PREDSEDNIKA KUČANA

Prosim, da v zvezi z izjavo predsednika R Slovenije g. Milana Kučana v tv oddaji Zarišče, češ da je tudi on sam eden od nosilcev Slovenske pomladi, objavite naslednje vprašanje za g. predsednika Milana Kučana: Kaj je mislil pod pojmom "Slovenska pomlad" in pod pojmom "nosilec Slovenske pomladi"? Glede na dokumentirana, izpričana in javno znana zgodovinska dejstva je bil predsednik Milan Kučan leta 1988, t. j. v času Slovenske pomladi, predsednik slovenskih komunistov in član najvišjega vodstva jugoslovanskih komunistov in v prvi vrsti med tistimi, ki so z vsemi sredstvi Slovensko pomlad skušali spodnesti in odnesti na smetišče zgodovine. Če je g. predsednik pod pojmom "nosilec" mislil to zadnje, potem mu na vprašanje niti ni treba odgovarjati.

JANEZ JANŠA

G. Podobnik, se zavedate početja?

Sprašujem vas, kaj bi se lahko zgodilo, če bi tudi druge parlamentarne stranke ob istem času in na istem prostoru zbrale pristaše, ki bi "utemeljevali" svoja stališča

do naslednjih volitev legitimno predstavništvo vsega ljudstva, in zborovanje pristašev vaše in še nekaterih drugih strank. Kljub pritisku z ulice, ki mu je na svoj način "pomagala" tudi javna RTV s tem, ko je stalno mešala ton in sliko z zasedanja Državnega zbora in zborovanja na ulici, je parlament opravil svoje delo po predpisani proceduri. S tem je na najbolj način dokazal domači in tuji javnosti, da je Slovenija kljub "tranziciji" in kljub vašemu prizadevanju, da bi se Evropi pokazali kot država, ki svoje probleme rešuje s kazanjem mišic na ulici, vendarle že zrela evropska demokracija. Za takšno državo pa je značilno, da je zamenjava nekega ministra, obrambnega ali kate-regakoli drugega, pa naj tej ali oni družbeni skupini simbolizira karkoli, tako rekoč vsrkdanja zadeva, ki je najprej stvar odločitve predsednika vlade kot mandatarja, potem pa parlamentarne procedure odločanja.

KJE JE SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA?

Kot je znano, je bila Slovenska ljudska stranka ustanovljena predvsem s pomočjo kmečkega prebivalstva. Zato je logično, da bi ta stranka morala biti kmetu (ti so me za ta prispevek nagovorili in seznanili s problemom) v oporo in pomoč pri problemih, ki nastanejo s Kmetijsko zadrugo, ki je, tako se govori, kljub strankarskemu sistemu še vedno vsemogočna. Kot dokaz kmetije Kmetijske zadruge Trebnje navajajo odkup mleka, kjer zadruga igra vlogo inšpektorja, tožnika in na koncu še sodnika. Tako se predvsem kmetom, ki so kritični do zadruge, pogosto zgodi, da kar naenkrat zvedo "vaše mleko ni kvaliteto", in ne glede na velikost pridelave gre mleko v kanal. Ob tem pa nikjer ljudske stranke, ki je za kmeta aktivna samo v času volitev, sedaj pa se ukvarja za kmeta z nepomembnimi zadevami, kar bodo kmetje, kot pravijo vedeli na novih volitvah, če ne bo prej prišlo do kakšne nove ljudske stranke.

ANTON JUDEŽ

Poziv za strpnost in sožitje

Spoštujmo prednike, ki so pod lipo strpno urejali medsebojne odnose

Slovenski izgnanci v Krajevni skupnosti Dobova, zbrani na konferenci svoje krajevene organizacije 25. marca, smo ob obravnavi lastne problematike izrazili globoko zaskrbljenost nad sedanjimi političnimi razmerami v Sloveniji. Kot nekdanje žrtve nasilnega izгона, ki je bil zgolj prvo dejanje zločinkega načrta nacistov, po katerem naj bi Slovenci izginili kot narod, smo še bolj občutljivi za razsajajočo politični nemir. Vse priletnosti politikanstva in razvemanjem strasti, nestrpnosti s poskusi polarizacije slovenskega naroda negirajo zgodovinsko spravo v Kočevskem Rogu kot enkratnem dejanju človekovega dostojanstva, razuma in dobre volje. Z obžalovanjem ugotavljamo, da smo se kot ljudje in narod odrekli temeljnemu izročilu naših prednikov, ki so v svojih pogovorih pod lipo urejali medsebojne odnose in globoko spoštovali dogovorjeno. Z ljubeznijo do svoje rodne grude in spoštovanjem slovenske besede in kulture so lahko kljubovali vsem viharjem tujega gospodarstva in ohranjali svojo narodno identiteto in nacionalno bit. Prav v tem je bil izvor naše enotne in smeje odločitve, da smo se na vsenarodnem referendumu izrekli za svojo državo in jo ustvarili po lastni volji in meri.

Zato slovenski izgnanci, prežeti z neizmerno ljubeznijo do svoje domovine, naslavljamo na vse politične dejavnike in vso slovensko javnost klic in poziv k razumu, strpnosti in umirjanju strasti. Čas in prostor, v katerem živimo živimo, terjata od nas narodno enotnost in usmeritev v bodočnost, da bo Slovenec Slovenec človek dobre volje. Le tako bomo ohranili narodno dostojanstvo in prestopili prag demokracije Evrope, v kateri bo naša domovina enakopraven dejavnik miru in blagostanja.

Predsednik Krajevne organizacije Dobova
BRANKO BOGOVIČ

Lovstva ne pod vpliv dnevne politike!

Stališča članov Lovske družine Osilnica ob Kolpi

V nedeljo, 27. marca, so se lovci LD Osilnica zbrali v svojem domu v Ribjeku in na podlagi letnih poročil izvršnega odbora ter ostalih organov ali iz osebnih spoznanj pretresali mnoga vprašanja iz preteklega vzajemnega in skupnega celoletnega dela. V ospredje so postavljali doseženo raven varstva in gojitve divjadi in njej ustreznega okolja glede na prehranske in ostale življenjske potrebe posameznih živalskih vrst. Pri tem so ocenjevali tudi razsežnost škodljivih vplivov človekovega poseganja v naravo pri izkoriščanju njenih bogastev na posamezno vrsto visoke divjadi. Z enako odgovornostjo so pretresali obseg škode zaradi divjadi na kmetijskih posevkih ali na mladem gozdnem drevu in bili mnenja, da je potrebno več koordinacije med LD in kmeti pri nameščanju varovalnih naprav ali medsebojnem seznanjanju o izrednih premikih visoke divjadi.

Izpolnitev gospodarskega načrta za leto 1993 je bila dosežena skoraj po vseh elementih, so ugotovili. Toda za v bodoče bo treba storiti še več pri vlaganjih v lovskogojitveni okoliš LD Osilnica, z gospodarskimi deli sanirati, kar je poškodovano, so sklenili. In to bo zagotovo storjeno tako kot pretežni del od tega, kar so si zastavili.

Splošna in konkretna razprava o sistemu sedanjega ali bodočega organiziranja lovcev in njihovih organizacij je izhajala iz izhodišča, da sodobnih temeljev lovstva, ki so že oprti na spoznanja biotehnike in drugih strok, ni dopustno podrežati vplivom dnevne politike. Napake in odstopanja, ki jih storijo posamezniki kot člani lovskih organizacij, so pod strogim notranjim nadzorstvom in so uveljavljene tudi ustrezne sankcije, bodisi do posameznikov ali tiste organizacije, ki bi opustila strokovne kriterije.

Lovci so razpravljali tudi o nevdružnosti zaprtja tega dela obkoljske doline z nesrečno potekajočimi državnimi mejami, ki na več mestih ovirajo svobodne prehode in tem delu Slovenije tako domačinom kot ostalim, ki zaradi lepote krajine in prijaznih ljudi radi prihajajo sem.

VIKTOR AUER
Ljubljana

Odpoklic Bizjaka?

Stališča krščanskih demokratov: preveriti njegovo delo - Možen odpoklic

Na izredni seji občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov v razširjeni sestavi smo obravnavali aktualne dogodke v zvezi z razrešitvijo obrambnega ministra Janeza Janše. Po večurni in vsebinsko izredno kvalitetni razpravi smo sprejeli naslednje sklepe:

1. Slovenski krščanski demokrati naj ostaneje v Vladi samo pod zelo jasnimi in v koalicijski pogodbi definiranimi pogoji (npr.: takojšnje razčiščenje afer, brez združenje liste...).
2. Z delom ministra za notranje zadeve Iva Bizjaka občinski odbor ni zadovoljen, zato predlaga preveritev njegovega dela in eventualen odpoklic.
3. Občinski odbor SKD podpira združevanje s SLD. Ob tem nalaga svetu stranke, da se vključi v protikorupcijsko ligo.
4. Predsednik stranke Lojze Peterle se mora bolj posvetiti delu stranke. Svet stranke naj oceni smotrnost opravljanja obeh funkcij.
5. Svet za strategijo mora takoj pripraviti strategijo delovanja stranke za čas do naslednjih volitev (razširitev področja delovanja, sprememba imena...).

Predsednik občinskega odbora SKD Novo mesto:
MARJAN DVORNIK

ZAHTEVA NARODNE STRANKE

Narodna stranka Slovenije opozarja na absurdno stanje, ki je nastalo v državi zaradi vedno večjega prepada med slovenskim ljudstvom in njegovo odtujeno oblastjo. Zadeve postajajo nevdružne; o tem govori incidentna zaostritev z gladovno stavko predstavnikov slovenske demokracije javnosti. Zato ponovno zahtevamo: razpravo o odgovornosti predsednika države, nezaupnico vladi v Državnem zboru RS, predčasne državnozbornske in predsedniške volitve še letos.

Za Narodno stranko Slovenije:
**JANEZ STANEK,
PETER I. BENKO
in SERGEJ PRINČIČ**

NEMOGREDE:
Najbrž ni dosti Slovencev, ki bi verjeli, da je Janez Janša človek, ki je prišel izpolnjevati Kučanovo preroško besedo. Če je torej sam luč, potem ne bomo v srbah za njegovo bodočnost. Dobro se zaveda pomembnosti svoje vloge, ki tudi v prihodnosti ne bo zreducirana samo na glas vpijočega v puščavi, dobro ve za nevarnosti, ki prežijo na igralca, ki predolgo igra isto vlogo, skratka, presneto dobro ve, kam koraka. Sicer pa, kaj mislite, kateri politik si je v zadevi Smolnikar nabral največ točk, ne za današnji ampak za jutrišnji dan? Pa vendar se bojim, da se pojutrišnjem lahko zgodi s Slovenijo enako kot s filmom, ki sicer dobi nagrade za glavne in stranske vloge, v celoti gledano pa je vseeno slab in neuspešen. Usoda filma namreč ni odvisna samo od kvalitete in popularnosti igralcev, temveč tudi od tistih, ki v sceni stojijo za kamerami. In ravno zato nanje nikakor ne smemo pozabiti.

MARKO POLENEŠEK

UPOKOJENCI ZA LEPŠO OKOLICO

V metliškem društvu upokojencev se opaža vse večja aktivnost. Kdor pozna predel Metlike pri železniški postaji, kjer stoji tudi stavba DU, bo zagotovo opazil velike spremembe. Okolica ni več tako zanemarjena kot prej. Zemljišče okrog zgradbe DU se počasi spreminja v zelenišni park. LODU, predvsem pa njegov prizadevni predsednik Jože Jankovič, je poln načrtov. Člani IO pa tudi nekateri drugi člani DU smo družno prispevali z "udarniškim" delom k lepemu izgledu tega dela Metlike. Tako smo v ponedeljek, 14. marca, ravnali zemljišče, zasadili veliko sadik zimzelenih in ostalih, ter odstranili nepotrebno navlak. Osnutek oz. načrte je izdelal ing. Marjan Hladnik, ki je strokovnjak na tem področju.

TONE MATJAŠIČ

- Gospodje, ki so na oblasti, pozabljajo, da zadnje revolucije še ni bilo. (F. Feltrin, tajnik SLS)
- Scenarijevi, ki si jih izmišljajo nekateri novinarji, se ne bi sramovali niti Stalin. (Keber)
- Slovenski cestni križ je 150.000 ljudi na cesti. (Skalar)

Odgovor predsedniku dr. Drnovšku

Primerjava s srbskim mitingom je žaljiva - Predsednik Drnovšek, stopite že enkrat med delavce, upokojence in kmete ter jim pojasnite ravnanje Vaše vlade!

Zahvaljujem se Vam za Vaše javno pismo, saj sva si lahko edina v tem, da je vprašanje demokracije vprašanje, ki je vredno javne pozornosti.

G. Drnovšek, v pismu navajate, da v parlamentarni demokraciji družbene spore rešuje demokratično izvoljeni parlament. Strinjam se z Vami, toda prav zato Vas sprašujem, zakaj so poslanci LDS, torej poslanci stranke, ki jo vodite, glasovali proti razčiščenju spornih vprašanj v zvezi z javnim dolgom; proti ugotavljanju odgovornosti posameznikov v zvezi s tem; zakaj so poslanci LDS glasovali proti sprejetju zakona proti pranju denarja po hitrem postopku in proti pospešeni obravnavi vprašanj protikorupcijske zakonodaje. G. Drnovšek, namesto da bi si prizadevali za pospešitev sprejetja zakonodaje, po kateri bi bilo dobro delo dobro plačano, kraje in zlorabe pa kaznovane, se sklicujete na parlamentarno demokracijo kot izgovor, da tega ne storite.

Očitati mi, da sem bil v času izred-

ne seje občasno tudi med zborovalci pred parlamentom. Seveda sem bil in tudi Vam, g. predsednik, bi želeli zborovalci marsikaj povedati.

G. Drnovšek, stopite med delavce, za katere pravite, da imajo previsoke plače in jim to pojasnite! Stopite do upokojencev, predvsem tistih z nizkimi pokojninami, in jim razložite, zakaj so se tudi njim pokojnine še zmanjšale! G. Drnovšek, pojdite med slovenske kmete, katerih mnogi otroci zaradi nerazumljivega odloka Vaše Vlade ne dobivajo več štipendij! Približajte se izobražencem, ki delujejo na različnih področjih in je njihovo znanje nerazumljivo podcenjeno!

Za omenjene probleme ste kot predsednik Vlade in predsednik največje parlamentarne stranke tudi soodgovorni. In še nekaj; ali ni, g. predsednik, bistvo političnega delovanja tudi nastopati pred ljudmi, jih poslušati in biti dovozen za njihove probleme, želje in pričakovanja?

V javnem pismu primerjate zborovanje pred parlamentom s srbskimi mitingi resnice. Ta Vaša ocena je za zborovalce žaljiva. Sprašujem se tudi, ali iz te Vaše ocene izhaja odločitev, da je bilo med izredno sejo v parlamentu veliko število uniformiranih policistov, opremljenih za boj proti demonstrantom.

Pred Prešernovim spomenikom in pred slovenskim parlamentom so se zbrali ljudje zaradi skrbi za prihodnost slovenstva, slovenske države in demokracije. Ljudi je pred slovenski parlament privedlo nestrinjanje z vašo odločitvijo za zamenjavo obrambnega ministra Janeza Janše. Zborovanje so pričeli slovenski kulturniki, in to simbolično, prav pred spomenikom Franceta Prešerna.

G. Drnovšek, zavedam se svoje odgovornosti in odgovornosti Slovenske ljudske stranke za prihodnji razvoj naše države in demokracije.

Upam, da se tudi Vi zavedate svoje odgovornosti, saj je v tem trenutku prav od Vašega delovanja v največji meri odvisno, ali se bodo žgoči problemi slovenskih ljudi reševali v vladi in parlamentu.

MARJAN PODOBNIK
predsednik Slovenske ljudske stranke

Bo država Slovenija čakala, da izgnanci izumrejo?

Odlično uspel zbor KO Društva izgnancev v Boštanju

V polni dvorani TVD Partizan v Boštanju so 19. marca nekdanji slovenski izgnanci iz obdobja 1941 - 1945 pregledali uspešno delo KO DIS Boštanj. Ob ustanovnem običnem zboru pred dvema letoma je bilo včlanjenih 43 članov, danes pa šteje boštanjaska organizacija že kar 300 članov.

Na zboru sta predsednik izvršnega odbora DIS, gospod Slavko Kunec, in predsednica Komisije za socialnozdravstvena vprašanja in odškodnino DIS, gospa prof. Ivica Znidaršič, poudarila, da smo bili izgnanci prve žrtve nacistične raznarodovalne politike v Sloveniji v letih 1941 - 1945 in nihče drug, ki se danes rinejo naprej. Ta najštevilnejša kategorija trpečih Slovencev pa se še vedno zapostavlja. Prišel je čas, da se mrtvim izgnancem prizna odškodnina, ki jo naj dobijo njihovi otroci in še živeči izgnanci. Med živimi je še okrog 30.000 izgnancev, v letih 1941-1945 pa je bilo 80.000 izgnancev oz. takih, ki so pobegnili pred prisilnim izgonom.

Konkretna zahteva, za katere se bori vodstvo DIS, gotovo ne bodo v

celoti uresničene, so bile pa prvič javno predstavljene. Do smrtno rento od 3.000 do 8.000 tolarjev naj bi prejemale vsi izgnanci, glede na različno dobo izgnanstva, za vsakega umrlega naj bi dobili 2 milijona tolarjev, posebej pa še vsak 500 mark za vsak mesec izгона, nato obvezno revalorizirano vojno odškodnino, popisano v letih 1945-1946 v bivši Jugoslaviji. Ta je za vsa druga območja Slovenije arhivirana, le za ta del Posavja pa se je izgubila ali morda ni bila popisana. Zato so dobrodošle vse informacije v zvezi s tem popisom škode.

Na zboru v Boštanju je bilo poudarjeno, da nas hočejo nekateri s to našo lokalno samoupravo "na horuk", narediti sovražnike celo v družinah in da bi bila razcepjenost krajevnih skupnosti in občin škodljiva. Na koncu naj se v imenu vseh prisotnih zahvalim Mešanemu pevskemu zboru Lisce za prisrčen kulturni spored, saj so nam ob njem tekle solze po licih.

JANKO BLAS
Sevnica

KRIŽ V ZNAKU

Na zboru SKD v Ribnici je delegat opozoril, da ima nova LDS v svojem znaku tudi križ, SKD pa ne. Glavni tajnik SKD Edvard Stanič je pojasnil, da kratica LDS pomeni lahko tudi liberalci, demokracija in socialisti, tisti zeleni križ pa predstavlja še Zelene-ESS. Ribničani pa s pojasnilom ni bil zadovoljen in je dejal:

"Vse stare babe bodo nasedle na križ in bodo nje volile. Kakor je križ tam, je konec za nas."

ŽIRINOVSKI IN NAŠI

Na sestanku SKD v Ribnici je bilo izrečenih tudi nekaj misli o obisku Žirinovskega v Sloveniji in njegovi vrnitvi z letališča domov v Rusijo. Generalni tajnik SKD Edvard Stanič je nekomo odgovoril na vprašanje o obisku Žirinovskega, potem pa je bilo slišati v ozadju dvoraneko nerazložno pripombo. Sekretar Stanič je spodbudil govornico pripombo:

- Kar glasneje povejte, gospa. Ribniška gospa pa se ni pustila pristi in je hitro odgovorila:
- Imamo že doma dovolj oslov in ni treba še uvoženih.

Cerkev in njena politika

Odgovor na pismo tovarišice iz Šmarjete - Pomembno je spoštovanje do soljudi, četudi še niso rojeni

Hvaležna sem Dolenjskemu listu, ker je odprl za vse, želim pa odgovoriti tovarišici iz Šmarjete. Nisem več mlada, a so mi živo v spominu dogodki, ki so se vrstili v dolgih desetletjih mojega življenja.

Kot osemnajstletno dekle sem obiskala strica in teto, ki sta živel v veliki hiši podeželskega mesta, kjer je bil stric uradnik. Na vratih sosednjega stanovanja je ob tablici "Zdravnik dr. N. N." pisalo "Zaprto". Teta je pojasnila, da je zdravnik v zaporu, ker je ilegalno opravljal abortuse. "Sicer pa bi se tod okrog podilo okrog dvesto pamžev," je skomignila z rameni, kot bi hotela reči: "Bolje, da jih ni." Potem pa je dodala: "Saj jih je tudi pri vas preveč." Dva sta dovolj, za veselje in za žalost." Pri nas doma pa je pravkar shodil najmlajši, sedmi po vrsti. Nepopisno smo ga imeli radi. Tudi najstarejši, ki je že čakal na odpoklic k vojakom, in drugi, ki je čakal na nabor, sta se z njim poigrala, kadar koli sta utegnila. Res nismo živeli v izobilju, a težko bi bilo ugotoviti, kateri od nas naj bi bil odveč.

Ko je prišel domov stric, ga je zanimalo prav vse, kar se dogaja v domačem kraju, tudi z župnikom. Ob tem je pripomnil: "Veš, cerkev je politika." Ne bi bilo prav, da bi ugovarjala svojemu gostitelju. A zasmilila se mi je moja petletna sestrična, ko ji je vprical mene razlagal o začetku in razvoju človeštva pa o tem, da sta se z bratom razvila iz jajčeca. Poslušala ga je z odprtimi usti, a razumeti še ni mogla. Takrat sem bila hvaležna

O veri imam pravico tako misliti

Še en odmev na pismo s tem naslovom - Neverni se sklicujejo na svojo pravico, da lahko drugače mislijo, toda sv. Pavel je zapisal, da ni nihče pravičen sam iz sebe

Članek ge. Darinke Tratar iz Šmarjete, objavljen v Dolenjskem listu 17. marca, me je spodbudil, da tudi jaz napišem nekaj misli o veri. Nedavno tega je bilo zelo dobro napadati vero, saj se tisti, ki so resnično verovali, niso smeli braniti. "Vere ni potrebno braniti," je že davno ugotovil B. Pascal, kar je res, braniti pa se morajo verniki, ki so napadeni zaradi vere. Vera je nevidna duhovna vez med človekom in Bogom in jo verni realno občutijo, nevernim pa je kamen spotike. Objavljanje obrabljjenih floskul proti veri in neobstoju Boga je bilo v našem polpreteklem času zelo popularno, saj si je vsakokratni avtor pridobil točke pri oblastniški eliti, ki mu je nato milostno odrinila nekaj več drobtinice s svoje bogato obložene mize. Tlačeni in na rob družbe odrinjeni kristjani pa so ob vsakem takem pisanju občutili bolečino v srcu.

Nič neznanega med kristjani ne navajam in nič novega v pogledih nevernih na vero ni v Vašem članku. Neverni v svoji duhovni slepoti vedno napadajo: "Nekaj, česar ne poznajo," je zapisal B. Pascal. Bog namreč daje, komur hoče, in prevzetemu se

upira, je znano vsakemu resničnemu kristjanu. Ali drugače rečeno: Bog daje v milosti svoje ljubezni vero tistemu, ki je sposoben odpreti svoje srce za Njegovo Besedo. Če bi bilo to tako lahko storiti, bi bilo danes med nami več vernih Slovencev kot nevernih. Neverni se v svojih napadih na vero vedno sklicujejo na svojo pravico, da lahko drugače mislijo. Sv. Pavel pa je zapisal: "Nihče ni pravičen sam iz sebe!" In najtežje je spoznanje človeškega srca, da je srce Boga ponižnejše od njegovega! V človeškem bitju namreč ni nič bolj svobodnega kot njegova svobodna volja, v kateri se odloča za vero ali pa nevero. In nedolgo tega je neki teolog zapisal: "Bog pravi, če že zahtevam, da me nekdo ljubi, mu moram dopustiti tudi, da me ne ljubi!" In kdor le malo pozna resnico človeške zgodovine, ve, da je bilo resnično vernih vedno manj kot pa nevernih in da bo tako do konca sveta.

Slovenski Cerkvi očitate njeno zaostalost za sodobnimi spoznanji modernega Slovence. Kakšen pa je ta moderni in napredni Slovenec? Malo veren in bolj neveren, zlasti še, če mu gre še kar dobro, že kar materialistično veruje, da si je, kar ima, sam ustvaril z delom in predvsem pametnim obnašanjem v odnosu do oblasti in Boga. Samo Bog ne daje kaj slabega, pa bo že nekako šlo! Kaj me briga, kdo mi vlada, saj so itak vsi barabe, tako rdeči kot črni, samo mene naj pustijo delati, da si bom kaj zaslužil! Pa danes, ko nam gre slabše kot prej, kdo vpije najbolj? Najbolj glasni so ravno neverni. Cerkev seveda ne more odobravati vseh človeških početij in neumnosti, zato so njeni glasniki proglašani za zaostale, ker zavračajo takšna moralna načela, ki so nasprotna božji volji.

Pravite, da nočete kar počez posploševati in da je v slovenski Cerkvi veliko dobrih ljudi. Slovenski narod ima ravno od takih ljudi največ, kar je prejel, od kulture do poštenosti. Vsi, ki so naredili kaj dobrega za ta narod, so bili globoko verni, pa naj so to bili laiki, duhovniki ali škofi. Primožu Trubarju se lahko vsak Slovenec zahvali, da je sploh pismen, škof Slomšek in Prešeren sta bila sodobnika in sta oba, vsak po svoji strani, ogromno dala svojemu narodu, verjetno škof Slomšek še več kot Prešeren, da ne omenjam drugih, kot je bil Cankar, ki je v svojih delih preprosto napovedal zlo, ki nas je doletelo z drugo svetovno vojno, in našo slavno-neslavno revolucijo. Sodobni strokovnjaki v Zgodovini verstev ugotavljajo, da je vsak prevod Sv. pisma v nacionalni jezik pospešil duhovni, kulturni in materialni razvoj. Slovenci smo prvi prevod Sv. pisma dobili le 10 do 15 let za večjimi evropskimi narodi, kot so Francozi, Nemci in Italijani. Vi pa imenujete knjigo knjig in modrost modrosti, knjigo pravilic ter ljudsko blago!

S pravljicami so nas v resnici pitali v preteklih letih naši veliki revolucionarji in samoproglašeni heroji. Samoupravna latovščina po našem ve-

likem vizionarju Kardelju, ki je to idejo ukradel filozofu in teologu Ušeničniku in so jo njegovi somišljeniki uspešno razvijali do njenega neuspešnega konca. Uradnim mislecom totalitarnih režimov ni nikoli uspelo najti prave odreditve človeka zase, kaj šele za ostale državljanke. Sreča človeka ni v neomejenih materialnih dobrinah, kakor je učila marksistična ideologija, temveč v njegovem notranjem miru in usklajenosti poželenj (strasti), z možnostmi, s katerimi razpolaga tako v duhovni moči kot z materialnimi potenciali. Da nam tega manjka, danes potrjujejo tudi Vaša osebna razmišljanja o Vaši botri, ki da Vas je učila sovraštva do komunistov iz črnih bukev, ker so ji partizani ubili sina domobranca. Za njeno bolečino prav gotovo ni bila kriva njena vera, temveč tisti, ki so ji ubili sina, mogoče celo edinega. Vaš optimizem, da bo človeštvo izumilo čarobno formulo svoje sreče brez ideologij in religij, ki so krive za vse vojne, je, milo rečeno, popolnoma zgrešen. Če že ideologije pozivajo na razredni boj v svojem izvoru, doslej še nisem zasledil, da bi Sv. pismo zahtevalo boj proti svojim nasprotnikom. Kriv je vedno lahko le človek, ki v svojih strasteh po oblasti in moči nad ostalimi ljudmi uporablja (zlorablja) vsa sredstva tega sveta, med drugim na žalost tudi vero. Vendar vera ni bila nikoli in tudi ne bo kriva za človeško nesrečo zaradi tistega, ki jo daje, in zaradi tistih resnično vernih, ki v njej upajo in oplajajo svojo dušo. Ti se nikoli niso bojevali zaradi vere in zaradi nje zavestno ubijali, to so lahko počeli le tisti, ki so mislili, da z obiskom religioznega objekta že imajo vero. Vsa dosežanja človeška zgodovina je dokazala, kako bedno je človeško bitje v prizadevanjih za svojo dobroto, modrost in strpnost, da ne omenjam ljubezni.

Moti Vas tudi brezmadežno spočetje device Marije, kako ne bi zmogel tega storiti Bog pred 2000 leti, kar počenja človeška znanost že nekaj let. Tudi Vstajenje Vam je neresnično in neverjetno. Povem Vam, da če človek čuti lastno dušo, ve, da je to seme novega življenja in da ta duša mora rasti v človeku v času njegovega minljivega življenja, kakor je nedavno zapisal neki nemški krščanski teolog. Pa dovolj o veri ali neveri, tudi jaz imam pravico tako misliti o veri!

ALOJZ SCHWEIGER
Črnomelj

- Kučan, sin teme, ostani pri svojih v Čikagu. Artur, tudi v Sloveniji si svoje odlajal. (Transparenta z nedavne demonstracije v podporo Janši)
- Četudi poslanec samo pritiska na gumb, opravlja mučeniško delo. (Poljšak)
- V Depali vasi je šlo za banditizem, kot bi ga naredili cestni razbojniki. Za uporabo krinke ni bilo nobene zakonite osnove. (Pavle Celik, nekdanji poveljnik slovenske policije)

Nova velikonočna zgodba

Naš ded je po kosilu prelistaval Koledar Prešernove družbe. To je bila edina literatura, ki jo je imel še za svojo. Edini stik z zunanjimi dogajanjimi sploh, saj ni maral za poročila, kaj šele za tv dnevnike. Vse je proglasil za navaden didelj-udelj, obmjen vsakokrat malo drugače.

"Ja, veste, celo v koledarju so že priznani velikonočni prazniki. Ta oblast je prebrisana, ni kaj reči."

Bili smo že tako navajeni njegovih pripomb, da smo kar molčali in čakali, kdaj se bo spet oglašil s kakšno svojo iz koledarja. Nič od pričakovane. Kar oddahnili smo si. Pa ti privleče Jure svoj.

"Menda tudi mene daje prezgodnja pomlad, da sem pozabil povedati, kako nas je teta Meta povabila za velikonočno nedeljo. Različna prepričanja gor ali dol, čas je že, da se na siva leta zbogate. Kri ni voda!"

In že je odbežal. Zvečer smo pozabili na kačasto Santa Barbaro, Še dnevniki nam je ušel, saj smo se vsi predali mislim in dvomom zaradi povabila tete Mete.

"Ti lisica prevejana!" je bruhnilo iz mene, "poprej smo jo ničlikokrat povabili, naj že zaradi družinskega običaja z nami sede za svečano pogrnjeno velikonočno mizo! Se še spomnite, kako mi je zabrusila, naj kar sami pestujemo že zdavnaj zavrnjene cerkvene navade? Tudi tega se ne spomnite, da mi je vrgla v obraz, da v cerkev ne hodimo, velikonočno šunko pa žremo. Mene že ne bo za njeno mizo!" sem se zaklela.

"Saj drži," je prikimala ata. Rekel je še, da ne bo nikoli pozabil njenih pridig.

Nekaj časa smo se zavlekli v razmišljanje kot vsi, ki nazadnje pogruntajo zase najpametnejše. Pa je planil Jure! Spet Jure.

"Se bolj trapasti ste kot Butalci! Kaj mislite kar naprej prežvekovati polstoletno prepričanje tete Mete? Na starost boste spoznali, da je še

tako scefrana plahta pač žlahta. Zmerom ste ji na tihoma dajali vzdevek "politična k." Vam še ni jasno, da je politika najstarejša tvorstna obrt? Teta Meta je bila le drobno zrnce v velikanskem mlinu, ki melje vedno izbrancem v prid. Jaz pojdem k njej velikonočno, pa z bogom!"

Verjeli nismo, šel pa je res. Domov je prihlačal peš, saj mu je bilo škoda izprazniti denarnico za poostreno policijsko oblast. Kar obleden in obut se je zleknil na kavč.

"Povej no, kako sta praznovala?" je vprašal ata.

"Mejdum, tako kakor še nikoli. Teta Meta je postavila lepo preka-jeno gnjat predme, domač kruh je dišal, da so se mi sline kar cedile! Iz šentjemskega poliča sva si parkrat natočila, da sva lažje pošteno obrala vse, kar je podrekašno..."

"Kaj ti je pa še naplozala?" sem ostro zastrigla v besedičenju.

"Veste, pridiga, velikonočna ali pa ne, je bila kratka, ampak frdamano pametna. Vsaj zame. Ne tuli v noben rog! Vsi se obrusijo, če ne že zdrobe, še predno se učvrstijo. Prijatelj s prijatelji in sovražniki; to je prastara modrost. Pamet v roke, pa boš plesal enkrat na lastnih nogah, saj se samo na te lahko zaneses!"

"Je kaj omenila poglihanje in pobarala, zakaj nismo prišli vsi?" je zagrebel ded, ki mu naše razprje nikoli niso šle v račun.

"Ja, poglihanje je stvar, ki se je moremo lotiti vsi. Teta Meta je rekla, da je pogreta rihta včasih strup za slabe žolodce."

Jure je zadovoljno zasmrčal, mi pa smo tiho mleli vsak svoje. Le ded je po dolgem molku na tihoma povedal, kar ga je že toliko časa tiščalo: "Pa bi le lahko šli vsi k Meti, ne? Nič več nam ni napravila hudega, kot mi njej. Mar nimam prav?"

Odgovora ni dobil. Še danes pa, to dobro vem, vsi tehtamo vzrok dolgoletnega sovraštva. Koliko časa še, ne vem. JANJA KASTELIC

NI PRVOAPRILSKA POTEGAVŠČINA - Te dni so delavci Komunalne Nove mesto in njihovi kooperanti odeljali prek tristo kubikov smeti in odpadnega materiala. Seveda ne bi bila vest toliko pomembna, če ne bi smeti odvažali pravzaprav iz centra Dvora za nekdanjim plavčev, v katerega so krajani vrsto let vneto vozili odpadke. Vrsto let so Dvorjani zaskrbjeno opazovali propadanje njihove dediščine. Tako se je že v lanskem letu pričela akcija za postopno uredjanje gospodarskega in kulturnega kompleksa nekdanje železarne. Pobudnik te pomembne akcije je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta in sodelovanju s krajevno skupnostjo Žužemberk, Komunalno iz Novega mesta itd. Na sliki: odvoz smeti in odpadkov z močno gradbeno mehanizacijo. (Foto: S. Mirtič)

RAZMIŠLJANJE VOJNE GENERACIJE DANES (8.)

Za resnico o ubitem študentu Grozdetu

"Zgodba o mučenju Lojzeta Grozdeteta je ena sama laž," je dejal B. Š., ki ga je lastnoročno položil v krsto

Naj postane kot veri globoko predan, če Cerkev tako ocenjuje. Ne, to ni moj cilj. Ne želim tudi komentirati, kar je napisano o njegovi predanosti veri. Verjetno imajo prav tisti, ki trdijo, da je bil celo fanatik, kot npr. njegov sošolec J. K. Ne nasprotujem argumentom o njegovi vernosti kot osnovi za posvetitev v svetnika. Toda očitno vse to za nekatero ni dovolj pa tudi ne glavno. Ti hočejo svetnika mučenika, ki so ga "mučili partizani", in to "zaradi vere". In tu se ponavlja nekaj iz preteklosti. Tudi kolaboracija naj bi bila oproščena, če so to interesi Cerkve. Danes pa je dovoljena tudi najprezrednejša laž, da bi se opravičila kolaboracija in dokazovalo mučeništvo. Upam, da na to vendar vsi ne pristajajo in da so, čeprav posamezniki, ki bodo podprli, kar je papaz novembra 1992 rekel slovenskim škofom, namreč, da je treba vse raziskovati brez bremena nestrpnosti. Torej, če se nekaj ugotovi, da ni resnica, je to treba tudi sprejeti.

Vse pogosteje imamo priložnost slišati, da se pojavlja beseda "mučenik" za posameznike, ki so plačali kolaboracijo s fašizmom s svojim življenjem. Nadškof dr. Suštar je ob 50. obletnici VOS-ove justifikacije dr. Ehrlicha, enega prvih kolaborantov z italijanskimi fašisti, organizatorja

vohungstva za okupatorja po liniji cerkvene hierarhije, ki je desetletnoce Slovencev poslalo v zapore in taborišča, in enega od prvih organizatorjev za aktiven boj proti antifašističnemu uporu proti okupatorju, daroval mašo, prisostvoval komemoraciji in ga imenoval "mučeniška kri". Ko je posvečal 1993. leta nove zvonove v cerkvi na Ajdovcu, ki je bila porušena kot belogardistična postojanka, je govoril o padlih belogardistih kot mučeniških. Ko je javno v Šentrupertu razglasil odlok o postopku za dokazovanje Grozdeteta za mučenika, je govoril tudi o "drugih mučeniških" v tem kraju. Vse to govori, da Grozdet ni zadnji kandidat za listo sodobnih slovenskih mučeniškov in svetnikov. Sprašujem se, ali bodo verni Slovenci že v bližnji prihodnosti klečali pred svetniki, ki so bili kolaboranti s fašizmom, pa tudi pred takimi, ki so svetniki postali zaradi predrznih laži o mučeništvu.

Postavlja se vprašanje, ali je sploh prišlo do pretrganja s klerofašistično politiko, ki jo je vodil bivši škof Rožman. Odgovor je lahko tudi naslednji: isti dan, ko je na desetletnoce Slovencev skupaj z vso Primorsko slavelo 50. obletnico osvoboditve Primorske izpod italijanskega fašizma na

zborovanju v Novi Gorici, je nadškof dr. Suštar opravil bogoslužje in kleče molil na Turjaku, kraju izgubljene bitke nekaj sto slovenskih fašistov, katere je on imenoval "vaška straža", čeprav so imeli svoj uradni fašistični naziv MVAC - Milizia volontaria anticomunista, naziv, ki ga je osebno odredil Mussolini na sestanku s fašističnimi velikaši regije v Gorici 31.7.1942, ko je dovolil organiziranje in dal puške in uniforme "slovenskim katoličanom v boju proti partizanom, vendar bo to le koncesija, ki jo Italija daje slovenskim katoličanom, brez obveznosti za prihodnost."

Prepričan sem, da bi bila nadškofova navzočnost na proslavi v Novi Gorici veliko bolj pozitivno sprejeta v slovenski javnosti, kot je bilo njegovo maševanje na Turjaku. Cerkevni mediji nenehno govore o starih strukturah in udeležencih NOB kot brezbožnikih. Če bi bil v Novi Gorici, bi nadškof lahko po teh kriterijih ugotovil, koliko je brezbožnikov v Sloveniji, pa da je tudi cela Primorska brezbožna, saj je bila ogromna večina prisotna na večdesetisočglavem zborovanju. Mogoče bi celo pomislil, da bi bilo v bodoče bolj potrebno angažirati misijonarja tu kot pa v črni Afriki.

Vse bolj nujen postaja odgovor, ali se tvorca teh satanskih obožb na račun NOB, v primeru Grozdeteta pa tudi na račun konkretne partizanske enote, zavedajo posledice, ki bi nastale, če bi se uresničilo vse, kar so nekateri načrtovali, da bi ta laž postala resnica in del zgodovine življenjepisa svetnikov. Vse to nas globoko prizadeva. Mi borci Čuškeve in Tomšičeve brigade ter Zapadnodolenjskega odreda ne moremo, ne smemo in ne bomo nikoli pristali, da bi postala resnica ena od največjih laži in klevet, napisanih o NOB, laž, ki nas obožuje za zverinski gnusen zločin, ki ga nikoli ni bilo, a napisana je samo zato, da bi Slovenci dobili sodobnega svetnika, ki je "potreben kot vzor - kot žrtev komunizma". Samo zato, ker hočejo mučenika svetnika, ki ni imel puške, a je izgubil življenje, da bi tako dokazali, da so bili poboji samo zaradi vere in da je bila tudi kolaboracija upravičena v boju proti partizanom, ker naj bi bila obramba vere.

Sprašujem se, ali je morda že ali pa morda še namerava Cerkev predlagati za mučenika koga od 46.000 mrtvih Slovencev, pripadnikov antifašističnega odpora, od katerih niti en odstotek ni bilo komunistov, velik del

pa je bil globoko veren. S puško v roki jih je padlo 16.000, 30.000 pa je bilo ustreljenih, obešenih, vrženih v krematorije, umrlih zaradi mučenja v zaporih in koncentracijskih taboriščih. Ali primer partizana, kateremu so Nemci, ko so ga ujeli, z gozdarsko ročno žago odžagali glavo. Ali mlado Primorko iz Repentabora, ki je bila ujeta s pošto in zato obešena 28.2.1944 na trgu v Očinah. Ali mlado Korošico iz St. Vida Podjune na Koroškem, ki so jo ujeli s pošto ter obsodili na smrt z obešenjem in z njo njeno mater pod obožbo, da je vedela za delovanje svoje hčerke, pa je ni prijavila. Obe sta bili obešeni 12.1.1945 v Gradcu! Ali katero od petih rodoljubnih Primork, ki so bile skupinsko obešene 24.4.1944 v Trstu! Ali katerega od 100 obešenih za enega nacističnega funkcionarja 12.2.1945 v Frankolovem, po nalogo krvnika, komandanta 13. salzburškega pokrajinskega okrožja SS, generala Ervina Rösenbergerja, istočasno velikega prijatelja škofa Rožmana in komandanta eselona, v katerem so bili tudi slovenski SS-ovci - domobranci. Ali pa aktivista OF, kmeta iz Šmihela nad Mozirjem, ki je bil ustreljen 22.6.1942 v Celju in je napisal v poslovljnem pismu:

"Ljuba žena, otroci, sestra, brat in drugi! ... Ne izgleda, da bi se še kdaj videli. Zaupam pa trdno v Boga in Marijo... Bog že ve, zakaj nam to trpljenje pošilja. Jaz sem na smrt pripravljen. Prosim le še Tebe, odpusti svojemu možu... Molite za blagor

moje duše... Nedavno sem sprejel svete zakramente... Odpustite torej očetu, ki je kot zaveden Slovenec branil pravico svojega naroda... Oče, odpusti jim. - Bog z vami."

Ne bom več našteval, preveč jih je, toliko, da bi nebesa napolnil. In za vse te nadškofova komisija, če bi jo imenoval, ne bo imela nobenih težav, da spozna in ugotovi mučeništvo. O vsem tem so v muzejih fotografije o njihovih mučeniških smrti, v arhivih pa dokumentacija. In nič ne bo treba lagati in si izmišljati ali predpostavljati. In nikogar od vernih Slovencev ne bo sram, ko bo pokleknil pred svetnico ali svetnika, ki je umrl mučeniške smrti, ne kot fašistični kolaborant, s katerim je obračunala vsa Evropa med vojno in na koncu vojne, ampak v borbi proti fašističnemu okupatorju. Kajti ni dvoma, da tu, na tej zemlji, ne bi bilo danes več krščanskih slovenskih družin, če bi fašizem uspel v svojih pekelnih načrtih. In še to, prepričan sem, da bi veliko laikov bilo pripravljenih sodelovati in pomagati komisiji, da častno opravi svoje delo. Gospodje škofje, člani Škofovske konference Slovenije, ali ste, tako kot ste predlog salvezijancev za Grozdeteta, pripravljene vzeti v postopek tudi to iniciativo? Prepričan sem, da bi to bil tudi zgodovinski, ne pa samo kanonski dogodek. In tudi del sprave in praksi.

LADO KOČIAN
borec Gubčeve brigade
izredni univerzitetni profesor
in generalmajor v pokojju

Mlado društvo doseglo že lepe uspehe

Obračun TŠD Kostel

FARA - O razgibanem delu Turistično-športnega društva Kostel lani smo poročali že sproti. Spomnimo naj le, da je bil lani poleti rekorden naval izletnikov in kopalcev na Kolpo, da je TŠD postavilo več turističnih in krajevnih oznak (kozolčkov), organiziralo več razstav in nastopov, tekmovanj in nastopov veslačev na Kolpi in drugod, vrsto drugih športnih prireditev.

Na nedavni skupščini TŠD so med drugim sklenili, da se bodo še naprej prizadevali, da bi dobili in usposobili turistično kočjo Kostel, ki je zdaj last hotela Pugled Kočevje in je zaprta. Tako izletniki, ki obiskujejo grad Kostel in Trg, zdaj ne morejo biti deležni gostinskih in drugih storitev. Prizadevali si bodo tudi za čimprejšnjo obnovo grajskega kompleksa, njegove posamezne dele pa je treba usposobiti za kulturne in druge dejavnosti.

Na območju društva je devet lastnikov zemljišč, ki imajo možnost, da uredijo prostore za kampiranje med poletno sezono. Med njimi je 8 zasebnikov in turistično podjetje Kompas Ljubljana, ki je že pred več leti odkupilo zemljišče za ta namen, uredilo pa ga še ni. Vsem bo pri urejanju v okviru možnosti pomagalo tudi TŠD.

Poseben poudarek so dali tudi varovanju okolja, videzu naselij, čistoči voda in zraka. Potrebno je čimprej usposobiti čistilno napravo v Fari in urediti kanalizacijski odvod za strnjena naselja, kot so Kuželj, Žaga, Banjaloka itd.

Tudi letos bodo dajali pou-darek turističnim informacijam.

● Na območju Turistično-športnega društva Kostel do nedavnega sploh ni bilo primerno uredjen prostorov za kampiranje. Z zdaj pri društvu ugotavljajo, da so možnosti za kampiranje, in to kar na devetih zemljiščih, največ na Žagi (Alojz Samsa, Ivan Bartol, Miro Furlič, Tina Rauh) in Potoku (Jože Ofak, Jože Klarič) pa še v Pirčah (Mihael Lisac), Zlebah (Anton Janežič) in Fari (podjetje Kompas Ljubljana).

Tako načrtujejo udeležbo na letošnjem turističnem sejmu Alpe-Adria, nadaljevali bodo s snemanjem turistične kasete, izdelali še nov propagandni material itd. Organizirali bodo izobraževanje vseh, ki se ukvarjajo s turizmom. Vodstvo TŠD računa na pomoč vseh članov, prebivalstva, kulturno-športnega društva, Lovske družine, Ribiške družine, Gasilskega društva, šole, podjetij, pokroviteljev pa tudi občinske skupščine Kočevje.

J. PRIMC

PO KRŠČANSKO Z NOVINARJI

Proti koncu sestanka so se pristojni odpravili tudi novinarjem za udeležbo na izrazili prepričanje, da bomo pošteno poročali o sestanku. Nekaj eskadejevcev je imel spet pripombo: "Če ne bodo prav poročali, bodo nam gori (viseli?), in je pokazal na belezno prečke bolj pri stropu dvorane TVD Partizan."

PRAVI RIBNIČAN

Obiskal sem upokojenca Boga, pri-natelja in nekdanjega ribniškega župa-nika. Varoval je najmlajšega vnuka in ga šel lepega vedenja. Razveselil se me je, vrnika, ki je jedel kikirikije in bombone, je vprašal: "Kaj boš dal stricu?" Vnuček je odgovoril: "Nič!" Dedek Bogo ga je pohvalil: "Si pa res pravi Ribničan!" (Pripis: V Italiji so razpisali nagrad-natečaj za zgodbe, ki imajo 50 besed zgornjega je taka pa še resnična. To naj bila spodbuda uredništvu Dolenja, da bi morda tudi razpisali kaj podobnega.)

Priporočljiva gnojila za vrtnine

Namesto svežega hlevskega gnojja, ki se mu v vrtnarstvu izogibamo, stroka priporoča organsko-rudninska gnojila: kameno moko, biopost, biogreno in biobrazdo

V vrtnarstvu se izogibamo gnojenja s svežim hlevskim gnojem. Hlevski gnoj mora dozoreti na kupu in šele nato ga uporabljamo za gnojenje. Biovrtnarji pa hlevski gnoj kompostirajo z drugimi rastlinskimi ostanki ali pa ga celo uporabljajo za gojenje kalifornijskih deževnikov, ki ga predelajo v zelo kvaliteten kompost.

S preperelim hlevskim gnojem gnojimo le tistim vrtninam v vrtu, ki ga dobro prenašajo. To so: kapusnice (zelje, ohrovit, cvetača), plodovke (paradižnik, paprika, buče in kumare), gomoljnice (krompir in zelena). Tem vrtninam gnojimo s 4 do 6 kg hlevskega gnojja na kv. meter. Ostale vrtnine ne zahtevajo gnojenja s hlevskim gnojem, čebulnice in rdeča pesa pa ga celo ne prenašajo. Tem vrtninam gnojimo le z mineralnimi gnojili, v zdravem biološkem vrtnarjenju pa s kompostom in nekaterimi organsko-rudninskimi gnojili, kot so: kamena moka, agrovit, biopost, biogrena in biobrazdo. Ta gnojila so dobrodošla v vsakem vrtu pa tudi v cvetličnih lončkih in sadovnjakih.

Tako je kamena moka - KPMG naravno rudninsko gnojilo, ki ga uporabljamo tudi za apnitev na kislilnih in močvirnih zemljiščih. Pospipamo jo spomladi, ko so tla že suha, in sicer od 1-2 kg/m², mešamo pa jo tudi v kompostni kup.

Organsko humusno gnojilo biopost je prav tako zelo dobro za gnojenje vrtnin. Vsebuje visoko koncentracijo drobnoraznih, ki vračajo tlem zopet "življenje" in visoko rodovitnost. Glede na to, da je do tridesetkrat bolj učinkovit kot hlevski gnoj, ga damo na kv. meter okoli 100 g.

Novo biološko rudninsko gnojilo je agrovit. Poleg visoke vsebnosti hranil zmanjšuje tudi kislost zemlje. Z njim gnojimo lahko v kateremkoli letnem

času do 200 g/m².

Omenimo še visoko vredno organsko gnojilo biobrazdo, ki je pridobljeno iz različnih vrst hlevskega gnojja s pomočjo deževnikov. To gnojilo je petkrat bolj učinkovito kot hlevski gnoj in do osemnajstkrat bolj učinkovito od mineralnih gnojil 1:4. Kot sem že omenila pa, lahko to gnojilo pridobivate tudi doma z gojenjem kalifornijskih deževnikov.

Torej: na zelenjavnem vrtu lahko uporabljate poleg uležanega hlevskega gnojja in komposta iz kompostišč celo vrsto kvalitetnih organskih rudninskih gnojil. Ta gnojila so namenjena za zdravo pridelovanje vrtnin in glede na to, da zboljšujejo tudi rodnost tal, primernejša za gnojenje vrtnin kot mineralna gnojila.

Inž. CVETKA LAVRIČ svetovalka za kmečko družino

Čebela je vse bolj ogrožena

Z občnega zbora Čebelarke zveze Krško - Potrebna večja družbena pomoč - V sedmih šolah krožki

V občini Krško deluje Čebelarstva zveza Krško, ki povezuje pet društev: Čebelarstvo Senovo-Brestanica, Krško, Leskovec, Kostanjevica in Raka. V teh društvih je včlanjenih 167 čebelarjev, ki posedujejo 3.648 panjev čebel. Vsi čebelarji razen enega čebelarja ljubiteljsko, ne le zaradi zaslužka, ki ga predvsem zadnja leta ni zaradi sušnih let, pa tudi zaradi težav pri prodaji čebeljih pridelkov, to pa predvsem zaradi izgube trga.

Na občnem zboru Zveze v nedeljo, 20. februarja, je bilo iz poročil razvidno, da, čeravno so težave pri čebelarjenju, Zveza deluje dobro v sodelovanju s predstavniki društev. Zaveda se, kako važna je naloga čebel za kmetijstvo pri opravevanju kmetijskih kultur, predvsem pa sadnega drevja, zato je bila izražena želja, da bi tudi družba pomagala v večji meri kot do sedaj, da se ohrani ta veja kmetijstva. Zveza deluje predvsem od dotacije proračuna, namenjenega za kmetijstvo. S temi sredstvi se regresira nabava zdravil za zdravljenje čebel, vendar so potrebe za ta namen vedno večje, saj so čebele vedno bolj ogrožene od raznih bolezni in zajedalcev. Vsako leto je organizirano vsaj eno strokovno predavanje za vse čebelarje, ki pa je zelo dobro obiskano. Na področju občine delujejo na sedmih osnovnih šolah zelo uspešno čebelarški krožki. Pod vodstvom marljivih mentorjev se ude-

ležujejo občinskih in republiških tekmovalci in dosegajo zelo lepe uspehe. Če bodo pogoji za čebelarjenje, se nam ni treba bati za podmladek.

Zaradi boljše povezanosti in sodelovanja je Zveza vključena tudi v Svetu posavskih čebelarjev, v katerem sta še Čebelarstvo Brežice in Sevnica. Vodstvo Sveta je bilo štiri leta v Krškem, za naslednji mandat pa prevzema to nalogo Čebelarstvo Brežice. Na zboru je bila poudarjena koristnost take povezanosti, zato je bilo sklenjeno, naj bi tudi v bodoči, morebitni razdrobljeni lokalni organiziranosti ostala taka še v naprej. Zveza zelo dobro sodeluje z Medobčinskim inšpektoratom Krško in čebelarstvo pospeševalko, predvsem pri zatiranju kužnih bolezni.

Na zboru je bilo ugotovljeno, da je med občani vse premalo znana koristnost in zdravilnost medu ter drugih čebeljih pridelkov, zato vabimo vse, naj se o tem sami prepričajo pri nabavi teh pridelkov pri čebelarjih na domu. To je zdrava prehrana, brez kemikalij, pa tudi zdravilo.

Izvoljeno je bilo tudi novo vodstvo Zveze, kateremu želimo mnogo uspehov pri delu.

MARTIN FRANKOVIČ

NA VRHU TUDI ITALIJANSKA KUHINJA - Zadnji teden v marcu so v gostišču Dolinšek na Vrhu pri Boštanju, gurmanom znanem predvsem po dobri divjačini, pričeli z dnevi italijanske kuhinje. Kuharski mojster, 49-letni Izidor Šuber iz Nove Gorice (na posnetku v kuhinji z Marico Dolinšek), ki kot "svobodnjak" tretje leto kroži po Sloveniji in naj bi na Dolenjskem pomagal pri obogatitvi jedilnika še v dveh lokalih, je delal v Italiji, Nemčiji, Avstriji. Pravi, da je vsako sezono menjal šefa kuhinje, da se je čim več naučil, in naposled to delo tudi sam opravljal v več hotelih na Obali oz. Primorskem, med drugim tudi v Argonavtih. (Foto: P. P.)

PTT PODJETJE SLOVENIJE, p.o. PE PTT NOVO MESTO

vabi kandidate pripravnikov k opravljanju pripravništva v Poslovni enoti PTT Novo mesto. Opravljanje pripravništva omogočimo za:

1. strokovnjake elektrotehnične stroke za opravljanje zahtevnih del na področju projektiranja, nadzora in gradnje telekomunikacijskih elektrostrojnih in napajalnih naprav, za vzdrževanje, gradnje in montaže TK omrežja in naprav,
2. gradbenega delavca za opravljanje zidarskih del.

Zmrcvaril bi vas!

Pomlad je. Vsi jo čutimo. Tiste pa, ki še kar naprej tišijo radiatorje na hrbtu, pa podi ven tudi radio: "Pojdite kam na sprehod, ven v naravo", govori napovedovalka.

In kaj je narava, vas vprašam, vrli meščani in drugi. "Travniki, njive in gozdovi vendar," boste rekli. "Kaj pa vrtovi?" To pa ne!

Tako me je podučil zadnjič eden od teh vrlih meščanov, ki se je po navodilu iz radia "rekreiral" s svojimi psi "v naravi". Ta narava pa je bil lepo cvetoč travnik, ki je kar klical po koscu. Pridno je metal palice psom po travniku, da so se čimbolj podili, ker v bloku bodo morali mirovati, da ne bodo vrliga meščana motili, ko bo gledal TV.

Pridem po poti in se spomnim, da je kmet pred nekaj meseci skrbno prebranal ta kos svojega travnika, pobral vse smeti in pa-

lice, ki so jih čez zimo nametali ljubitelji psov, ga pognojil in se veselil, da bo imel čimprej seno, ker živina pač še ne mara jesti palic in drugih smeti. Odstranil je torej vse, kar bi mu lahko polomilo kosilnico ali obračalnik. Tako, si je mislil, bom dobil vsaj nekaj, da bom lahko oddal oblasti, kar je njenega (davki).

Opomnim tega meščana s psi, da obstoji steza ob reki in tudi vrvice za pse in da s takim početjem delajo škodo. "Kaj bi bilo, če bi šel jaz s psom na vaš vrt in se podil z njim po vaši solati, korenčku, krompirju? Travniki in njiva sta za kmetja delovno mesto in sta zanj možnost preživetja!"

Odgovoril mi je ta vrli meščan: "To pa ni isto, tega ni moč primerjati. Če bi kdo šel na njegov vrt, bi ga takoj ustrelil. Travniki in njive so vendar narava, splošna družbena dobrina, ki jo smejo uživati vsi."

MARINKA SILA

Poslanci nekoč in danes

Primerjave in komentarje prepuščam bralcem

Kaže, da so politične burke in škandali zlezli Slovincem pod kožo že v času stare Avstro-Ogrske. Že v takratnem državnem zboru so se poslanci z vsemi mogočimi sredstvi borili le za svojo oblast. Na ljudstvo je le malokdo mislil.

Na sam kulturni praznik sem v starejši strokovni publikaciji prebral pismo študenta visoke trgovske šole v Kölnu Mihaela Kostanjška. Mladi slovenski intelektualec je 22. maja 1917 pisal takratnemu slovenskemu poslancu in politiku dr. Janezu Evangelistu Kreku. Verjetno so težke razmere in pretresljivi prizori na bojiščih botrovali, da se je Kostanjšek odločil za izredno kritično oceno. Menim, da je kljub ostrini mogoče njegove ugotovitve primerjati z nekaterimi ocenami naših volilcev, ko ocenjujejo današnje slovenske poslance. Iz omenjenega pisma sem smiselno izločil in povezal le tiste stavke, ki govorijo o takratnih nič kaj priljubljenih poslancih.

Dolžnost poslancev je nastopiti s programom, ki vsebuje zahteve tistih ljudi, ki so poslance izvolili. Ta program je naše življenje in naša bodočnost, za katere se je potrebno boriti do smrti. Poslanci v državnem zboru morajo korakati na čelu in pokazati isto korajžo, premišljenost in odločnost kot naši fantje v krvavi borbi.

Naši poslanci nimajo ugleda niti za počen groš.

Vsa moč je zbrana v rokah par ljudi, od katerih prihaja vse gorje.

Trpeči narod bo neusmiljeno obracunjal z vsemi tistimi, ki pravijo, da so njihovi zastopniki, v resnici pa so nanje pozabili.

Tiste poslance, ki nastopajo po svoje, ki hodijo mimo nas, je treba vreči iz prečaščenega zbora, jih poslali v prve strelske jarke ali pa kar pod vislice. Mi, ki smo oblihi s krvojo in trpljenjem, pa jih kaznujemo tako, da jim dajemo debele penzije.

IVE A. STANIČ

Srečanje z možem v usnju

Sredi poletja je. Še v jutranjem hladu smo se z avtom odpravili na morje. Do Ljubljane promet ni velik in je vožnja prijetna. Na začetku ljubljanske južne obvoznice pa so se začele krajše kolone. Takoj od Postojne naprej se avtomobilske vrste naglo zgostijo in kmalu se le po polzevo pomikamo naprej. Medtem pa je sonce že visoko in kar pošteno pripeka.

"Saj sem vam govorila, da pojdi-mo še bolj zgodaj," pravi očitajče soproga, "a se vam ni dalo vstati."

"V Postojni bi morali zaviti na staro cesto, pa bi bilo vse v redu," se zgovarja sin.

Kolona se včasih popolnoma ustavi in potem se spet premaknemo le za nekaj metrov.

"Kaže, da je vsega spet kriva izhodna cestninska postaja," pojasnjuje voznik limuzine, ki se pomika vzporedno z našim avtom.

Medtem s strahom opazujem kazalec za temperaturo vode v hladilniku, ki se vztrajno pomika proti rdeči oznaki. Naenkrat se avto prične tresti. Voda je zavrela. Hitro za- vijem čisto na desno in ustavim. Pod vozilom se je že pojavila velika luča.

"Počakali bomo, da se voda ohladi. Prej ne grem odpirat pokrovec na hladilniku," oznamim svojim.

Mimo nas se v treh vrstah premi-kajo avtomobili s spuščeniimi oken-

skimi stekli. Ven gledajo radovedni ljudje in se smehljajo, češ kam pa rinete s to staro stoenko!

Iz naše smeri pripelje mimo policist na motorju. Zapelje pred nas in malo naprej parkira svoje vozilo.

"Še tega je bilo treba," rečem bolj potihlo, ko se motorist napoti k nam. "Sedaj bomo pa še prav na hudičovo plačali, ker oviramo promet!"

"Dober dan, kakšne težave pa imate?" pravi prišlec v usnjini obleki.

"Zakuhal nam je, pa čakamo, da pade temperatura in bi dolili vodo."

"Ventilator na hladilniku ne dela," reče policist, odloži čelado ter sname rokavici.

Sedaj bo privlekel na dan tisti blok za kazni in beleznico, si mislim.

Mladenič v usnju pa se uleže pod prvi konec stoenke na razbeljeni asfalt. Nekaj brklja pod njim. "Dajte kontakt," pravi.

Obrnem ključ in ventilator zatuli na vso moč.

"No, zaenkrat bo," pravi prometnik in si briše potno čelo. "Žički sem kar direktno zvezal. Potem pa le pojdite z njim k mehaniku. Srečno pot in prijetne počitnice na morju."

"Hvala, hvala," zapojemo vsi kot v zboru.

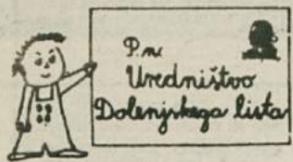
Vsako srečanje z našimi policaji pa le ni vedno neprijetno.

SLAVKO KLANČIČAR

Od pripravnikov in bodočih sodelavcev pričakujemo, da bodo med pripravništvom razširjali svoje znanje, s tako pridobljeno izkušnjo pa prispevali k novim predlogom pri opravljanju navedenih nalog.

Za opravljanje navedenih nalog je potrebna VII. oz. VI. st. izobrazbe elektrotehnične smeri (tč. 1) in IV. oz. III. st. gradbene smeri (tč. 2).

Kandidate prosimo, da svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: PTT podjetje Slovenije, p.o. PE PTT Novo mesto, službi za splošne in kadrovske zadeve, Novi trg 7, 68001 Novo mesto.

NAŠA ŠOLA

Naša šola stoji na hribočku in nosi ime po pisatelju in pesniku Dragotinu Ketteju. Okoli šole imamo sadovnjak, zelenice in igrišča za telovadbo. S hribočka za šolo je zelo lep razgled daleč naokoli. Vidimo Gorjanec in Trško goro. Blizu naše šole sta Center srednjih šol in Dijaški dom. Vendar je zame naša šola najlepša med vsemi. Hodim v 8. razred. V šolo se pripeljem z avtobusom ali pa s kombijem. V razredu nas je deset učencev. Drug drugemu pomagamo, včasih pa se tudi skregamo. Imamo najboljše tovarišice. Veliko se pogovarjamo pa tudi učimo se veliko. Imamo precej praktičnega pouka. Na naši šoli je poskrbljeno za dobro počutje in s težkim srcem se bom poslovila od nje.

SUZANA ŠINKOVEC
NOVIN. KROŽEK
OŠ Dragotina Ketteja

SPOLNA VZGOJA

V soboto, 19. februarja, smo imeli na naši šoli kulturne delavnice. To leto je leto družine, zato so bile tudi vse delavnice v povezavi z družino. Eno od teh delavnic je vodila Dušana Prah; pri njej smo se pogovarjali na temo Spolna vzgoja v družini. Prav bi bilo, da bi se v vsaki družini veliko pogovarjali. Televizor v sobi naj ne bi bil glavni gospodar. Očka in mamica naj bi se vedno ljubila in tako bi bila največji vzor otrokom in poročito za njihovo srečno življenje. Povedati jim je treba, da se bliža puberteta in kaj jih na poti odrasčanja čaka. Če pogovorov ni, otroci doživljajo velike stiske, naravne spremembe si napačno razlagajo, so zbegani in v informacije iščejo na ulici in v rubrikah z zaupnimi pomenki. Vse bolj se oddaljujejo od staršev. Napetosti in nesporazumi naraščajo. Zaradi takega vzdušja nekateri otroci bežijo od doma, nekateri pa sežejo po alkoholu in mamilih, žal je tudi veliko samomorov.

SAŠKA KUHELJ
6. a, OŠ Šentjernej

Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV V PLANICO

Zavarovalnica Triglav je učence naše šole, ki smo se zavarovali pri njej, po-

peljala na čudovit izlet v Planico. Ob 6. uri smo krenili iz Škocjana in se ob 9.30 pripeljali v Planico, kjer je bilo parkiranih že mnogo avtobusov in osebnih avtomobilov. Ob 10. uri se je začel uradni trening smučarskih poletov. Sneg je bil le na planiški velikanki. Od zavarovalnice Triglav smo dobili še toplo malico, čaj in trakove za na glavo. Doživetje je bilo nepozabno, še posebej zato, ker smo videli nov rekord planiške velikanke in smučarskih poletov nasploh. Norvežan Espen Bredesen je tega dne poletel kar 209 m. Zavarovalnica Triglav iz Novega mesta se zahvaljujemo za prelepo doživetje.

BETKA FERKOLJ

ČISTILNA AKCIJA

Naša učiteljica je povedala, da bomo imeli v četrtek učenci nižje stopnje akcijo čiščenja okolja. V šolo smo prišli z grabljami. Zjutraj je bilo še mrzlo, zato smo imeli dve uri pouk. Po malici je posijalo sonce. Vsi učenci smo se zbrali pred šolo. Pobirali smo smeti in grabili po zelenici okrog šole. Jaz sem bila v skupini, ki je po Krmelju pobirala smeti. Smeti smo pobirali v kartonske škatle. Nosili smo jih na kup in v kontejner pri šoli. Okolico šole smo res uredili in pobrali veliko smeti. Na koncu smo bili vsi utrujeni, vendar zadovoljni, da bo okolica naše šole na prvi pomladanski dan urejena.

TINA KOLENC
3. r., OŠ Krmelj

VIDEO KASETA O VINOGRADNIŠTVU NA BIZELJSKEM

Sredi februarja smo na osnovni šoli Bizeljsko izdali video kaseto z naslovom Vinogradništvo na Bizeljskem nekoč in danes. V prvem delu so prikazani vsi naši obiski vinogradnikov, bizeljskih kleti in gostinskih lokalov od aprila do oktobra 1993. V drugem delu so posnetki s predstavitev projekta in z razstave, ki smo jo pripravili za naše obiskovalce na martinovo. Za zaključek smo dodali še nekajminutni prispevek televizije Slovenija iz osrednjega televizijskega dnevnika na Martinovo soboto. Za video kaseto je bilo veliko zanimanje med krajanji. V pripravi pa je tudi obširna brošura na to temo. Učenci in delavci naše šole nadaljujemo z raziskovalno nalogo. Pozimi, ko so vinogradi počivali, smo izdelali obširno nalogo "Mi imamo svoj naj", s katero smo se pripravili na 8. festival turističnih podmladkov. Med 51 solami so izbrali 12 šol in med njimi smo tudi mi. Bili smo zelo veseli.

KSENIJA DIVJAK
7. r., OŠ Bizeljsko

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 7. IV.

- SLOVENIJA 1**
8.15 - 0.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 TEDENSKI IZBOR
9.00 TINA IN NEJC V ETNOGRAFSKEM MUZEJU
9.40 TEKMOVANJE MLADIH BALETNIH PLESALCEV
10.10 ANALITIČNA MEHANIKA, 52/52
10.40 TOBAČNE VOJNE, 2. del angl. dok. oddaja
11.10 PO DOMAČE
12.50 TRATTORIA TRAX, 5/6
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
15.00 SVET POROČA
15.35 OSMI DAN
16.20 SLOVENC V ZAMEJSTVU
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ZAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 NEVERJETNI ČETRTEK, 9. oddaja
21.25 TEDNIK
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
22.50 TO JE LJUBEZEN, angl. naniz., 5/19
23.20 ODLETEL BOM, amer. nadalj., 5/16

SLOVENIJA 2

- 14.15 - 23.40 Teletekst
14.30 Video strani - 15.00 Kinoteka: Fritz Lang - Ministrstvo za strah (amer. film, 1930)
16.25 Tedenski izbor: Stria srca (franc. nadalj., 14/16) - 17.15 Sova (ponovitev): Popolna tuja (amer. naniz., 4/22); 17.45 Odletel bom (amer. nadalj., 4/16) - 18.35 Že veste? - 19.05 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Miloška (dok. film) - 20.50 Umetniški večer: Mojstrovine: Louvre (angl. dok. oddaja); 21.50 Irek Mukhamedov: Moč in umetnost (portret baletnega plesalca) - 22.30 Čudna riba (videoples DV8)

A KANAL

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 138. dela amer. nadalj.) - 13.15 Spot tedna - 13.20 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 Na velikem platnu - 15.00 Call selection - 15.45 Rock starine (ponovitev 60. oddaje) - 16.15 Velika prerija in njeni prebivalci (2. del dok. filma DW) - 16.45 Elizije - Slavko Mahne (oddaja o duhovnosti, 3. del) - 17.15 Učna leta (ponovitev 8. dela) - 17.45 Luč svetlobe (139. del amer. nadalj.) - 18.30 Zelena detektiva (risanka) - 19.00 Poročila - 19.30 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.10 Drakula (6. del amer. serije) - 20.45 Vohuni, laži in gola bedra (amer. komedija) - 22.20 Poročila - 22.40 Rock starine (61. oddaja) - 23.25 Na velikem platnu - 23.45 CMT - 0.45 Borza dela

PETEK, 8. IV.

- SLOVENIJA 1**
8.15 - 2.25 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.05 TEDENSKI IZBOR
9.05 MLADI SHERLOCK, angl. nadalj., 2/9
9.35 ZVEZDA, amer. film
12.20 ŽE VESTE
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
15.50 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.35 PODELITEV STOPOVIH VIKTORJEV
22.05 SINGAPUR - MAJHNA IN VELIKA DRŽAVA
22.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.20 SOVA
23.20 KO SE SRCA VNAMEJO, 17. epizoda amer. naniz.
23.50 ODLETEL BOM, amer. nadalj., 6/16
0.40 ZUNAJ ZAKONA, amer. film

SLOVENIJA 2

- 15.45 - 23.15 Teletekst
16.00 Video strani - 16.35 Tedenski izbor: Neverjetni četrtek (9. oddaja) - 17.25 Sova: To je ljubezen (angl. naniz., 5/19); 17.55 Odletel bom (amer. nadalj., 5/16) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Koncert orkestra RTV Slovenija (prenos iz CD) - 22.05 Akcent

A KANAL

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 139. dela amer. nadalj.) - 13.15 Magnetoskop (ponovitev) - 14.00 Prva dela (oddaja o režiserjih) - 14.30 Borza dela - 14.55 Na velikem platnu - 15.20 Drakula (ponovitev 6. dela filma) - 15.40 Vohuni, laži in gola bedra (ponovitev filma) - 17.45 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 17.45 Luč svetlobe (140. del amer. nadalj.) - 18.30 Zelena detektiva (risanka) - 19.00 Poročila - 19.30 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.10 Teden na borzi - 20.20 Policijska akademija (amer. komedija) - 21.50 Prva dela: Ron Foward (oddaja o režiserjih) - 22.20 Poročila - 22.50 Angel na moji strani (amer. film) - 0.40 Erotični film

SOBOTA, 9. IV.

- SLOVENIJA 1**
7.15 - 1.20 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.50 TEDENSKI IZBOR:
7.50 RADOVEDNI TAČEK
8.05 LONČEK, KUHAJ!
8.15 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 15/26
8.40 KLUB KLOBUK
9.30 TOK TOK
10.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.20 VINCENT IN JAZ, kanadski film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.50 TERAPEVTSKA SKUPNOST INCONTRO V SLOVENIJI, ponovitev
15.20 PODELITEV STOPOVIH VIKTORJEV, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KRALJSTVO RUSKEGA MEDVEDA, angl. poljudnoznan. nadalj., 2/6
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 KRIZKRAŽ
21.30 TV POPER
21.45 KORENINE SLOVENSKE LIPE: ROMANJA OD SV. VIŠARJU DO BARBANE, 5. oddaja
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA:
ODLETEL BOM, amer. nadalj., 7/16
23.40 KRVNE PRISEGE, amer. film

SLOVENIJA 2

- 12.45 - 2.15 Teletekst
13.00 Video strani - 15.41 Tedenski izbor: Orgle na Slovenskem (1. oddaja) - 15.55 Sova (ponovitev): Ko se srca vnamejo (17. epizoda amer. naniz.); 16.05 Odletel bom (amer. nadalj., 6/16) - 16.55 Športna sobota: DP v košarki - 18.30 Pihalni orkester Kriško (1. del) - 18.50 Vodne pustolovščine (angl. poljudnoznan. serija, 19/24) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Družinska skrivnost (švicarska nadalj., 5/5) - 21.20 Proti svetlobi (nemška dok. nadalj., 1/4) - 21.50 Pogledj in zadnji - 23.05 Sobotna noč: Zlata doba rock'n'rolla (3. del); skupnina Avtomobili; Tomaž Pengov; koncert Simple Minds

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Angel na moji strani (ponovitev filma) - 12.45 Spot tedna - 14.30 Borza dela - 16.30 ITV - Begunska televizija - 17.00 Igre na kotalkah (amer. športna serija) - 17.30 Policijska akademija (ponovitev filma) - 19.00 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 19.30 Detektiv z Beverly Hillsa (ponovitev 10. dela amer. naniz.) - 20.00 Modna dežela (oddaja o modi) - 20.30 Detektiv z Beverly Hillsa (11. del amer. naniz.) - 21.00 Barnum (amer. film) - 22.35 Tropska vročica III (ponovitev 8. dela amer. naniz.) - 23.35 CMT - 0.45 Borza dela

NEDELJA, 10. IV.

- SLOVENIJA 1**
7.45 - 0.40 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.35 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ZAV, ponovitev
9.25 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danske nadalj., 1/13
9.50 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 12/13
10.50 SLIKE IZ SEČUANA, 5. oddaja
11.00 NAŠA PESEM 93
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev angl. poljudnoznan. serije, 19/24
13.00 POROČILA
13.50 LAŽI PRED POLJUBOM, amer. film
15.20 MILOŠKA, ponovitev dok. filma
16.00 SE SE BOMO SREČALI, angl. nadalj., 5/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.50 TRATTORIA TRAX - KUHANJE OB ROSSINIJU, 6/6
19.05 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 OD POLA DO POLA, angl. dok. serija, 6/8
22.25 DNEVNIK 3, VREME
22.45 SOVA
SANJE V NAJEM, španska nadalj., 3/6
ODLETEL BOM, amer. nadalj., 8/16

SLOVENIJA 2

- 11.15 - 0.15 Teletekst
11.30 Videostrani - 12.00 Karaoke (razvedrilna oddaja TV Koper) - 12.45 Pogledj in zadnji (ponovitev) - 14.00 Križkraz (ponovitev) - 15.00 Udobna vožnja (angl. nadalj., 3/6) - 15.55 Otroški parlament 93 - 16.30 Singapur - majhna in velika država - 17.00 - 18.20 Športna nedelja: košarka NBA - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Slovenski magazin - 20.50 Van Gogh (franc. film) - 23.20 Športni pregled

KANAL A

- 8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.40 Koala (risanka) - 8.50 Dr. Jekyll in g. Hyde (risani film) - 9.55 Barnum (ponovitev filma) - 11.30 Dance session (ponovitev 26. oddaje) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Podoba na filmskem traku (filmski ciklus Božidarja Jakca) - 18.50

Koala (risanka) - 19.05 Dr. Jekyll in g. Hyde (risani film) - 20.00 Veseli EMOŠO - 20.10 Ulica rumene nevarnosti (1. del angl. naniz.) - 21.10 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.55 Pustolovščine Viljema Tella (amer. zgod. film) - 23.35 CMT

PONEDELJEK, 11. IV.

- SLOVENIJA 1**
10.15 - 0.25 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.00 TEDENSKI IZBOR
11.00 HČI MORSKIH VALOV, norveška nadalj., 6/6
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
12.10 KRALJSTVO RUSKEGA MEDVEDA, angl. poljudnoznan. nadalj., 2/6
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKEGA MAGAZIN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
14.55 AKCENT, ponovitev
15.55 VIDEOMODA: SEKS IN MODA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SEDMA STEZA
20.35 GOSPODARSKA ODDAJA: 10000 OBRATOV
21.15 OMIZJE
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
VAMPIR, ANGLEŠKA OPERA, 1/5
ODLETEL BOM, amer. nadalj., 9/16

SLOVENIJA 2

- 13.15 - 0.40 Teletekst
13.30 Video strani - 13.45 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 14.45 Nedeljskih 60; 15.45 Obzorja duha - 16.15 Sova (ponovitev): Odletel bom (amer. nadalj., 7/16); 17.05 Sanje v najem (španska nadalj., 3/6); 18.00 Odletel bom (amer. nadalj., 8/16) - 18.50 4 X 4 - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Izmenjava ognja (2. del angl. drame) - 21.00 Studio City - 19.30 Popsport (kontaktna glasbena oddaja) - 20.10 Brlog (7. del španske serije) - 20.40 Kup laži (amer. film) - 22.20 Poročila - 22.40 Ameriški deset - 23.15 Na velikem platnu - 23.35 CMT - 0.45 Borza dela

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 140. dela) - 13.10 Helena (ponovitev) - 13.50 Pozitiv + (ponovitev) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 15.55 Na velikem platnu - 16.10 Pustolovščine Viljema Tella (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (141. del amer. nadalj.) - 18.30 Poslovni dosje (4. del amer. serije o managementu) - 19.00 Poročila - 19.30 Popsport (kontaktna glasbena oddaja) - 20.10 Brlog (7. del španske serije) - 20.40 Kup laži (amer. film) - 22.20 Poročila - 22.40 Ameriški deset - 23.15 Na velikem platnu - 23.35 CMT - 0.45 Borza dela

TOREK, 12. IV.

- SLOVENIJA 1**
10.15 - 0.10 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 12/13
11.45 4 X 4
12.15 IZMENJAVA OGNJA, 2. del angl. drame
13.00 POROČILA
13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LONČEK, KUHAJ!
UPORNIK V SLUŽBI KRALJA, danska naniz., 2/13
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 OSMI DAN
21.25 STRTA SRCA, franc. nadalj., 5/16
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
SLOVENIJA 2
14.15 - 23.45 Teletekst
14.30 Video strani - 14.50 Zgodbe iz školjke - 15.40 Tedenski izbor: Sedma steza; Gospodarska oddaja; 16.40 Ljudje in zemlja - 17.10 Sova (ponovitev): V avtobusu (20. epizoda angl. naniz.); 17.35 Odletel bom (amer. naniz., 9/16) - 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Doktor Finlay (škotska nadalj., 6/6) - 21.05 Intervju - 22.05 Po sledah napredka - 22.35 Videošpon

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 141. dela amer. nadalj.) - 13.10 Popsport (ponovitev) - 13.50 Jazzbina (ponovitev 61. oddaje) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 15.15 Spot tedna - 15.20 Na velikem platnu - 15.35 Brlog (ponovitev 7. dela šp. naniz.) - 16.05 Kup laži (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (142. del) - 18.30 Zelena detektiva (risanka) - 19.00 Poročila - 19.30 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.10 Državniki

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

novoga kova (2. del angl. satirične naniz.) - Utrip srca (amer. film) - 22.25 Poročila - 22.45 Bina (62. oddaja) - 23.15 Spot tedna - 23.20 Na velikem platnu - 23.40 CMT - 0.45 Borza dela

SREDA, 13. IV.

- SLOVENIJA 1**
8.45 - 0.20 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 TEDENSKI IZBOR
9.30 TISOČ IN ENA AMERIKA, šp. risana serija, 15/26
10.00 VIDEOŠPON
11.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.30 V DRUGAČNI LUČI, nemška nadalj., 1/4
12.00 OD POLA DO POLA, angl. dr. rija, 6/8
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
15.00 TEDENSKI IZBOR
INTERVJU
16.00 DOKTOR FINLAY, škotska nadalj., 6/6
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 RPL
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 FILM TEDNA: MORJE IN ČAS, španski film
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 5/16
ODLETEL BOM, amer. nadalj., 11/16

SLOVENIJA 2

- 15.15 - 23.05 Teletekst
15.30 Video strani - 15.45 Tedenski izbor: Osvištine
17.00 Videomoda: Seks in moda - 17.25 Utrip (ponovitev): Zakonca Fields v Franciji (3. del angl. naniz.); 17.50 Odletel bom (amer. naniz., 16) - 18.45 Kronika (23. del kanadske dok. serije) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna noč - 22.10 Svet poročila

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 142. dela) - 13.10 Helena (ponovitev) - 14.00 CMT - 14.30 Borza dela - Na velikem platnu - 15.30 Državniki novega (ponovitev 2. dela angl. naniz.) - 16.00 Utrip (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (143. del amer. nadalj.) - 18.30 Risanka - 19.00 Poročila - 19.30 Call selection (glasbena oddaja) - 20.10 Učna leta (9. del angl. nadalj.) - 20.40 Dance session (27. oddaja angl. naniz.) - 21.15 Ekvadorska orhideja (dok. oddaja) - Zlom noge zadostuje (dok. film DW) - Poročila - 22.35 Spot tedna - 22.40 Na velikem platnu - 23.05 CMT - 0.45 Borza dela

94,6 MHz
RADIO SRAKA

ČETRTEK, 7.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dobreš pridni ljudje - 11.15 Doktor na obzoru - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 13.00 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 ZDA ljudsko pesem - 22.30 Portret glasbenika

PETEK, 8.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dobreš pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 15.30 Grmški vokalni kvartet - 16.30 Srakin vikend TV izbor - 17.00 Gremo v kino - 18.00 Študentski izbor - 19.00 do 24.00 Večerni program

SOBOTA, 9.4.

- 6.00 Dobro jutro - 9.00 Pasji kotliči - 10.00 Čestitke - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiju - 14.00 Čestitke - 15.00 Godec v studiju - 20.00 Čestitke - 21.00 do 1.00 Srakina veselja

NEDELJA, 10.4.

- 8.00 Dobro jutro - 10.00 Mali oglasi - 13.00 Čestitke in domača glasba - 19.00 Glasbene oddaje

PONEDELJEK, 11.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dobreš pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 16.15 Srakin TV izbor - 17.00 Odletel bom - 19.00 do 24.00 Večerni program

TOREK, 12.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dobreš pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Gradimo se - 18.00 Otroška oddaja - 19.00 Kalimero - 19.00 Večerni program - 22.00 do 24.00 Glasbene oddaje

SREDA, 13.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dobreš pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Borza dela - 19.00 Pravljica - 20.00 Srcaje gnezd - 22.00 do 24.00 Hard rock & blues

GOSPODIČNA V NOVI PREOBLEKI - Pet let je, odkar je za Košakovo postilno zaživela prodajna galerija Gospodična, v kateri so na voljo umetnine priznanih novomeških slikarjev, kot so Jakac, Kumer, Lamut, Orač in drugi. Prejšnji teden sta lastnika Slavko in Tina Pavlenč razširila ponudbo in na izdelke domače in umetne obrti. Tina, ki ji ljubiteljsko pomaga Nada Lupančič, je galerijo zelo lepo uredila. V starinski omari so na ogled idrijske čipke, rešeljci, lončarije priznanega mojstra domače obrti g. Kremžarja. Ovisi izdelki so z atestom in primerni za uporabo, med in medica, aranžirani suhi šopki, venčki ter doma spletene košare. Namizne svetilke in slike na platnu z nabožnimi motivi so razstavljene nekaj korakov naprej, celotno ponudbo galerije pa zaokrožujejo dela prej naštetih slikarskih mojstrov. V Sloveniji je trgovin s tako ponudbo precej, v Novem mestu pa je Gospodična gotovo ena prvih. (Majda Luzar, EPS DL)

Mercator Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, d.o.o.

POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d.d.

Kočevje
61330 Kočevje, Kolodvorska 25

Prodaja na javni licitaciji 11. 4. 1994 naslednjo kmetijsko mehanizacijo:

1. Traktor IMT 533	letnik 1974	izkl. cena
2. Trosilec hlev. gnoja (TEHNOSTROJ)	letnik 1977	80.000,00 SIT
3. Vrtakasti obračalnik VO-4	letnik 1987	60.000,00 SIT
4. Dvoosna prikolica		25.000,00 SIT
5. Traktorska freza BATUJE		40.000,00 SIT
6. Škropilnica AGROMEHANIKA 200 I		70.000,00 SIT
7. Silokombajn SIP SK 80 S		50.000,00 SIT
8. Rotacijska kosilnica SIP 135		80.000,00 SIT
9. Kombi IMV 1900 BR (vozen, neregistriran)	letnik 1987	60.000,00 SIT
10. Sejalnica, zgrabljajnik, kosilnice, elektromotorji in drugo		200.000,00 SIT

Prometni davek v izključni ceni ni vračunan. Pravico do sodelovanja pri licitaciji imajo pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo pred licitacijo položiti kavcijo v višini 10% od izključne cene kmetijske mehanizacije. Licitacija bo v ponedeljek, dne 11. 4. 1994, ob 11. uri v poslovnih prostorih enoti MEŠALNICA, Roška 23. Ogled mehanizacije je možen eno uro pred licitacijo.

MERCATOR — KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA z.o.o.
Cesta 15. brigade 2
68330 METLIKA

ODDAJA
po sklepu upravnega odbora z dne 29. 3. 1994 v najem

poslovne prostore KMETIJSKEGA SERVIS V METLIKI — MESTNI LOG

ki zajemajo naslednje prostore:

1. delavnica v izmeri 200 m²
2. delavnica v izmeri 25 m²
3. delavnica v izmeri 50 m²
4. kurilnica v izmeri 17,5 m²
5. skladišče v izmeri 30 m²
6. spremljajoči prostori — sanitarije, pisarna, hodnik v izmeri 76,9 m²

z opremo in orodjem.

POGOJI PREVZEMA:
Višina najemnine, čas najema, opravljanje dejavnosti, prevzem zaposlenih delavcev — bodo predmet posebnega dogovora.
Rok za prijavo 15 dni po objavi na naslov Mercator — Kmetijska zadruga Metlika, Cesta 15. brigade 2, Metlika.
Informacije na telefon 068/58-261 — Stubljarij.

PRISPEVALI ZA BOLNIŠNICO

Za izgradnjo porodnišnice v Novem mestu so prispevali: Gostilna Branko Mežnaršič iz Metlike 30.000 tolarjev, občani iz Padersiščeve ulice v Novem mestu 11.900 tolarjev (namesto cvetja na grob pokojnega Franca Rillja), Majda Peric, v Ragov log 2, Novo mesto, 5.000 tolarjev (namesto cvetja na grob pokojne Vide Thorževski). Splošna bolnišnica se za prispevek najlepše zahvaljuje.

JAZBEC NI BIL STEKEL

KOČEVJE, RIBNICA - Poročali smo, da je bil pri Starem Logu uplenjen jazbec, za katerega je bil sum, da bi bil lahko stekel. Pregled njegovega trupla pa je pokazal, da ni bil okužen s steklino. Veterinarski inšpektor opozarja, da je treba biti previden v okolici vasi Polom in Seč, kjer so pred kratkim uplenili kar dve stekli lisici. Te dni prihajajo na to območje meščani s svojimi psički. Iščejo rogovje jelenov. Psičke pa bi lahko oklale stekle lisice.

RAKI SO SE OPOMOGLI

KOČEVJE, RIBNICA - Pri vodnogospodarskem inšpektorju Dariju Kljunu smo zvedeli, da so se opomogli raki, ki jih je ogrožala onesnažena voda v potoku Sajevec pri Jurjevici. To velja tudi za rake, ki so bili dani na opazovanje v ribogojnico v Gameljnah pri Ljubljani. Dokončne ugotovitve o vzrokih za pogin nekaj tisoč rakov v tem potoku pa še niso znane, ker niso končane vse preiskave in raziskave.

Vabimo vse krajanje Novega mesta, da se v zvezi s pripravo

PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE ZA SEVERNO OBVOZnico NOVEGA MESTA

udeležijo informativnega sestanka, ki bo v

petek, 8. 4. 1994, ob 16.30 uri

v prostorih Skupščine občine Novo mesto, Novi trg 6/II (vijolična dvorana).

Izdelovalec presoje bo predstavil potek izdelave študije, njen namen in vlogo pri nadaljnjem izboru trase. Na tem srečanju boste lahko že v začetni fazi priprave prostorske dokumentacije predstavili svoje poglede na načrtovane posege ter podali predloge, opozorila in pobude, ki bodo pomenile dodatno informacijo izdelovalcu presoje vplivov na okolje.

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje
Novo mesto

ADA HIŠA MODE

* evropska moda
* za tiste, ki dajo nase več
* izbrani slovenski dobavitelji
* do 50% uvoza
* prvi dan, 7. 4. bodo kupci nagrajeni

V poslovni stavbi Novi trg

TOVARNA MUTA 1573
kmetijska mehanizacija, d.o.o.

in njihov zastopnik
za Dolenjsko in Belo krajino

Podjetje za trgovino in trgovsko zastopništvo
Novo mesto d.o.o.
Vel. Bučna vas 1, 68000 Novo mesto, SLOVENIJA
Tel./Fax: +386 68 323-900, Tel: +386 68 323-901

vas vabita na predstavitev kmetijske mehanizacije, ki bo na parkirnem prostoru pri Cestnem podjetju v soboto, 9. 4. 1994, ob 10. uri

Tu vam bodo strokovnjaki tovarne **MUTE** podali praktične nasvete, prikazali možnosti oranja, frezanja, košnje...

Prisotna bo tudi **SKB banka**, kjer se boste lahko seznanili z možnostjo kreditiranja kmetijske mehanizacije.

Obiščite tudi **SEMENARNO**, kjer boste lahko kupili semena za pomladansko setev, zaščitna sredstva za rastline in še kaj!

JELOVICA
Šk. Loka, Kidričeva 58
tel: 064/631-241, fax: 064/632-261

vam ponuja na sejmu

AA SVOBODA BIVANJA

10% POPUST za okna, vrata, senčila, montažne stene, prenova oken

5% gotovinski POPUST za stanovanjske hiše

+5% SEJEMSKI POPUST

+3% SEJEMSKI POPUST

in na vseh prodajnih mestih Jelovice po Sloveniji

NOVO MESTO, tel./fax: 068/22-772, KRŠKO, 0608/21-236, BAVEX Trebnje, KERA TRADE Zagorje, MK TRGOIMPEX Kočevje, METLIKA, Cesta XV. brigade, 068/58-716

IZŠLA JE APRILSKA ŠTEVILKA REVIEJE E-ŠPORT

V njej boste tokrat lahko prebrali:

- Tone Vogrinec: Zgodba o uspehu slovenskega smučanja ima tudi temne plati.
- Džoni Novak: Za premajhno popularnost nogometa pri nas so krivi mediji!
- Portret Alojza Malnarja, vrhunskega rekreativca, dobitnika bronaste medalje na SP v duatlonu v Ameriki.
- Velikani športa: Stanko Loriger — slovenski rekorder v teku čez ovire.
- Kaj počnejo vrhunski športniki iz bivše Jugoslavije?
- Pete Sampras: Ne marajo me, ker na igrišču ne uporabljam slenga in ne zmerjam sodnikov!
- NBA: Tiho rivalstvo Scottieja Pippena in Tonija Kukoča.
- Najbolj cenjeni in najbolj bogati so nogometaši Saudske Arabije.
- Kaj menijo o vse bolj priljubljenem motociklizmu dirkači Formule 1?
- Fotoreportaža iz Planice.

Poleg zanimivega branja tudi zanimive nagradne igre: križanka, olimpijski kviz in Hitova ruleta.

E-ŠPORT — REVIIJA ZA LJUBITELJE ŠPORTA!
Dobite jo pri vašem prodajalcu časopisov.

marketing

DOLENJSKI LIST

tel. (068)323-610
fax: (068)322-898

HYUNDAI LANTRA 1,6 GLSi 16V, model 94
PONY, model 94, že od 16.990 DEM
SCOUPE, model 94, od 26.500 DEM
LANTRA, model 94, od 26.200 DEM
SONATA, model 94, od 29.990 DEM
kombi GRACE H-100 od 25.800 DEM
— triletna garancija ali 100.000 km in
šestletna garancija na pločevino

EMINENT, d.o.o., Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. 068/323-902
avtosalon HYUNDAI, Partizanska 21, Novo mesto, tel. 068/28-950

Vabilo!

»Z veseljem biti ženska«

sem poimenovala srečanje z znanimi Novomeščankami, ki bo v petek, 8. aprila 1994, ob 18. uri v hotelu Metropol.

Gost večera bo tudi državni sekretar za družino dr. Drago Čepar.

Vabljenje!

Vaša poslanka
dr. Vida Čadonič Špelič

NOVO **ODVADITE SE KAJENJA**
s pomočjo preizkušene mešanice, pripravljene po izkušajah naših prednikov

scaltea antinic

Zeliščna mešanica, ki jo zvečite, odganja potrebo po kajenju, pomirja, razkazuje usta in dihalne poti. Brez zivčnosti in stresov se boste v nekaj dneh znasli na pragu zdravega življenja!

NAROCILA:
po telefonu (063) 36 239 vsak dan od 8.00 do 17.00 ure. Posiljamo po povzetju: P & P TRADE d.o.o. Ulica XIV. divizije 14, 63000 CELJE
Cena 1.925,00 SIT, postnina je vračunana v ceno!

SPM TRADE d.o.o.
Šentjernej, tel: (068)42-361

Elektronska **GEO-KATODNA ZAŠČITA** proti rjavenju, štiti notranjo in zunanjo površino karoserije in podvozja; 10 let garancije: cenejša od klasične zaščite.

Teflonsko poliranje avtomobilov.

Vrhunski avtoalarmi; na zalogi imamo še: GT, PIRANHA, ABSOLUT, A'SAFE, EL SHOP; vsi modeli imajo garancijo.

SPAL univerzalni pomik stekel, centralna zaklepanja.

● **BLAUPUNKT**

SONY

● **PIONEER**
The Art of Entertainment

Prodaja in montaža - najugodnejše cene v Sloveniji!

POSTANITE POOBLAŠČENI MONTAŽER ZA SPAL IN GEO!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tašče in sestre

**IVANKE
SLAK**
iz Volčičeve 21

se z žalostjo v srcih iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovano cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo pokojne na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsemu zdravniškemu in strežnemu osebju, Fitolaboratoriju, Biološkemu oddelku, delavcem in upokojencem Krke, tovarne zdravil, kolektivu OŠ Metlika, Društvu invalidov, Društvu upokojencev, Zvezi borcev in govorniku za poslovilne besede. Iskrena zahvala vsem, ki so pokojni s svojo prijaznostjo in gostoljubnostjo krajšali dneve. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je nepričakovano v 68. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

**JOŽE
RADOŠ**

avtoprevoznik v pokoju
s Hrasta 21 pri Metliki

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnega pospremili na zadnji poti. Posebna hvala Marti Bogdanovič, Barbari Težak, govornikom, GD Suhor, Društvu upokojencev, Zvezi borcev, Društvu obrtnikov, pevcev in g. župniku.

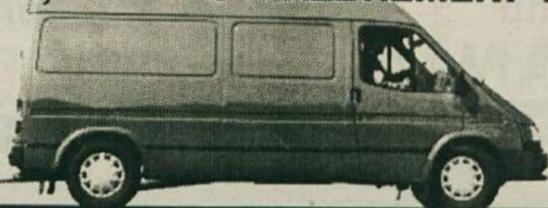
Žalujoci: žena Ivanka, sin Jožko z družino, hčerka Marija z družino, hčerka Dragica z družino ter ostalo sorodstvo

Ford
TRANSIT

PROSTORA ZA 22.222 PLOČEVINK HLADNEGA!

VRNIL SE JE, DA VAS RAZBREMENI BREMENA!

p.s.: TRANSIT in pločevinke 0,33l so v razmerju 1 : 1!

Na voljo vam je **41 različic s tovorno prostornino do 10 m³, nosilnostjo do 1900 kg, s prostorom za 9, 12 ali 15 potnikov, bencinskim ali dizelskim motorjem in s pravo ceno: že od 31.950 DEM!**

Pooblaščen trgovci:
AVTOHISA KAPOSI, Ljubljana, 061/301-722; Servis Bizilj, Ljubljana, 061/50-903; Servis Trzin, Mengeš, 061/721-720; Avtoservis Klemenčič, Ljubljana, 061/112-028; Avto M d.o.o., Trzin, 064/57-208; Servis Fric, Lesce, 064/718-440; Mustang d.o.o., Radovljica, 064/714-300; Avto-mobil d.o.o., Ljubljana, 061/16-81-434; Avtošluga d.o.o. Ljubljana, 061/667-848; Servis Tinar, Kranj, 064/332-711; AVTO CELJE d.o.o., Celje, 063/31-919; Avto Celje-Velenje, Velenje, 063/851-060; Avto Celje-Zalec, Zalec, 063/712-116; Avto Celje-Sentjur, Sentjur, 063/741-292; Avto Ahlik-Timovlje, Celje, 063/461-193; Kravac, podjetje za avtomob. storitve in prevoz, Smartno ob Paki, 063/885-218; Avtomehanika Kavčič Andrej, Slovenske Konjice, 063/754-091; AVTO SERBINEK, Zg. Kungota, 062/656-120; Center Jurč, Sl. Bistrica, 062/811-394; Leasing d.o.o., Smartno pri Sl. Gradcu, 0602/53-683; FORD PAIČ, Krška vas, 0608/61-450; Avto-hit d.o.o., Novo mesto, 069/43-502; Ford Groznik, Trebnje, 068/44-701; Ford Stepan d.o.o., Črnomelj, 068/52-407; Auto Top d.o.o., Sevnica, 0608/81-415; CMM TRADE d.o.o., Nova Gorica, 065/21-185; Avto-center Bajc d.o.o., Ajdovščina, 065/61-235; Avtoservis Gorenščak, Kobarid, 065/85-128; S.O.S. COMPANY d.o.o., Murska Sobota, 069/23-507; Soš Karlo, Murska Sobota, 069/23-507; NOVA d.o.o., Koper, 066/31-525; "Avto mobil", Sežana, 067/32-110; **SUMMIT MOTORS Ljubljana, d.o.o.**

V SPOMIN

*V žalosti smo včeraj se razšli,
jutri snidemo se pri tebi vsi.
V trenutkih groze človek sam spozna:
življenje manj od kaplje je morja!*

Minilo je leto žalostnih spominov na moža, očeta, dadija, sina, brata in zeta

JOŽETA KAPUŠINA
— DADIJA
gostilničarja s Krasinca

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu in vsem, ki obiskujete njegov zadnji dom, mu nosite cvetje in prižigate sveče.

V globoki žalosti: žena Martina, sinova Branko in Roman z družinama ter vsi njegovi

ZAHVALA

*Življenje celo si garala,
vse za dom in družino dal,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih prihodnih rok.*

V 56. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

FRANC DRAGAN

iz Mirne vasi 2 pri Trebelnem

Iskrena hvala vsem, ki ste ob boleči izgubi sočustvovali z nami, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo sorodnikom, sosedom, prijateljem, osebju ZD Mokronog, kolektivom GG Brežice, Trimo Trebnje, Revoz Novo mesto, pevcem in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

V žalosti: vsi njegovi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čke ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črna zemlja

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobitel: 0609-615-239

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre in tete

MALČI MEDEN

rojene Šafer

(22. 9. 1906 — 24. 3. 1994)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in ji poklonili cvetje. Posebej se zahvaljujemo sosedu Slavki za večletno skrb in pozornost ter Mariji in Ireni za njuno pomoč. Vsem prav lepa hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 63. letu nas je po kratki in zahrbtni bolezni mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat in stric

JOŽE GLOBEVNIK

iz Zameškega 6

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in dali za svete maše ter našega dragega očeta v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Tončka, hčerka Jožica, mama Jožefa in vsi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

*Pomlad prišla bo na tvoj vrt
pogrinjati zeleni prt.
Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, draga mama,
več med nami ni...*

V 86. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga mama, stara mama, babica, prababica, tašča in teta

JOŽEFA ŽUPAN

iz Dol. Stare vasi

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za tolažilne besede, izrečeno sožalje, nesebično pomoč in darove. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju Šentjerneje, zdravstvenemu osebju Nevrološkega oddelka bolnice Novo mesto, Domu ostarelih Novo mesto za zelo lepo nego naše mame in Mizarstvu Hudoklin. Posebna zahvala Franciju Arhu za odigrane žalostinke ter g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Življenje celo si garala,
vse za dom si dala.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.*

V 69. letu nas je zapustila draga mama, sestra, teta in svakinja

MARIJA ZORE

rojena Metelko

iz Čužnje vasi

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, vaščanom ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, zaposlenim v Iskri Mokronog, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani in izrazili sožalje, darovali toliko cvetja, sveč in sv. maš ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, cerkvenim pevcem za zapete žalostinke ter sosedom za vsestransko pomoč.

Žalujoci: sinova Lado in Franci, brat Slavko, sestra Pepca in Ani, svakinja Ana ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*V življenju je usojeno tako,
da snidemo se in se ločimo.*

V 55. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, stric, tast in svak

IVAN UDOVČ

iz Tržišča 30

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika v tako lepem številu pospremili na zadnji poti. Hvala tudi družinam Krevs, Zaman, Perme, Lambergar in Nikič. Še posebej pa velja zahvala družini Jarc iz Trbinca za vsestransko pomoč, Elektru Celje, PE Krško, Mercatorju, KZ Sevnica, govornikom g. Jamšku in g. Zorku, g. Hribarju za odigrano Tišino, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Jožica, hčerki Ljubica in Jožica z družino, sin Ivan ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Odšla si, pa si še vedno tu,
v zelenih travah okrog našega doma,
v rožah na gredicah in naših srcih, živiš v vsem,
kar si ljubila in ljubljena boš
večno...*

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage žene in mame, ki je po dolgem trpljenju tiho odšla od nas v 80. letu

MARIJE FLORJANČIČ

z Laz pri Uršnih selih

izrekamo zahvalo vsem sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, govornikom in g. kaplanu za zadnje spremstvo do njenega poslednjega doma. Iskrena hvala vsem za tolažbo in pomoč v hudi stiski in bolečini ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Mož Lojze ter otroci Joža, Pavle in Marta z družinami

V SPOMIN

*Kako pozabim naj gomilo,
ko plemenito srce v njej trohni,
ki tako zvesto me je ljubilo
prav do konca svojih dni? Zakaj?*

3. aprila je minilo tri leta, odkar me je zapustila ljuba žena

ZDENKA PERUCI

Hvala tistim, ki se je spominjate s toplo mislijo in na njenem grobu prižigate lučke v spomin.

Njen Lojze

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

ANDREJ SLAK

elektromonter v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.
KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

V večnost je odšla od nas draga žena in mama

TEREZIJA NOVAK

iz Dolenje vasi pri Mirni Peči

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam ob njenem slovesu tako nesebično pomagali, se ji poklonili v slovo, jo zasuli s cvetjem in pospremili k preranemu grobu. Bog povrni vso dobroto vaščanom sorodnikom in prijateljem. Lepa hvala osebju Internega oddelka novomeške bolnišnice, pevcem in gospodu župniku.

Mož Lojze in hči Silva z družino

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše

VIDE THORŽEVSKI

rojene Bernard

se zahvaljujemo vsem zdravnikom, ki so ji želeli ohraniti zdravje in življenje ob dolgotrajni bolezni in vsem sestram Internega oddelka bolnišnice v Novem mestu za nego. Iskrena zahvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami.

Mož Miro, sestra Mara in Brona Bernard

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric in svak

STANKO COLARIČ

iz Dola pri Podbočju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo družinam Kodrič za nesebično pomoč, LD Podbočje za organizacijo pogreba, lovcem sosednjih lovskih družin, Šentjernejskemu oktetu, godbi na pihala iz Šentjerneja in govorniku Jožetu Zupančiču za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Ana, sinova Stanko in Jože z družinama ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 7. aprila - Darko Petek, 8. aprila - Albert Sobota, 9. aprila - Tomaz Nedelja, 10. aprila - Mehtilda Ponedeljek, 11. aprila - Leon Torek, 12. aprila - Lazar Sreda, 13. aprila - Ida

LUNINE MENE
11. aprila ob 2.17 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 7. do 10.4. (ob 20. uri) angleška drama V imenu očeta. Od 8.

do 10.4. (ob 18. uri) ameriška komedija Nune pojejo.

ČRNOMELJ: 8.4. (ob 20. uri) film Popoln svet. 9. in 10.4. (ob 18. in 20. uri) ameriška družinska komedija Očka v krilu.

METLIKA: 7.4. (ob 20. uri) in 8.4. (ob 18. in 20. uri) ameriška družinska komedija Očka v krilu. 10.4. (ob 20. uri) film Popoln svet.

NOVO MESTO: 7. in 10.4. (ob 18. in 20. uri) ter 8. in 9.4. (ob 22. uri) drama Kljub srečnim žensk. 10.4. (ob 22. uri) angleška drama V imenu očeta. Od 11. do 13.4. (ob 17., 19. in 21. uri) drama Živi.

kmetijski stroji

ČELNO sušilno napravo za seno, fi 700, 4.5 KW, prodam za samo 37.000 SIT. Mirjana Šinkovec, Malkovec 2, Tržišče na Dolenjskem. 3200

URSUS C 355 in sejalnico za koruso prodam. ☎ (0609)612-630, Novo mesto. 3208

KOSILNICO Roteks, avstrijsko, prodam. Nemančič, Stopiče 75, Novo mesto. 3215

TRAKTORSKO PRIKOLICO, 6 t, krožne brane, trosilec umetnega gnoja in sejalnico za pšenico prodam. ☎ (0608)65-377. 3216

ŽITNI KOMBAJN Zmaj 780 prodam po zelo ugodni ceni. Lavrinšek, Poštena vas 1, Cerklje ob Krki. 3225

TRAKTORSKO FREZO z ravnimi noži, širine 180 cm, malo rabljeno, prodam. Zorič, Šutna 35, Podbočje. 3234

REZERVNI DELI za traktor Deutz, zadnja, prednja diferencialna glava ali po naročilu. ☎ (068)59-082. 3244

VRTIČKARJI, POZOR! Prodajam še nerabljen biokomposter BK 100 na električni pogon. Je še v garanciji. Cena ugodna. ☎ (0608)31-975. 3247

KMEČKI STROJ iz Škofje Loke vas vabi na Gorenjski sejem v Kranju od 8. do 15. aprila, kjer boste po sedmih cenah lahko kupovali: nakladalke 12 m³, freze in vrtavkaste brane Mashio, kosilnice BCS in Gaspardo, kiper prikolice, namakalni sistem Pioggia Zarnevali in ostalo kmetijsko mehanizacijo, Vabljeni! ☎ (064)622-575. 3254

VELIKA IZBIRA avtomobilskih prikolic, traktorjskih gum in kardanolov pe zelo ugodnih cenah. Rabljeni in obnovljeni vilničari po znižani ceni od 1,5 t do 2,5 t. ☎ (064)631-497 in (064)622-575. 3255

KOSILNICO BCS, starejšo, malo rabljeno, prodam. ☎ 65-440. 3260

MOTOR KONDOR, diesel, za kosilnico, prodam. ☎ (061)445-350. 3264

NAKLADALEC za hlevski gnoj prodam. Franc Mali, Krka 16, ☎ (068)27-814. 3267

NOVO 4-tonsko traktorsko prikolico in novo prikolico za osebni avto prodam. Plačilo možno v obrokih. Starič, Vinja vas 43, Novo mesto. 3275

KMETOVALCI, POZOR! Zastopnik traktorjev Univerzal za severo zahodni del Slovenije, vseh tipov stare in nove izvedbe, vas vabi na sejem v Kranju od 8. do 15. aprila, kjer bomo traktorje razstavljali in prodajali s popusti in z ugodnimi kreditnimi pogoji. Če boste koristili kredit, prosimo, da se takoj javite zaradireditve dokumentov. V prodaji bomo imeli tudi Zetor, Fiat, Torpedo, Landini, TV 826, Lindner vseh tipov tudi s popusti in krediti s priklički po naročilu. Možnost nabave rabljenih traktorjev ter staro za novo. Izkoristite ugodno priložnost! Agrovito Kranj, Gorenjskavska 17, ☎ (064)221-192, od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure. ☎ na sejmu (064)223-658, od 9. do 19. ure, od 8. do 15. aprila. 3310

kupim

SILOKOMBAJN v delovnem stanju kupim. ☎ 42-315. 3219

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. **UREDNIŠTVO:** Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 110 tolarjev; naročnina za 2. trimesečje 1.350 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. **ZIRO RAČUN** pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. **Telefon:** uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks 322-898.

Nenaravnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvođa informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek: Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

JUGO 45 AX, letnik 1988, registriran do 2/95, prodam. Kastelic, Šrebrniče 11. 3269

JUGO 45, letnik 1990, registriran do 8/94, rdeče barve, prodam. ☎ (068)23-533. 3270

R 4 GTL, letnik 12/86, rdeč, dobro ohranjen, prodam. ☎ 56-490. 3273

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 4/95, sivomodre barve, ugodno prodam. ☎ (068)59-054. 3274

126 P, letnik 1988, registriran do 23.4.1995, v odličnem stanju, prodam. Bogdan Avenic, Drganja sela 32, Straža, ☎ 84-805. 3276

LADO NIVO, letnik 1989 prodam. ☎ 25-169. 3277

Z 101, letnik 1987, rdeče barve, registrirano do 8/94, ugodno prodam. ☎ (068)57-232. 3278

OPEL KADETT SOLZA, 1.4 S, kovinskozelene barve, letnik 1991, prodam. ☎ 27-114. 3280

JUGO 45, letnik 1988, dobro ohranjen, prevoženih 33.000 km, prodam. ☎ 25-708. 3281

R 4 GTL, rdeč, letnik 1986, 73.000 km, prodam za 2.500 DEM. Anton Pezirc, Vodnikova 4, Črnomelj. 3283

RENAULT 19 (CHAMADE TSE), 1.721 ccm, letnik 1991 (september), kovinsko sive barve, prevoženih 41.500 km, registriran do konca septembra 1994, prodam za 16.900 DEM. Telefon 323-606 (dopolodne) ali 22-361 (popoldne).

126 P, letnik 1987, in gorsko kolo (črn okvir), prodam. ☎ (068)27-080, po 15. uri. 3284

Z 850, letnik 1983, registrirano do 4/95, prodam. ☎ 76-003. 3286

JUGO 65, letnik 1990, registriran do 26.2.1995, 47.000 km, rdeč, z nekaj dodatne opreme prodam. V račun vzemem tudi R 4, od letnika 1988 dalje. Anton Zamida, Gor. Vrhpolje 6, Šentjernej, ☎ 42-196, od 7. do 15. ure. 3287

R 4 GTL forgon, letnik 1988, prodam. ☎ (068)76-566. 3289

OPEL I.6 D, letnik 9/85, prevoženih 86.000 km, bež barve, z dodatno opremo, redno vzdrževan, prodam ali menjam. ☎ (068)51-529. 3294

JUGO KORAL 45, letnik 1988, prodam. ☎ (068)28-953. 3298

R 18 TLJ, letnik 1985, 5 prestav, avtoradio, prodam za 4.800 DEM. V račun vzemem avto do 2.000 DEM. ☎ (0608)82-463. 3301

KOMBI IMV, dobro ohranjen, prodam. Hočevar, Grmovlje 21, Škocjan, ☎ (068)76-473. 3302

GOLF DIESEL, S paket, letnik 1985, prodam. ☎ 321-858. 3307

Z 101, letnik 1981, prodam. ☎ (0608)33-339. 3312

JUGO 45, letnik 1990, dobro ohranjen, nujno prodam. Alojz Šenica, Drča 5, Straža. 3313

JUGO 45 KORAL, letnik 1989, prodam za 3.600 DEM. ☎ (068)86-244, dopoldan od 9. do 12. ure. 3317

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepiljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo od 13. ure dalje vsak dan in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (068)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 1589

STRUP ZA VOLUHARJE. 1 komplet vsebuje 7 vložkov. Cena 390 SIT in PTT. Pošljemo po povzetju. Naročila na ☎ (068) 52-888 in 51-696. 2827

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zaves izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 2827

NAROČILA za piščance, enodnevnne in večje, bele, težke in rjave nesnice sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524. 3192

SPREJEMAMO naročila za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 3193

BELE težke kokoši in rjave nesnice prodajamo na farmi na Gor. Lazah. Humeč, ☎ 24-496, farma ☎ (0609) 61-92-92. 3206

PURANI, beli težki, stari 5 tednov, bodo v prodaji 14. maja. Sprejemamo naročila. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (068)42-524. 3230

BELE PIŠČANCE in rjave nesnice bomo prodajali po 10. aprilu. Višček, Račje Selo 12, ☎ 44-862. 3272

posest

PARCELO na Tanči Gori, primerno za vikend, sadovnjak in vinograd, velikosti 31 a, ob asfaltni cesti, prodam. ☎ 57-306, vsak delavnik po 15. uri. 2910

23 A opuščene vinograde s hramčkom na Malem Vinjem vrhu prodam za 7.000 DEM. ☎ 321-333. 3306

HIŠO z gospodarskim poslopijem, 6,5 ha zemljišč in 30 a gradbene parcele v okolici Kočevja prodam. ☎ (061)854-062. 3194

V MALEM LIPOVCU pri Dvoru ugodno prodam pašnik v izmeri cca 30 a. Električna in asfalt do parcele. ☎ 87-612. 3207

NJIVO v okolici Dolenjskih Toplic prodam. ☎ (064)84-665, od ponedeljka do četrta zvečer. 3213

NJIVO v Črnomlju, 6000 m², prodam. ☎ (061)1407-684, po 19. uri. 3220

NA Malem Vinjem vrhu dam v najem 2 ha travnika. Možna obdelava s strojem. ☎ 76-148. 3231

TRAVNIK v Zburah, 55 a 42 m², prodam. ☎ 73-297. 3233

NJIVO in travnik (23,5 arov) v Brezovi Rebi z barako prodam. Jože Železnik, Drejetova pot 1, Novo mesto. 3250

MANJŠO HIŠO ali vikend za bivanje kupim. Lahko tudi zemljo za gradnjo. Šifra: »TREBNJE - SONČNA LEGA« 3299

prodam

KROMPIR za sajenje, debelina 30-50 mm, sorta Jerla, ukana in dezire prodam. Kert, Čirče 24, Kranj, ☎ (064)326-710, (064)328-266. 3053

NEMŠČINO 2000 S, prvi del, in daljnogled prodam po ugodni ceni. ☎ 45-526, po 20. uri. 3197

ENOFAZNI ELEKTROMOTOR s petpetensko vodo črpalno, nov, ugodno prodam. ☎ (0608)77-591, po 19. uri vsak dan. 3199

1000 KG sena prodam. ☎ 65-624. 3205

KITARSKI OJAČEVALEC Roland Bolt, 60 W, prodam. ☎ (068)21-747. 3212

HARMONIKO MELODIJA, 120-basno, staro 1 leto, prodam. ☎ 22-293. 3223

VEČJO količino sena prodam. ☎ (068)64-433. 3226

BETONSKI MEŠALEC, malo rabljen, z manjšo okvaro na bobnu, za 250 DEM in mešano mivko, 4 m³, za 200 DEM prodam. ☎ (068)27-762. 3227

MALO RABLJENO zamrzovalno skrinjo prodam 50 % ceneje. ☎ 28-518, zvečer. 3228

110 L skrinjo in bakreno škropilnico prodam. ☎ 24-089. 3235

MLADE brak jazbečarje z rodovnikom, odličnih staršev, prodam. ☎ (061)823-120. 3237

NOVO otroško gorsko kolo za 15.000 SIT in kolo Kekec za 6.000 SIT prodam. ☎ 22-416. 3238

MIZARSKO kombinirko (tri operacije), leseno, prodam. ☎ 65-418. 3245

VEČJO količino sena prodam. ☎ (068)64-433. 3257

SEMENSKI in jedilni krompir dezire in kenebek ugodno prodam. ☎ (064)401-214. 3258

TELICO, staro 18 mesecev, prodam ali menjam za bikca. ☎ (068)42-708. 3259

GRADBENO BARAKO (3 x 4 m) z dodatnim nadstreškom prodam. ☎ (068)65-613, popoldan. 3268

ČRNOBELO TELICO, brejro 7 mesecev, in sivo kravo prodam. ☎ (068)76-528. 3271

KLUBSKO MIZICO, kombinacija les - steklo, dimenzije 66 x 113 cm, prodam. ☎ 65-753. 3282

PRALNI STROJ Gorenje, star 3 leta, prodam. ☎ 78-527. 3285

SEMENSKI in jedilni krompir ugodno prodam, mlado jalovo kravo pa prodam ali menjam za kravo s teletčkom. ☎ (068)85-880. 3292

SUHO seno prodam. ☎ 25-112, Šetina. 3293

GRAMOFON Iskra z ločenima zvočnikoma, 35 W ter 200 malih in 30 velikih plošč prodam za 100 DEM. ☎ (061)857-222, Rudi Novak, Kočevje. 3296

DVA BIKCA frizijca, težka cca 200 kg, prodam. ☎ 73-327. 3304

HLEVSKI GNOJ ugodno prodam. ☎ 84-622. 3305

CISTERNI za kurilno olje, 2000 in 3000 l, ter vinogradniška sidra zelo ugodno prodam. ☎ 43-509. 3311

ENO LETO staro belo kozo ugodno prodam. ☎ 65-309. 3314

ALU PLATIŠČA 5 x 13, skoraj nova, ugodno prodam. Hudelja, Seče selo 4 a, Vinica, ☎ (068)64-005. 3316

razno

ODPRAVITE plešavost za vedno! Liphair - svetovni hit. ☎ (061)57-18-75. 2114

ODPRAVITE plešavost za vedno! Liphair - svetovni hit. ☎ (061)159-13-24, po 17. uri. 2995

POLAGANJE TLAKOVCEV in robnikov ter druga pripadajoča dela z materialom ali brez njih. ☎ (061)873-156, od 18. do 21. ure. 3027

GALERIJA V METLIKI, Cankarjeva 1 a, vhod z leve strani hiše. Okvirjamo slike, fotografije, diplome, gobeline z italijanskimi okvirji po ugodnih cenah. ☎ (068)59-155. 3217

POSLOVNE PROSTORE na Košenicah (pri bio hiši) v novi hiši s posebnim vhomom in parkiriščem (110 m²) oddam v najem. ☎ 22-349. 3236

NA GLAVNEM TRGU oddamo v najem lokal, 20 m². Šifra: »DOGOVOR« 3240

GOSTINCI! Izposojamo pikade najnovejših modelov pod najugodnejšimi pogoji. ☎ (068)43-748. 3242

IŠČEM ZIDARJE za omet in fasado večjega poslopja. ☎ (068)41-157. 3246

OVČEREJCI! Za vas skupina strokovnjakov hitro in kvalitetno striže, obreže parklje, tretira proti parazitom. ☎ (061)811-461 in (061)753-717. 3295

SERVIS CANDI. Janez Močnik, V Roku 17, Novo mesto, ☎ 22-668. 3296

službo dobi

POGODBENO ZAPOSIMO osebe za svetovanje na terenu. Zazeljena zdravstvena stroka, ni pa pogoj. ☎ (0608)31-026 ali (0608)33-108. 3190

ZASTOPNIKE za prodajo zanimivega artikla iščemo. ☎ (069)61-762, (069)69-415. 3191

PREDSTAVNICO za prodajo gumijastih izdelkov po Sloveniji zaposlimo. Pisne ponudbe na naslov: Gumiplast, Bratov Martincev 24, Ljubljana. 3229

NUDIMO delo zastopnikom za prodajo na terenu kvalitetnih detergentov lastne proizvodnje za širše področje Dolenjske in Bele krajine. ☎ (068)43-629. 3239

PRIJETNI NATAKARICI dobita delo za strežbo v gostilni takoj. OD dober. ☎ (068)57-154. 3261

ELEKTROINŽENIRJA ali strojne inženirja zaposlimo takoj. ☎ 73-266. 3290

FANTE za razvoz pizz iščemo. ☎ (0609)613-167 ali osebno v Halo alo na Drski. 3308

DEKLETA za delo za šankom iščemo. ☎ 22-366, (0609)613-167 ali osebno v San Sebastianu, Prešernov trg 14, Novo mesto. 3309

REDNO ZAPOSIM natakarico v dopoldanskem času. ☎ 25-658, od 15. do 16. ure. 3315

stanovanja

V NOVEM MESTU prodam prilično dvosobno stanovanje s centralno, telefonom in kabelsko anteno. ☎ 28-643, od 16. do 21. ure. 3204

NOVO STANOVANJE, 48 m², c centralno kurjavo in telefonom, v Metliki, menjam za stanovanje v Novem mestu. ☎ 22-255, interna 100, dopoldan. 3214

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ 20-488, popoldan.

„HONEY MOON“

Izdelovanje in spoznanje poročnih in maturantskih oblek ter oblek za birmo in obhajilo.

Novi trg 1, etaža C, Novo mesto
tel.: 068/324-222

SPECIALIZIRANA DELAVNICA ZA POPRAVILO ZAVOR

- za vsa osebna vozila
- na zalogi ves zavorni material
- ugodne cene
- popravilo istega dne
- obnavljamo diske, bobne, vztrajnike

Zavorni servis - JENIČ
Rejnovčiče 6, Novo mesto
Tel. (068) 43-633
Se priporočamo!

Iščemo komunikativne osebe za prodajo knjig po telefonu oziroma na terenu. Preverjena možnost dobrega zasluga. Tel. 061/447-562

novoles

ZELO UGODNE CENE IN VELIKA IZBIRA:

LESONIT
in več vrst oplemenitene in surove

IVERICE
— po želji razrez —

INFORMACIJE:
NOVOLES — ŽAGA SOTESKA d.o.o.
Soteska 16, 68351 STRAŽA
Tel.: 068/65-303

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

Zelo ugodno prodajo dvosobno stanovanje v Trebnjem. Stanovanje je v celoti urejeno in takoj vseljivo. Informacije, tel.: 068/322-721

HUMEK Perutninarstvo

UGODNA PONUDBA

- enodnevni in starejši piščanci, beli, rjavi in grahasti
- bele težke kokoši
- enoletne kokoši nesnice
- purani, stari 5 tednov

Informacije in naročila po tel. 068/24-496.
Farma: 0609/619-292

FOTOMODELI!

Agencija »DOBER GLAS« v povezavi z BERNARDO MAROVIT vabi izkušena in nezkušena dekleta in fante na izbor za snemanje kataloga znamke »ARMANI«.
Telefon: 061/125-82-12 int. 208, vsak dan od 10.00 — 14.00 ure.

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO

ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK
od 6. ure do 9.30

tabakum d.o.o.
export - import

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
UGODEN NAKUP V APRILU!!!
PRODAJA NA KREDIT
UGODNI POPUSTI
PRODAJA NA ČEKE (1 + 2)

TRAKTORJI:
ZETOR: vsi tipi, popust 2%
GOLDONI: vsi tipi, popust 2%
UNIVERSALE: vsi tipi — staro za novo

SIP KMETIJSKA MEHANIZACIJA:
CELOTEN PROGRAM, popust 4%
VRTNE KOSILNICE:
— HUSQVARNA 51: popust 5%
— KOSILNICE INO, BENASSI, MUTA, ALPINA, BATUJE

MOTOKULTIVATORJI:
— MUTA, LABIN PROGRES, BCS, BATUJE

ŠKROPILNICE:
— TRAKTORSKE — celoten program
— NAHRBTNE

BELA TEHNIKA in ŠTEDILNIKI NA TRDA GORIVA
TRGOVINA S KMETIJSKO MEHANIZACIJO
VELIKA CIKAVA 25, NOVO MESTO,
tel. 068/322-625, 23-826

AKUMULATORSKA DELAVNICA
BLAŽO TASEV

- ugodna prodaja akum. VESNA
- prodaja na debelo in drobno
- brezplačna montaža in demontaža
- odkup starih akum. in svinčenih surovin

Velika cikava 25, Novo mesto, tel. 068/322625, 23826

MATEJA KLEVIŠAR: "Noben delavnik ni predolg, ko vidim iz trgovine odhajati zadovoljno stranko."

Za mame in otroke

V Bubi ju vse, od dude do vozička

NOVO MESTO - Mateja Klevišar, lastnica trgovine Bubi v Blagovnem trgovskem centru v Bučni vasi, se je pred dvema letoma iz veterinarskega tehnika prelevila v podjetnico. Za specializirano podjetje, ki bodočim mamam nudi vse, od konfekcije zanje do otroške opreme, se je odločila takrat, ko je te stvari sama potrebovala. Danes ji ni žal in v njeni trgovini lahko bodoče mamice najdejo vse, kar potrebujejo ob srečnem dogodku. Poleg konfekcije je vedno na zalogi tudi negovalna kozmetika, pripomočki za dojenje, posteljina od zibke do posteljice, previjalne mizice, hojice, vozički, da plenice in oblačil ter unikatnih otroških kompletov za krst sploh ne omenjamo. Paketi, ki jih matere dobe ob rojstvu otroka, so zelo skromni, izdatki ob takem dogodku pa precejšnji, zato Mateja omoča nakupe na več obrobkov z že običajnimi popusti.

MAJDA LUZAR
EPS

marketing

DOLENJSKI LIST

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

NovoLine

NOVO MESTO
Novi trg
Telefon: 068 321066, 321068, 325082
Telefax: 068 28082

Novoline, finančne, tehnične in poslovne storitve, d.o.o. Novo mesto, nudi naslednje storitve:

- plasiranje sredstev fizičnim in pravnim osebam
- kratkoročna posojila podjetjem na podlagi vrednostnih papirjev, terjatev do kupcev, hipoteke in zavarovanja
- kratkoročna gotovinska posojila fizičnim osebam na podlagi
- premočnin in nepremočnin
- odkup izvoznih in domačih terjatev
- vodenje finančne operative s saldakonti za podjetja (izterjava, kompenzacije, tožbe).

Se priporočamo!

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO
KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA IN
OBČINSKA PRIZNANJA

R A Z P I S
ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRŠKO
ZA LETO 1994

- objavlja na podlagi 15. in 16. člena Pravilnika o izvajanju Odloka o občinskih priznanjih
1. Občinska skupščina podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter njihovim organom, skupinam in drugim občinska PRIZNANJA:
    - a) VELIKI ZNAK OBČINE KRŠKO - za življenjsko delo ali izredne dosežke na področju družbenega in ekonomskega razvoja občine.
    - b) ZNAK OBČINE KRŠKO - za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.
    - c) PRIZNANJE OBČINE KRŠKO - se podeljuje v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za podelitev ZNAKA občine, pa je družbeno priznanje utemeljeno.
  2. Predlog lahko dajo: Občinska skupščina in njeni organi ter delovna telesa, podjetja, krajevne skupnosti, enote NOV in POS in oboroženih sil ter druge organizacije in skupnosti. Pobudo lahko dajo tem organom, organizacijam in skupnostim tudi delovni ljudje in občani.
  3. V predlogu mora biti navedena vrsta priznanj, za katero se predlaga, z obrazložitvijo in navedbo podatkov o predlaganem kandidatu, iz katerih je moč neposredno ugotoviti utemeljenost predloga.
  4. Predloge je treba poslati Komisiji za odlikovanja in občinska priznanja Skupščine občine Krško najkasneje do 30. aprila 1994.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Republiška uprava za javne prihodke
Ljubljana, Cankarjeva 5

razpisuje prosta delovna mesta:

- v Republiški upravi za javne prihodke v izpostavi Krško:**
1. inšpektor III
- v izpostavi Novo mesto:**
2. vodja odseka - inšpektor II odsek za inšpekcijo
  3. inšpektor II v odseku za inšpekcijo
  4. sodelavec I - izterjevalec v odseku za knjigovodstvo in izterjavo
  5. sodelavec II v odseku za odmero davkov in drugih obveznosti
- v izpostavi Trebnje:**
6. inšpektor III

Pogoji:

Pod 1 in 6: višja strokovna izobrazba upravne, pravne, ekonomske ali druge ustrezne usmeritve (VI/1), 3 leta delovnih izkušenj, vozniški izpit B - kategorije.

Pod 2, in 3: visoka strokovna izobrazba pravne, ekonomske ali druge ustrezne usmeritve (VII/1), 4 leta delovnih izkušenj, vozniški izpit B - kategorije.

Pod 4: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali druge ustrezne usmeritve (V), 2 leti delovnih izkušenj, vozniški izpit B - kategorije.

Pod 5: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali druge ustrezne usmeritve (V), 6 mesecev delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati, ki se bodo prijavi na razpisna delovna mesta, izpolnjevati še posebne pogoje iz Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS št. 15/90).

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po razpisu na Republiško upravo za javne prihodke, in sicer na naslov posamezne izpostave, v kateri se želijo zaposliti, s točno navedbo zaporedne številke in kraja delovnega mesta.

Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali.

KOMUNALA TREBNJE, p.o.
Goliev trg 9

OBVESTILO

Občane občine Trebnje obveščamo, da bomo v času od 11. do 15. aprila organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po naslednjem razporedu in pod naslednjimi pogoji:

1. KS SELA ŠUMBERK, DOBRNIČ, SVETINJE, KNEŽJA VAS 11.4.94
KS VELIKI GABER, ŠENTLOVRENC, VELIKA LOKA, ŠTEFAN 12.4.94
KS ČATEŽ, RAČJE SELO, TREBNJE, DOL. NEMŠKA VAS 13.4.94
KS TREBELNO, MOKRONOG 14.4.94
KS ŠENTRUPERT, MIRNA 15.4.94
2. Odvoz kosovnih odpadkov se izvaja iz vseh gospodinjstev v občini Trebnje po razporedu in na podlagi dodatnih obvestil v krajevnih skupnostih.
3. Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih odložiti na določen dan do 6. ure zjutraj ob poti, kjer odpadke običajno pobiramo, oz. na mesto, ki ga določi KS.
4. Kosovni odpadki iz gospodinjstva so predvsem: pohištvo, gospodinjstveni aparati, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva.
5. Odpadne sekundarne surovine, kot so papir, staro železo in steklo, morajo biti pripravljene na enak način kot kosovni odpadki.
6. Vse navedene dneve lahko občani tudi sami pripeljejo kosovne odpadke na komunalno deponijo na Cvibljah, ki obratuje od 6. do 14. ure.

OŠ Belokranjskega odreda
Semič 42
68333 Semič

objavlja

javno licitacijo, ki bo dne 18.4.1994 ob 12. uri pred šolo.
Na licitaciji bo naprodaj kombi TAM 80 A 6, letnik izdelave 1986.
Pred pričetkom licitacije morajo vsi zainteresirani vložiti varščino v višini 10% vrednosti kombija.
Ogled bo možen istega dne od 10. ure dalje.
Kombi je potrebno vplačati in prevzeti v roku 8 dni po dnevu licitacije.

SMO ZA 20 — 70% CENEJŠI

pletilstvo breza

Industrijska prodajalna
Resljeva 1 (Kandija, ob Krki)
nasproti trgovine MIKO
NOVO MESTO

Nudimo vam bombažne športne nogavice, ženske hlačne nogavice, žabice, perilo, brisače, puloverje, kavbojke, krila, jakne in še marsikaj po izjemno **UGODNIH INDUSTRIJSKIH CENAH.**

Dragi Dolenjci! Pridite k nam, splečalo se vam bo!

Odprto: od 8. do 19. ure,
sobota od 8. do 12. ure
Tel.: 22-964

MARUTI

Prodaja:
EMINENT, d.o.o.,
Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902
Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN
Resljeva 4, Novo mesto
tel.: (068) 24-791

STROJE ZA OBDELAVO LESA — NOVE, RABLJENE ZELO UGODNO PRODAJ — CENEJE KOT DRUGJE

- Kombinirke 300, 400 in 500 »SCM«
- Debelinka + poravnalka + vrtnje 350 in 400 mm
- Debelinka + poravnalka + vrtnje SCM-500, Tip 2250 — novejša
- Debelinka »SCM« 63 in druge
- Tračna brusilka 2,5 in 3 m
- Mornatna žaga 1,2 — 1,5 do 3,2 m
- Režkar žaga z nagibom in brez — voz 1,5 — 2 in 2,5 — 3,2 m
- Štiristranke 1, 5 in več vreten
- Pendel žaga — nemška s transporterji
- Robilnik. Žaga pomična 4 in 5 m
- Preše za furniranje 2x1 m — 2,5x1,3 m — 3x1,3 m
- Sušilnice A1 ali samo oprema za zidane komore — elektro ali vodno ogrevanje
- Žage prenosne Tip »COMPA«, podajalniki, odsesovalne naprave
- Brusilni stroji — razni
- Hlodarke, Ø koles 1000 do 1600 mm
- Oprema za decimirnice
- Ketenfrezer — verižni rezkar
- Tračne žage Ø 600, 700, 800, 900

Tel.: 067/51-304; BOLE — STROJI, UVOZ

Dr. Milan Adamčič

prof. Kogoju v Zagrebu, ob koncu tedna pa je z avtobusom, ki je takrat ustavljal na Glavnem trgu, prav pred Putnikovim uradom, prišel v Novo mesto, kjer je imel vsako nedeljo v starem zdravstvenem domu ambulanto. Po poroki so mu, prišleku, Novomeščani govorili kar "Podbeškov dohtar".

Ata "Podbeškov dohtar" je takoj po koncu specializacije ustanovil dermatovenerološki oddelk v novomeški bolnici, katerega je vodil celih 35 let, prvih pet let je bil sploh edini zdravnik na tem oddelku. Leta 1968 je dr. Adamčič prejel naziv primarij. Ko danes govori o delu tega oddelka, govori samo v dvojnji. Ta njegov obvezni "sva" velja njegovi specializantki in današnji predstojnici oddelka prim. dr. Jožici Strojjan. "Preden je prišla na oddelk dr. Strojjanova, sem pet let delal sam, in to ob petkih in svetkih. Potem pa sva s kolegico Strojjanovo 30 let res lepo in uspešno sodelovala," preprosto pove dr. Adamčič, ki je v zdravstvenih publikacijah objavil 21 strokovnih člankov in imel na kongresih in zdravniških sestankih 30 predavanj. Poleg dela na oddelku in v ambulatah je bil primarij Adamčič deset let tudi direktor novomeške bolnišnice.

"Kožnih bolezni je vse več," pravi primarij Adamčič. "Takrat, ko sem jaz začel, v Novem mestu skorajda ni bilo industrije, s širitvijo industrijskih obratov pa se povečuje tudi obseg kožnih bolezni, zlasti to velja za alergije." Zaradi splošnega pomanjkanja denarja za zdravstvo pa so morali število postelj na dermatovenerološkem oddelku novomeške bolnišnice zmanjšati za polovico - od nekdanjih 42 na sedanjih 21.

Jutri bo primarij Adamčič, sedaj že pravi Novomeščan, v Ljubljani. Srečali se bodo nekdanji člani jazz ansambla Veseli berači, v katerem so igrali tudi taki glasbeniki, kot so bili pokojni Ati Šoss, njegov brat Mik Šoss, dr. Urban Koder, Miško Hočevar. Dr. Adamčič, ki je bil takrat tudi vrhunski kanuist na divjih vodah, je igral klavir in kasneje pozavno. Ob študiju medicine je namreč mladi Adamčič opravil tudi štiri leta študija klavirja na konservatoriju, pet let glasbene teorije in leto pozavne. Vsega, česar se je ta človek v življenju lotil, se je lotil zagreto, z veseljem, predano. Tako je še danes, pa tudi če gre samo za njemu tako ljubo delo na vrtu ali za popravilo puščajoče vodovodne pipe. Za primarija Adamčiča kot upokojenca pa ne velja toliko tista upokojska: "Nimam časa!", ampak bolj to, da mu nikoli ni dolgčas.

Pa veliko zdravja, primarij Adamčič je takrat že opravljal specializacijo pri svetovno znanem

ANDREJ BARTELI

Stoletna Manda bi spet rada videla

Pri Tropinovi v Dobovi so minuli četrtek slavili obletnico, ki jo dočaka le malokdo - Trda, vesela in podjetna Slavonka Magdalena Bučanac je preživela celo stoletje - Spomini so še živi, opešala vid in sluh

KRŠKO, DOBOVA - Človek pri tridesetih misli, da je že marsikaj doživel, a vendar ob častitljivosti starosti, zapletenosti življenjske poti, bogatih izkušnjah in spominih iz studenca brez dna obnem. Kdo je ta človek iz preteklega stoletja, kako se mu je godilo? Je res živel tako, kot smo brali v zgodovinskih knjigah in gledali v filmih?

Manda (krajše ime za Magdaleno) Bučanac je pred tednom dni dopolnila okroglih sto let. Praznovanje ni bilo bučno, saj zdaj potrebuje predvsem mir, topel dom, skrb in nekoga, da z njim obuja spomine. Manda izhaja iz Slavonije in ve, kaj je starost, saj je njena mati umrla malo pred stotim rojstnim dnevom. Rodila se je v občini Slatina ob Dravi materi, ki ni imela staršev, in jo je kot svojega otroka vzgojila popova družina. Mati se je tam naučila marsičesa, kar ji je koristilo v življenju, dobro podedovala in se tudi dobro omožila.

Manda se spominja marsičesa težkega v življenju, a iz njenega pripovedovanja je mogoče razbrati, da je bila iznajdljiva, da je vztrajala in vedno vedela, kaj hoče. Rada se je lepo oblekla ("Nosila sem svilo in dukate okrog vratu," pravi), skrbelo za čistočo in si ličila obraz. Uporabljala je dnevno in nočno krema ter puder in si poudarjala obrvi z ogljem. Vedno je bila prva v kolu, ki so ga plesali v vaški gostilni, kjer so igrali muzikantje. Poročila se je s 17 leti ter rodila hčerko Katico in dva, sedaj že pokojna sinova. Tudi mož, logar po poklicu, ji je umrl že pred pol stoletja.

"Bila je zelo napredna za tiste čase, zato je znala dobro in pametno gospodariti. Nekaj zemlje je dala v najem, na ostali pa je sejala ječmen za pivo, imela je nasad sliv in kuhala slivovko, redila krava za mleko in račke za jajca. Vsega po malem je prodala in zato nikoli ni bila brez denarja," je poveda-

la njena vnukinja Mirjana iz Krškega, pri kateri je stara gospa Manda preživela velikonočne praznike.

Poleg vsega tega je naša jubilatka vzgajala vnuke in pravnukinje (ima jih šest), doslej pa še ni videla dveletne prapravnukinje. "Rada je kuhala, in to zelo dobro. Vedno je skuhalo trikrat na dan in ni ji bilo težko skuhati kaj toplega tudi samo zase," se spominja Mirjana, ki je v otroških letih pogosto ostajala pri babici.

Babici Mandi je bilo najlepše v času, ko je hodila v šolo. Med štiri letnim šolanjem se je naučila pisanja in tudi mnogih spretnosti, predvsem je bila najboljša pri ročnih delih. "Učila pa se nisem rada," dodaja. Za tiste čase je veliko potovala. Odselila se je iz rodnega kraja, živela pri hčerki v Šenkovcu in nato v Zagrebu. Leta 1986 se je s hčerko Katico in njenim možem, ki zdaj tudi že nosita vsak po

8 križev, preselila v Dobovo, bližje k vnukinji Mirjani. Ker so pri hiši trije s povprečno starostjo nekaj pod devetdeset let, potrebujejo pomoč.

Vsak dan je še pred zajtrkom použila kocko sladkorja, popila šilce blagega žganja in ga poplaknila s kozarcem vode. To je bilo kot nekakšen poseben obred. Zadnje čase popije veliko domačega mleka, ki ga včasih ni marala. Življenje je zanjo zdaj povsem drugačno, saj slabše sliši in predvsem skoraj nič ne vidi zaradi očesne mrežnice. "Rada bi spet videla. Šla bi na operacijo," po prigriznem izdala svojo željo. In kaj bi potem? "Krpala bi nogavice, šivala, bi že kaj počela," je dejala ter se še zahvalila vsem, ki so ji čestitali ob rojstnem dnevu, in jim zaželela sreče. "Bomo pa vprašali specialista, če bi šlo za operacijo," objubi nato Mirjana.

B. DUŠIČ-GORNIK

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA TRGOVINA

TESNILNE MASE TERMO

V Novotehni prodajalnah v Novem mestu, Krškem Metliki in Trebnjem so v mesecu aprilu pripravili za Vas posebno ugodno ponudbo tesnilnih mas proizvajalca TERMO iz Škofje Loke. Izbirate lahko med:

- NEVTRALNIMI SILIKONSKIMI KITI ki se uporabljajo v gradbeništvu za tesnjenje in zastekljevanje oken, profilnega stekla, vrat in okenskih polic ter v elektronski industriji.
- KISLINSKIMI SILIKONSKIMI KITI ki se uporabljajo pri vgradnji oken, vrat, profilnega stekla, opažev,...
- SANITARNIMI SILIKONSKIMI KITI ki se uporabljajo v sanitarni tehniki (za keramične ploščice, umivalnike, WC,...
- TERMOFUGIRJEM elastično tesnilno fugirno maso, ki se uporablja za tesnjenje peči s pečnicami.
- AKRILNIMI KITI ki se uporabljajo v gradbeništvu za saniranje razpok v betonu in pri tesnjenju okenskih polic, rolet...

INFORMACIJE:
NOVO MESTO — TPC TEL.: 068/321-279,
DISKONT TEL.: 068/321-434, TREBNJE 068/44-013,
KRŠKO 0608/31-239, METLIKA 068/58-155.

ŽILAVA SLAVONKA - Manda (na sliki skupaj s pravnukinjo Lidijo) je konec tedna preživela pri družini vnukinje Mirjane. Babico Mando so enkrat sorodniki že pokopali, morda zato tako dolgo živi. Sorodniki iz Zagreba so nekoč že prišli v Dobovo z venci na pogreb (umrla je oseba z istim imenom) in na svoje presenečenje našli babico, ki je sedela pred hišo, živa in zdrava. Naj ostane tako še naprej. (Foto: B. D.-G.)

PLESNI CENTER DOLENJSKE

vabi k vpisu v plesne tečaje:

nedelja, 10. aprila

- * začetni ob 16. uri
- * nadaljevalni ob 18. uri
- * izpopolnjevalni ob 20. uri

četrtek, 14. aprila

- * začetni ob 18. uri
- * nadaljevalni ob 20. uri

Inf. po tel.: 068/321-685

Studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado BRIGITA OREHEK iz Domžal. Nagrajenci čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (2) Ob tvojem prazniku - ANS. VIGRED
- (1) Zdravica Janezu - ANS. NIKA ZAJCA
- (4) Gostilna v klančku - ANS. RUBIN
- (6) Čas ljubezni - ANS. ROM POM POM
- (3) Vince rumeno - BENEŠKI FANTJE
- (5) Zdravica - ANS. SIMONA LEGNARJA
- (8) Slovenec je faca - ANS. SLAPOVI
- (7) Venček z orglicami - CITA GALIČ
- (-) Veselo zaigraj in zapoj - ANS. MELOS
- (9) Na vseh poteh po svetu - BISTRŠKI ODMEV

Predlog za prihodnji teden: Očka za praznik - ANS. PETRA FINKA

KUPON ŠT. 14

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zaradi spremenjene ure dežurni telefon počival - Od ločenega zbiranja odpadkov so ostali le dragi smetnjaki - Nevarno križišče brez označenega prehoda za pešce

Ker smo s poletnim časom zamenjali uro, ko je dežurni telefon odprt za vse, ki želijo na ta način opozoriti na kakšen problem ali zgolj dati svoje mnenje o perečih stvareh, je bilo minuli četrtek bolj malo klicev. Pričakovali smo, da se bo usul plaz komentarjev ob zamenjavi obrambnega ministra, a je o tem po telefonu spregovorila le Antonija Kump iz Semiča, ki se je prva oglasila na dežurni telefon in takole komentirala-

la dogajanje: "Zakoni države so svetinja, ki jo morajo vsi spoštovati, ministri še najbolj. To bi Janez Janša moral vedeti, saj je študiran človek. Zakoni veljajo za vse, ne samo za reveže!" Naša bralka se tudi ne strinja s tistimi, ki v ljubljanskem Cankarjevem domu protestno gladovno stavkajo. Pravi, da se naj poberejo ven, ker ga niso oni delali.

P.K. iz Sevnice je bil eden od tistih, ki so zaman vrteli številko dežurnega telefona med običajno 6. in 7. uro zvečer, potem pa je pogledal v Dolenjca in poklical v pravem času. Sprašuje se, zakaj so Sevničani morali kupiti nove, drage kante za smeti, uvožene iz Avstrije in Italije. "Takrat je bilo rečeno, da so nove kante potrebne zato, ker prehajamo na ločeno zbiranje odpadkov. Zdaj pa vidim vsak ponedeljek, da od vsega tega ni nič; smetarji odpadke, ki jih občani odlagamo ločeno, stresejo kar skupaj in odpeljejo pomešane," je dejal Sevnčan. Lepo zamišljena akcija o ločenem zbiranju se občani kaže tako kot čisto navadna prodaja uvoženih smetnjakov, za navadno zbiranje odpadkov bi bili namreč stari smetnjaki povsem uporabni.

M.P. iz Kanizarice pri Črnomlju je opozorila na nevarnost, ki preži na pešce na križišču ceste Črnomelj-Vinica in odcepa proti Dobljcam. Na tem zelo prometnem križišču ni nari-

sanega prehoda za pešce. Tabla, ki opozarja na pešce, sicer stoji, zeber na cestišču pa ni. "Tu so avtobusna postaja, dve trgovini in stanovanjski bloki, kar pomeni, da prek križišča vsak dan hodi veliko ljudi, predvsem otrok. Vsi smo ogroženi. Predkratim je že prišlo do nesreče, ko je avto povozil otroka. Ali mora priti do novih nesreč, da se bo kdo zganil in dal narisati zeb-

● **Ponovno opozarjamo naše bralce, da poslej lahko pokličete dežurnega novinarja vsak četrtek med 20. do 21. uro.**

re?" se je razhudila M.P. in povedala, da policisti sicer včasih kontrolirajo promet, vendar je njihov trud brezploden, saj pri nedovoljeni hitrosti ujamejo le enega ali dva voznika, potem pa nobenega več, ker se vozniki med seboj obveščajo z lučmi, da je na cesti policijska kontrola. Prava rešitev bi bila le močno zarisana zebra ali pa morda celo dva označena prehoda za pešce.

MiM

NASTOP SKUPINE MADŽARS

NOVO MESTO - V soboto, 9. aprila, bo ob 21. uri v piceriji na Glavnem trgu (pod Kavarno) koncert novomeške skupine Madžars. Vabljeni!

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Telefonsko številko 23-304 lahko pokličejo otroci ali starši, ki imajo kakršnekoli probleme. Ta četrtek med 18. in 20. uro bo na vaš klic čakala socialna delavka Ivanka Vene.

TREBNJE - Na vprašanje otrok in odraslih bodo strokovnjaki odgovarjali vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Številka telefona je 44-293.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Nemci v Metliki

Aprila 1941 je v Metliko prišel oddelek nemške vojske. S kamioni so se utaborili tudi na Weissovem dvorišču. Stari Polde Weiss se je razburil. "Slavo, kaj pa delajo ti cigani na mojem dvorišču?" je vprašal sina. "Molčite, ata, vojska je to." "Kaka prekleta vojska, saj ni nič mrtvih. Kaj imajo opraviti ti cigani na mojem dvorišču, te vprašam. Po žandarje hodi, da jih naterajo!" "Ate, molčite! Nemci so!" "Po žandarje hodi, ti rečem!" "Slavo je samo izgubil, ker se je bal, da ne bi kdo le razumel, kaj zahteva oče."

Hudiču v rit!

Bilo je tik pred drugo svetovno vojno in ljudje so dobili vprašalne pole, na katerih je bilo treba med drugim napisati, kam se bodo umaknili ob morebitnem bombnem napadu. Dr. Alfred Šerko, znani psihiater, je zapisal: "Hudiču v rit! Planinsko društvo se naproša, da markira pot do tja."

Čuda se je namučila

Belokranjska kuma kumi, ki je po sili hotela zvedeti, kako se nasnuje poseben vzorec na statvah. "Ja sem se s tem čuda namučila," ji je ljubosumno odvrnila prva, "nuj se še ti!"

ČAS ZA MAVRAHE - Marjan Marčič iz Zabe vasi je v ponedeljek na sprehodu v šentjoško hosto našel lepo mavraha in ju prinesel v naše uredništvo. Pri gobarju Francu Begu iz Novega mesta smo izvedeli, da so prvi spomladanske gobe marčnice in mavrahi zelo redke. Mavrahi so med gobarji zelo cenjene gobe in ene boljših med užjitimi. Zato ni slučajno, da je Zveza gobarskih družin Slovenije prav mavraha izbrala za svoj simbol. Zapišimo še, da bo 23. aprila na Srednji kmetijski šoli Grm pod Trško gorjo skupščina slovenskih gobarjev. Gostitelj je Gobarska družina iz Novega mesta. (Foto: J. Pavlin)